

418/2020. (XII. 17.) XI.ÖK Polgármesteri határozat melléklete

BUDAPEST XI. KERÜLET, ÚJBUDA

SPORTKONCEPCIÓJA

(2021-2025.)

Készítette az ELBERTEAM Bt. 2020. év tavaszán

„A sport nem másodlagos! Olyan, mint a kultúra! Tehát az emberi prioritások között kell lennie! Azok között, amelyekre szükségünk lesz ez után a drámai időszak után!”

Marie-George BUFFET (korábbi francia sportminiszter)

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	5
2. A sport, mint eszköz	8
2.1 A sport, mint az életminőség javításának eszköze.....	8
2.2 Az egészséges kerület megteremtése a sport által	9
2.3 A harmonikusan működő társadalom létrehozása a sport segítségével	10
2.4 A valahova való tartozás élményének megteremtése a XXI. században, a sport speciális eszközrendszerének segítségével.....	11
2.5 Az esélyegyenlőség növelése és az integráció esélyének megteremtése a sport révén	12
2.6 A sport, mint innovatív tényező: a versenyképesség növelése, a foglalkoztatottság javítása.....	13
2.7 A sport és a tudástársadalom összekapcsolása, az Újbuda sportjában fellelhető tudás cseréje és közkinccsé tétele.....	14
3. A sport területei Újbudán	16
3.1 Az iskolai testnevelés és a diáksport.....	16
3.2 A szabadidősport és a tömegsport	19
3.3. Versenysport és élsport.....	23
3.3.1 Sportági szűrő	25
3.3.1.1 Az eredményesség és a tömegvonzás (a két tengely).....	26
3.3.1.2 Az újbudai adottságok	27
3.3.1.3 Az ismertség és a népszerűség	27
3.3.1.4 Hagyományok és identitás Újbudán.....	28
3.3.1.5 Az Újbudához való kötődés.....	28
3.3.1.6 A szakemberek végzettsége.....	28
3.3.1.7 A bevételek és a kötelező befizetések	29
3.3.1.8 Az objektivitás és a specialitások.....	29
3.3.2 Sportágfejlesztési terv.....	30
3.3.3 A minta jelentősége (a helyi hősök)	31
3.3.4 Újbuda sportosztöndíja	33
3.3.5 A kiemelt jelentőségű csapatokkal rendelkező sportegyesületek Újbudán	34
3.3.5.1 BEAC (női kosárlabda)	34
3.3.5.2 Kelen SC (női és férfi labdarúgás)	36
3.3.5.3 MAC-Újbuda (férfi jégkorong)	38
3.3.5.4 MAFC (férfi kosárlabda).....	40
3.3.5.5 OSC (férfi vízilabda)	42
3.3.6 Az önkormányzat által kiemelt jelentőséggel bíró egyéni sportágak Újbudán.....	44
3.3.6.1 Atlétika	44
3.3.6.2 Judo	45
3.3.6.3 Kajak-kenu	46

3.3.6.4 Karate	47
3.3.6.5 Öttusa és triatlon.....	48
3.3.6.6 Ritmikus gimnasztika	50
3.3.6.7 Sakk	51
3.3.6.8 Táncsport (verseny tánc és akrobatikus rock&roll).....	52
3.3.6.9 Újbudán megtalálható további sportágak	53
3.4 A fogyatékkal élők sportja.....	55
3.5 A sport és a felsőoktatás	56
4. Újbuda önkormányzatának szerepe a sportban	57
4.1 Létesítmény	57
4.1.1 A jelenleg meglévő sportlétesítmények	58
4.1.2 Az újonnan létrehozandó létesítmények	60
4.2 A szakemberek.....	61
4.3 A szervezeti rendszer.....	62
4.4 A finanszírozás	63
4.5 A kommunikáció	64
5. Újbuda kitüntetési rendszere a sportban.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
6. Vezetői összefoglaló	67
1. számú melléklet – Sportegyesületi lista sportágak szerint	69
2. számú melléklet – Újbudai sportegyesületek.....	71
3. számú melléklet – Újbudai sportlétesítmények.....	81
4. számú melléklet – Újbudai sportolásra alkalmas közparkok.....	84
5. számú melléklet – Egyéb sportolásra alkalmas helyek Újbudán.....	85
6. számú melléklet - Térkép	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
7. számú melléklet – Projektlista	86

1. Bevezetés

Maga a "koncepció" szó a latin nyelvtől származik. Szó szerint a conceptio "megértési rendszert" jelent. Eredetileg a kifejezés a betűk betűinek szótagként való rendezését jelöli a szótagokban a betűk egymáshoz kapcsolódnak, és szavakra fordulnak.

A koncepció fogalma több féleképpen is meghatározhatjuk. A köznyelvben elgondolás, terv, ötlet a jelentéstartalma – így határozza meg az 'Idegen szavak és kifejezések szótára' is.

A sokféle, de egy irányba mutató értelmezések közül a XI. kerület, Újbuda sportkoncepciója kapcsán talán négy lehet meghatározó.

A koncepció, az elgondolás, terv; elképzelt tennivalók rendszere egy cél elérésére, amely a lehetséges hatásokra és eredményekre vonatkozó előzetes megfontolásokon alapszik.

A koncepció, az felfogások rendszere; egy szemlélettel, hozzáállással kapcsolatos nézetek, elgondolások összessége, amely egy világszemlélet, értékrend alapja lehet.

A koncepció, az maga a mondanivaló: üzenet, amely egy közölnivaló megfogalmazása, megjelenítése, ábrázolása, illetve ennek módja, stílusa.

A koncepció az a fő gondolat kerete; egy alkotás, mű szerkezete, ahogy a mű üzenetének átadása érdekében az felépül.

Budapest XI. kerület, Újbuda sportkoncepciójának középpontjában az egészség, az egészség védelme, a sport testi és lelki egészségre gyakorolt pozitív hatása áll. Ennek megfelelően Újbuda sportkoncepciója a sportot alapvetően – természetesen nem kizárólagosan –, mint eszközt, elsősorban az egészség védelmében használható eszközt, valamint a mindennapi életminőség javításának eszközt közelíti meg! Ez azt jelenti, hogy minden sporttal kapcsolatos, sportot érintő kérdésben úgy szülessen döntés a kerületben, hogy az direkt, vagy indirekt módon szolgálja az itt lakók testi és/vagy lelki egészségét és javítsa az élet minőségét! Így a verseny és a szabadidősport egymáshoz viszonyított, de nem egymással szembeni újrafogalmazása is megtörténik.

A koncepció sportszakmailag hasonló elveket vall, mint a 2007-ben teljes parlamenti konszenzussal elfogadott és azóta is érvényben lévő XXI. Nemzeti Sportstratégia és az annak filozófiai alapjain, az ELBETREAM által készített települési sportstratégiák. Természetesen nem áll szemben az aktuális Sporttörvénnyel, a különböző sportági szakszövetségek ún.

sportágfejlesztési koncepciójával sem és igyekszik tovább gondolni a kerület korábbi sportkoncepcióit, meglévő anyagait, működő programjait is.

Jelen sportkoncepció tükrözi Újbuda sporttal kapcsolatos hagyományait éppen úgy, mint a társadalmi berendezkedésének sajátosságait, figyelembe veszi a sporttal kapcsolatos aktuális kormányzati irányokat és támaszkodik a kerületi a sportélet területén dolgozók véleményére.

A munka menete során az alapvető adatok, információk az önkormányzat apparátusában dolgozó, sporttal foglalkozó kollégáitól származnak.

Budapest XI. kerület, Újbuda sportkoncepciójának készítési folyamatában alapvetés, hogy mindenki, aki Újbuda sportjában meghatározó szereplő, elmondhassa, kifejtthesse szakmai álláspontját! Az eredeti terveknek megfelelően számos ún. informális megbeszélés zajlott le, amikor elsősorban egyes véleményformáló és/vagy feladatköre, beosztása okán meghatározó jelentőséggel bíró személy véleményének megismerése volt az érdekes. A stratégia kapcsán. számos ún. formális egyeztetés is zajlik, amelyek során egy-egy előre meghatározott csoport szereplői nagyobb körben fejtik ki véleményüket, a sport adott területének megismerése céljából és elsősorban a stratégia megvalósítását szolgálják. A sportkoncepció elkészítője komoly energiát fektettek abba, hogy telefonon és az interneten is minél több érintett kifejtthesse véleményét, álláspontját és erre az anyag elkészülését követően is lehetőséget van, a javító szándékú módosítások folyamatos elvégzése érdekében.

E megbeszélések célja elsősorban az, hogy a kerületben élő emberek számára a sport minden területe (szabadidősport, tömegsport, iskolai és diáksport, versenysport és élsport, fogyatékkal élők sportja) elérhető, megérthető és a mindennapokban saját igényeik, céljaik mentén használható, felhasználható legyen! A megbeszélések során szinte állandóan felmerülő kérdés, sőt igény, hogy valós egyensúly alakuljon ki a szabadidősport és az élsport között is, nem egyik, vagy másik rovására, hanem a kettő egymáshoz való viszonyának pontos megfogalmazásával. Ennek révén mindenki (gyermek, felnőtt, idős, fogyatékkal élő) megtalálhassa a maga helyét a rendszerben és ott találjon magának elfoglaltságot, ahol az számára, érdeklődésének, tehetségének figyelembe vételével ideális, ezáltal erősödjön Újbudán a versenysport éppen úgy, ahogy nőjenek a mindennapos testmozgás lehetőségei!

Ahogy a bevezetés elején is megfogalmazódott Újbuda sportkoncepciója a sportot elsősorban eszközként kezeli a helyi társadalom építésében és leginkább annak egészségének megtartása, fejlesztése érdekében, így az anyag elején azokat a filozófia célokat fogalmazza újra, amelyeket a sporttal kapcsolatosan még mindig kevesen értenek, ám a koronavírus

következtében talán most nyitottabban fogad majd mindenki. A sportkoncepció a létesítmények kérdését is önállóan kezeli: a fenntarthatóság problematikáját éppen úgy, mint az újonnan létrehozásra kerülő létesítmények építését és fenntarthatóságát, kihasználását.

2. A sport, mint eszköz

2.1 A sport, mint az életminőség javításának eszköze

Az érvényben lévő Nemzeti Sportstratégia számos kutatást használt arról, hogy Kelet-Közép-Európa az utolsó helyen kullog szinte minden egészséggel foglalkozó felmérésben és az élen áll a legtöbb, a modern társadalmi betegségek okozta halálozási listán, ráadásul a sporttal, mozgással töltött idő tekintetében – a pozitív változások ellenére is – szintén messze elmarad Európa fejlettebb, szerencsésebb történelmi sorsú térségeitől. Az egészség és annak megvédése, megőrzése több szempontból is fontos: a társadalom szempontjából elsősorban munkahelyek, a munkavégzési képesség okán lényeges, ugyanakkor egy személy egészségéért elsősorban mégsem az állam, vagy az önkormányzat, hanem maga az egyén az első számú felelős. Neki magának kell úgy gazdálkodnia a saját egészségével, hogy az minél hosszabb, egészségben eltöltött életet biztosítson a számára!

Miközben a magyar emberek és így minden bizonnyal az újbudaiak számára is – a szavak, a kinyilatkoztatás szintjén – a legfontosabb a jó egészség, mégis az a tapasztalat, hogy a magyar emberek leginkább csak vágyják a jó egészséget, de tenni keveset tesznek érte.

Az emberek a XXI. századi új kihívások okán már egyre inkább értik, hogy az egészség valódi érték! Ha ez az alapvető tudás beépül, akkor lehet valódi esély bármilyen egészségvédő, egészségfejlesztő programnak, legyen az akár az étkezési szokások átalakítására irányuló, vagy esetünkben a fizikai aktivitást szorgalmazó. A Nemzeti Sportstratégia (2007.) úgy fogalmaz, hogy „olyan attitűdre és magatartásformáló aktivitásokra van szükség, amelyek túl az ismeretterjesztésen, az érintettek aktív bevonásával a fentiek kialakítását szolgálják. Az egészség értékővő szemléletét az óvodák, az iskolák pedig az egészséges életmódot és annak értékővő voltát erősíthetik. A sportban rejülő pozitív tényezők egymást erősítő (szinergikus) hatása révén érezhetően javítható az egyén és a társadalom életminősége.” Újbuda számára, a sportkoncepció deklarált céljaként is kiemelt prioritás az életminőség javítása a sport speciális eszközrendszerének felhasználásával, a szabadidős sport lehetőségeinek szélesítési mennyiségileg és minőségileg is.

Követendő példákat egyre több felé találunk az országban, így Paks és Nyíregyháza városa, vagy Budapest XV. kerülete is jó minta, ahol számos, az önkormányzat, vagy az önkormányzat tulajdonában lévő non profit gazdasági társaság, illetve egyesület biztosít rendszeres, szervezett és vezetett mozgáslehetőséget a lakosság számára az életminőség javításának céljából, ahogy kiváló kezdeményezés Újbudán a 60+ programsorozat is.

2.2 Az egészséges kerület megteremtése a sport által

A Világon 2020-ban végigsöprő egészségügyi vészhelyzet során talán mindenki számára valósággá vált az a régóta szajkózott mondás, hogy a sport és az egészség szoros kapcsolatban vannak, aki sportol, egészséges marad, ellenállóbb a betegségekkel szemben is. Magyarországon sajnos rendkívül magas a dohányzásból, egészségtelen táplálkozásból, valamint a mozgáshiányos életmódból fakadó megbetegedések, elhalálozások száma.

A XXI. Nemzeti Sportstratégia és a témában azóta megírt szakdolgozatok kutatásai szerint a rendszeresen sportolók körében kimutathatóan kisebb számban és mértékben jelentkeznek a stressz okozta súlyos tünetek, mint például az alvászavar, a fejfájás, vagy a reflux. A rendszeresen sportolók között lényegesen kevesebb a káros szenvedéllyel élő emberek száma. A sportban élők, dolgozók feltételezése szerint a mozgásgazdag életmódnak köszönhetően kisebb a szív- és érrendszeri betegségben, anyagcsere-betegségekben szenvedő betegek aránya a rendszeresen sportolók között, a nem sportolókkal összehasonlítva. Sajnos a koronavírus kapcsán is egyértelművé vált, hogy az ilyen krónikus betegségekkel küzdő emberek, minden más egészségre veszélyes történésnek is ki vannak téve. Ezért is javasolta például a Nemzeti Sportstratégia, hogy akár a körzeti orvos is írhasson föl mozgásprogramot gyógyszer helyett.

Cél tehát nem lehet más, mint, hogy Budapest XI. kerület, Újbuda lakóinak egészségi állapotát a sport segítségével javítsuk! Mozgósítsunk minél több embert, az Újbudán lakók minél szélesebb rétegét, hogy aktívan is tegyenek egészségük megőrzése érdekében! Az önkormányzat a feltételrendszer megteremtésével – a meglévő kapacitások bővítésével, azok komfortosabbá tételével, valamint új közösségi sportterek létrehozásával – segítse, hogy a kerületi emberek sportaktivitása bővülhessen, növekedhessen!

Hasonlóan fontos cél kell, hogy legyen a már megromlott egészségi állapotú emberek bevonása a rendszeres testmozgásba, a rehabilitáció részeként annak érdekében, hogy az ő mindennapos életminőségük javuljon!

Gondolkodunk továbbképzési és kommunikációs programok indításán az egészségügy és a sportszféra tudásának összekapcsolásával a célból, hogy a mozgásos tevékenységek szempontjából inaktív rétegek és korosztályok célzottan kerüljenek megszólításra, azok, akik aktív életet élnek, szakemberek által összeállított mozgásprogramokat használjanak, hogy az általuk végzett tevékenység biztosan pozitív hatással legyen az egészségükre.

2.3 A harmonikusan működő társadalom létrehozása a sport segítségével

A sport legyen a közösségi kohézió alapja! – fogalmazzuk meg minden stratégiai tervezés során a sportban. Amennyiben a sportot valóban eszköznek tekintjük, eszközként kezeljük a társadalomépítés szempontjából, akkor ezt a mondatot megtölthetjük valós tartalommal is.

Ma már sehol nem elképzelhető a harmonikus társadalom az egyének, a helyi emberek képességeinek fejlődése, fejlesztése nélkül. A világban és Magyarországon is végbemenő társadalmi változások okán erősen meggyengültek a közösségi kapcsolatok, amelyek erősítése talán a sport segítségével tűnik leghatékonyabbnak és leggazdaságosabbnak. Ezt az egyébként elfogadott teóriát többek között az támasztja alá, hogy a sportnak régen kialakult és alig változó gyakorlata, technikája, metodikája van. Jól megfigyelhető volt ez a koronavírus alatt is, hiszen a szervezett segítő programok túlnyomó többsége mögött ott volt a sport, a sportolók, a szurkolói csoportok.

A sport a hétköznapi rendszeres erőfeszítést igénylő tevékenység. Ám a versenyek ünneppé tételével lehetőség nyílt arra, hogy közösségi kohéziót tovább erősítsük is Újbudán. A kerületben erre lehetőséget adnak az OSC vízilabda, a BEAC és a MAFC kosárlabda, vagy a Kelen labdarúgó, valamint a MAC jégkorong mérkőzései. Fontos, a sport e hatását a jövőben tudatosan használjuk Budapest XI. kerületében is, egyebek mellett a marketing céljaira!

A Nemzeti Sportstratégia így fogalmaz a sport és a zöld gondolat összefüggéseiről: „A sporthoz szervesen hozzátartozik az egyén és a közösség egészsége mellett a természetvédelem és környezetvédelem kötelezettsége is. A fenntarthatóság gondolatköre teljesen rokon, szinergiában van a sport alap gondolataival (lásd pl. német vagy finn sportfelfogást), hiszen a sportoló legtöbbször rendszeresen a természetben, vagy speciálisan kialakított védelemre szoruló sportkörnyezetben végzi tevékenységét.” Ilyenek lehetnek a futókörök, a szabadtéri konditermek és hasonló XXI. századi létesítmények, amelyek szerepelnek Budapest XI. kerület, Újbuda sportkoncepciójában. Ezen természetben kialakítható sportlétesítmény szerepe is felértékelődött a koronavírus által okozott világméretű probléma leküzdése során, egyrészt az emberek testi egészségének fejlesztése, megóvása okán, másrészt a lelki, mentális egészségük erősítése okán.

A közös sporttevékenység nagyban erősíti az első mondatban megfogalmazott cél elérését, a közösségi kohézió kialakulását is, ami nyugalmi és válság időszakban is segíti a helyi kisközösség életét, működését.

2.4 A valahova való tartozás élményének megteremtése a XXI. században, a sport speciális eszkörendszerének segítségével

A XXI. századi modern társadalmakban a valahova való tartozás élménye, annak újra kialakítása az egyik legnagyobb kihívás! A rendszerváltás után a sport helyzete megváltozott, az állam lényegében kivonult a sportból, ebből következően a sport által korábban végzett közösségfejlesztésre is lényegesen kevesebb figyelem fordítódott. A hagyományos nagy egyesületek sora, a nagy vállalati több szakosztályos klubok jelentős része megszűnt.

A sport is óriási szerepet tölt be a közösségformálásban, a valahova való tartozás élményének növelésében, fejlesztésében. Gondoljunk csak a kerületben a korábban Április 4. Gépgyár pályájaként ismert kelenvölgyi létesítményben működő Kelen SC által formált közösségre, vagy akár az OSC vízilabdázói által az élsportban elérhető országos hírű és értékű eredmények révén növekedhet az Újbudához való tartozás élménye, az ebből fakadó büszkeség, sőt az egyén önértékelése is. A helyi csapatok, versenyzők eredményei révén újra erősíthető a lokálpatriotizmus. Felmérések alapján, Magyarországon az emberek közel 90%-a büszke a sportolók sikereire, ismeri az olimpikonokat, kiemelkedő eredményeket elért versenyzőiket. Ebből következően ugyanez helyi szinten, a kerületben is igaz lehet, fejleszhető és erre építkezni is lehet. Tervezzük egy pl. Újbuda Csapat néven létező, egykori és mai élsportolókból összeállított csoport felállítását, amely megjeleníti Újbudát.

A XX. századi Európában jellemzővé lett a széles körű alulról építkezés, civil szerveződés a sportban. Hollandiában például azt tartják, hogy a társadalmat, amelyet korábban alapvetően a szakszervezetek és az egyházak szerveztek, mára a sport, elsősorban a labdarúgás és a gyepabda épít újra. Magyarországon ez a folyamat egyelőre várat magára, a sport ezen funkcióját nem tölti be, hiába volt korábban népszerű és hatékony a sport társadalomjobbító, társadalomépítő szerepe, ez a funkciója szinte teljesen eltűnt.

Budapest XI. kerület, Újbudához köthető csapatok által, illetve a kerülethez köthető egyéni sportolók által elért kiemelkedő eredmények és azok folyamatos eljuttatása az itt lakókhoz nagyban erősíthetik az Újbudához való kötődést. Ennek természetesen feltételei az ő megismerésük, napi jelenlétük, akár az általuk űzött sportágak ismerete, kipróbálása, rendszeres űzése. Jó minta erre Hollandia, vagy Németország, de ma már Csehország és Lengyelország is, ahol az egyesületi sport lényege, hogy az amatőr, aki tagdíjat fizet, ugyanolyan versenyengedéllyel rendelkezik, mint a világsztár sportoló és a klubhoz, ezzel a településéhez való kötődése tovább erősödik.

2.5 Az esélyegyenlőség növelése és az integráció esélyének megteremtése a sport révén

„A sportirányítás önmagában nem képes kezelni komplex gazdasági – társadalmi válaszokat igénylő problémákat, de a szakma érzékenységének és eszközrendszerének folyamatos fejlesztése fontos feladat. A sport képes a szabadidő-gazdaság, a szabadidősport-gazdaság, a sportgazdaság támogatásával a területi egyenlőtlenségek kiegyenlítésében is szerepet játszani.” – fogalmaz a Nemzeti Sportstratégia a sport és az esélyegyenlőség összefüggéséről.

A sportban dolgozók rendszeresen és szükségszerűen visszatérő feladata, hogy figyelemmel kísérjék és támogassák a kiemelkedő tehetségek bekapcsolódását a sport rendszerébe (akár a működő, akár egy új, kerületi ösztöndíj rendszer kidolgozásával). Ezt Budapest, XI. kerület, Újbuda önkormányzata és a helyi kiemelt sportegyesületek, valamint a köznevelés rendszerében részt vevő intézmények és a tankerült együttműködésével lehet, és kell működtetni.

A sport kivételes lehetőséget kínál azon személyek mindennapos életminőségének javítására, akik bármely szempontból hátrányos helyzetűek az élet már területein. A nemzetközi szakirodalom, ide sorolja a nőket, a gyerekeket és az időseket is, éppen úgy, ahogy a bármely kisebbséghez tartozókat, vagy a bármilyen fogyatékkal élő embereket. Az ő életminőségük javítására, integrálásukra, tehát esélyeik növelésére, vagy hátrányos helyzetük részleges, vagy teljes kiegyenlítésére a modern társadalom nem tud jobb eszközt kínálni, mint a sportot! E területen Újbuda önkormányzata eltökélt az előrelépésben.

A sport képes kezelni a kirekesztés és a megkülönböztetés problémáját, közvetít pozitív társadalmi értékeket, mint az együttműködés, a tolerancia és a szolidaritás. Újbuda önkormányzata a sportkínálata és a sportszolgáltatásai révén tervszerűen kívánja fejleszteni és támogatni az egyenlőséget.

Nem szabad elhallgatni azt sem, hogy bizonyos társadalmi csoportok jellemzően kevesebbet sportolnak és kisebb arányban képviseltetik magukat a sporttal kapcsolatos döntéshozatalban is. Kellő figyelemmel és szakmaisággal az ő felzárkóztatásukban kiváló eszköz lehet a sport.

Az esélyegyenlőség kérdésének tárgyalásakor legalább említés szintjén beszélni kell a különböző visszaélésekkel és zaklatásokkal kapcsolatos problémákról, amelyek a XXI. században rendre előtérbe kerülnek, melyek megelőzése elsősorban a transzparenciával és nyilvánossággal érhető el.

2.6 A sport, mint innovatív tényező: a versenyképesség növelése, a foglalkoztatottság javítása

A cél a sportot, mint eszközt használva a versenyképesség növelése, a foglalkoztatottság javítása!

Ennek érdekében Újbudán kiemelt irányoknak tekintjük a következőket:

- lehetőség szerint a sportolási lehetőségek szélesítése: a meglévő szabadidő sportos felületek modernizálása, újak létrehozás;
- hozzájárul a versenyképesség növeléséhez, ha Újbuda kis- és középvállalkozásainál, az ott dolgozók sportolási gyakorisága növekszik;
- a rendszeres testmozgás következtében a munkavállalók javuló egészségi állapotának köszönhetően a munkaerő-kiesés aránya csökkenhet;
- a rendszeres sportolásnak köszönhető jobb szellemi, fizikai és lelki kondíció eredményeként a munkavállalók produktivitása nőhet;
- a tanulási, a koncentrációs és a munkabírási képesség növelése a fizikai és szellemi energiák összhangjának megteremtése lehetséges a sport révén.

Szintén a versenyképesség javítását szolgálja az iskolai testnevelés, valamint a diáksport fejlesztését biztosító, akár helyi továbbképzési programok tematikájának kialakítása a helyi versenysport egyesületekkel közösen (pl. darts matek).

A koronavírus után kiemelten fontos a Világban új munkahelyek teremtése, amelyek aktív programokkal a helyi sportiparban és a non-profit szféra területén is létrehozhatók, úgy az élősportban, mint a sportot szolgáló tevékenységekben.

Célunk, hogy Újbuda kommunikációs stratégiájának középpontjába – az élsporton túl – a lakosság életmód tudatosságát fejlesztő programok álljanak, példák és példaképek, valamint központilag szervezett programok segítségével.

A sportfejlesztéseken, elsősorban az infrastruktúra-fejlesztéseken (pl. futókör, kültéri konditér, ún. dühöngők felújítása) keresztül hozzájárulhatunk a kerületben található lakótelepi környezet rehabilitálásához is.

A szabadidősport és a rekreáció minél szélesebb körű elfogadtatásával a munkaképes korú népesség létszám növekedése, a foglalkoztatottság bővülése, a rendszeres szociális járadékban részesülők számának csökkenése ugyancsak a célok között szerepel!

2.7 A sport és a tudástársadalom összekapcsolása, az Újbuda sportjában fellelhető tudás cseréje és közkinccsé tétele

Mindenki számára ismert a sportban a szakemberek által hamisnak tartott mondat: „A gyerek sportol, vagy tanul? – így teszik fel a kérdést még ma is szülők, sajnos sokszor még edzők és tanárok is. Ezen a területen Budapest XI. kerület, Újbuda sportkoncepciójának célja nem lehet más, mint hogy a kérdésben szereplő 'vagy' helyett minél inkább az 'és' szerepeljen az emberek gondolkodásában és a való életben is.

A fiatalokat sem szabad az életminőségüket döntően meghatározó területek közötti választásra kényszeríteni. Sem a sport, sem a kultúra nem maradhat ki a tudástársadalom és az informatikai társadalom vívmányainak használatából. Az informatika, a XXI. századi informatikai, műszaki eszközök a sportolásban, sportfogyasztásban és a kultúrában, kultúrafogyasztásban is valódi segítő eszközként használhatóak.

Az aktívan sportolók számának emelése mellett kiemelkedően fontos a sport minden területén az új tudás bevonása és a minőség folyamatos javítása is. A tudás jelen van Magyarországon, a Fővárosban, a kerületben is, így a sportban is. A meglévő tudást kell importálni a sportba és a sportban meglévő tudást transzferálni a sporton belül és az élet más területeire egyaránt, akár az oktatásba, a munkába is.

A magyar sport legnagyobb értékét a meglévő humán tőke jelenti – pl. a szent örültek, a mesterek, a sportoló példaképek –, de sajnos sportban meglévő tudás még mindig nem szerveződött rendszerre országos szinten sem, nemhogy kerületi szinten. A tudást birtoklók azt nem osztják meg, a tudásmegosztás rendszere sincs kimunkálva, így a tudástranszfer nehézkés. Gondoljunk csak a koronavírus helyzetben, az iskola kapuk bezárását követően megvalósítandó újfajta tanulási, tanítási módszer nehézkességére. Érzékelhető volt, hogy annak nincs működő rendszere, sikere, vagy sikertelensége kizárólag a pedagógusok kreativitásán múlt.

Újbudán a kooperáció szintje emelhető, mert az információk ritkán szerveződnek hálóba, tudáshálóba pedig szinte egyáltalán nem. A meglévő információk dokumentáltságának szintje is javítható. A lehetőség az információs társadalom fejlődésével már adott volna akár egy, a sportszakembereket teljes mértékben átfogó sporthálózat kialakítására. Ennek segítségével a sportban dolgozók, a kerület irányítói és a felhasználói oldal, a lakosság, a sportfogyasztó is rendelkezhetne minden számára fontos, a sportban és/vagy a sport tágan értelmezett területén

meglévő információval, tudással. Mindez könnyebb, hatékonyabb szervezést biztosítana a sport területén is. Így ennek fejlesztése is célunk kell, legyen!

3. A sport területei Újbudán

3.1 Az iskolai testnevelés és a diáksport

Az önkormányzat direkt hatása, szerepe az iskolai testnevelésre és a diáksportra a köznevelés rendszerének átalakítása, központosítása, állam általi átvétele (2013.) okán nehezebbé, indirektté vált és rendszerszerűen nehezen működik, sokkal inkább a személyes kapcsolatokon múlik. A területen ezzel szemben jó irányú változást hozott, vagy legalábbis új lehetőséget kínál a korábban (2011-ben) bevezetett mindennapos testnevelés, amely a hiányos infrastruktúra ellenére is pozitív hatással van a gyerekekre, egybehangzóan a WHO (Egészségügyi Világszervezet) irányelvével, amely kimondja, hogy mindenkinek, a gyerekeknek különösen szükségük van a napi 60 perces testmozgásra. Az Európai Unió dokumentumaiban a rendszeres testmozgást ma már heti háromszor 60, vagy kétszer 90 perces mozgással definiálják.

A köznevelés rendszerében az iskolai testnevelés és diáksport területén a célok természetesen a változások ellenére sem módosulhatnak:

- a gyerekek testi, lelki és szellemi egészségének, fizikai erőnlétének javítása a mindennapos testedzés biztosításával;
- a testmozgás megszerettetése, az egészséges életmód fontosságának tudatosítása;
- a testmozgás váljon a gyerekek mindennapos életének részévé az iskolán kívül és az iskolás korán után is.
- a gyerekek egészségkárosító magatartásformái kialakulásának megelőzése.

Ehhez elengedhetetlen az infrastrukturális és egyéb szakmai feltételek megteremtése.

Az iskolai testnevelés és a diáksport a legfontosabb terepe annak a harcnak, amelyet a modern társadalmak fizikai állapotromlásával, egészségkárosító életmódjával, a káros szenvedélyeinek terjedésével, mozgásszegény életmódjával vívunk a sportos életvitel kialakításának segítségével, hiszen a köznevelés rendszerébe járó gyerekek túlnyomó többsége kizárólag az iskolai testnevelés keretében találkozik a mozgás élményével.

Újbudán az önkormányzat és a kerületben lakók, elsősorban a gyerekek szempontjából nézve az iskolai testnevelés és a diáksport kiemelt funkciói a következők:

- egészségmegőrzés és rehabilitáció,
- nevelés és személyiségfejlesztés,

- a mozgáskultúra fejlesztése,
- a valahova való tartozás élményének erősítése,
- a közösségi magatartás kialakítása,
- a mobilitás segítése,
- a szabadidő kulturált eltöltésének kialakítása,
- a szórakozás és a szórakoztatás.

Ezek kiaknázása érdekében szükséges minden elérhető forrást (önkormányzati, állami Magyar Diáksport Szövetség, szakszövetségek, Európai Unió, stb.) megtalálni és a felhasználását ösztönözni. Az önkormányzat mozgástere a jelen törvényi keretek között, elsősorban a délutáni, hétvégi és a szünidei szabadidősportos lehetőségek bővítésében van. Ezzel is növelve a gyerekek életében a sportolással töltött idő arányát. Ennek eszköze lehet a tanórán kívüli sportfoglalkozások szervezésének akár pályázati úton történő támogatása, a meglévő sportinfrastruktúra továbbfejlesztése és használatának elérhetővé tétele, valamint új sportfelületek létrehozása. Ugyancsak hasznos eszköz lehet a rendszeres versenylehetőséget biztosító amatőr versenyrendszer újjáélesztése is.

Az iskolai testnevelésóra az élményszerzés, az egészségvédelem és egészségfejlesztés hagyományos funkcióin túl – igazodva a kerület sporthagyományaihoz és –lehetőségeihez, a meglévő sportágakhoz – feleljen meg a változatos tananyag, több választható mozgásforma, gyakorlati és elméleti ismeretanyag követelményeinek is. Fontos a példamutató, sportos életvitelű testnevelők kiemelése. Újbuda önkormányzata, együttműködésben a kerületi támogatásban részesülő sportegyesületekkel segíteni kívánja a testnevelés tananyagának megreformálását, a szabadidős sportos tevékenységek bemutatását, a megfelelő higiéniai feltételeket, természetesen a kerületben ismert és elismert sportágak mozgásanyagával.

A köznevelés rendszerének sport infrastruktúrájáról (beleértve a tornatermeket és az udvarokat is) pontos és aktuális kimutatásnak kell lennie, amely elősegíti az önkormányzat és a kerületi támogatásban részesülő sportegyesületek együttműködését a köznevelés rendszerében is. Kiemelt cél az úszásoktatás lehetőségének megteremtése minden gyerek számára, szinkronban a Magyar Úszó Szövetség ilyen tartalmú programjaival.

Feltételezhetően a Covid19 vírus után különös figyelmet kell fordítani a hátrányos helyzetű, vagy a vírus gazdasági és társadalmi következményei okán frissen hátrányos helyzetűvé vált gyerekekre, hogy számukra mindig elérhető legyenek az iskolai és az iskolán kívüli sportolási lehetőségek.

Ehhez hasonló fontossággal bír a testnevelők és más az iskolai testnevelés és sport területén dolgozók tudástranszferjére, a pedagógusok kulcskompetenciáinak fejlesztésére, ennek részeként a gyakorló testnevelő tanárok, továbbá a tanítók és az óvodapedagógusok felkészültségének fejlesztésére, a tudásmegosztás módszereinek, technológiájának és eszközeinek folyamatos megújítására. Az innováció eredményei legyenek fenntarthatók, legyen megoldható a terjesztésük rendszerszintű és épüljenek be a minőségbiztosítás rendszerébe.

A fentiekhez hasonlóan fontos elem, hogy a kerületi sportegyesületek, akár a TAO bekapcsolásával, esetleg az önkormányzattal együtt törekedjen a testnevelő tanárok anyagi elismerésére és ösztönzésére, természetesen mérhető mutatók alapján! Ezzel könnyebben biztosítható a délutáni sportfoglalkozások számának növekedése és minőségének javulása, valamint a táborozások, kirándulások, extrém sportok megismerésének lehetősége is. Ezek azért fontosak, mert ezek az élmények kiválthatják, kiegészíthetik a klasszikus szabadidős tevékenységeket annak érdekében, hogy a gyerekek számára a sport egész életükben az életmód meghatározó része legyen.

Az önkormányzat hosszú évek óta kiemelt feladatának tekinti az iskolai testnevelés és diáksport céljainak megvalósításában:

- az infrastrukturális feltételek javítását, a szakmai alapokon nyugvó iskolai, szabadidős és versenysport célokat is szolgáló létesítményfejlesztéssel külső források bevonásával,
- a létszám alapon, pályázati úton támogatott mindennapos testmozgási lehetőségek szélesítését,
- az önkormányzat és a kerületi támogatásban részesülő sportegyesületek együttműködve próbálják segíteni a testnevelés tantárgy tartalmi és módszertani megújítását,
- igyekszik segíteni a szakemberképzés (testnevelő, edző, sportvezető) modernizálásának ösztönzését,
- a gyerekek mindennapi testmozgásán keresztül a diákolimpiai rendszer kerületi szintű erősítését, a valós létszám bővítését.

3.2 A szabadidősport és a tömegsport

A sportban használt definíciók alapján szabadidősportnak azt az aktív tevékenységet tekintjük, amely során az egyén a szabadidejében rendszeresen sportol, mozog, végez testmozgást. Rendszeresség alatt az európai szakirodalom ma már legalább heti kétszer kilencven, vagy háromszor hatvan percet említ.

A tömegsport az, amikor egy alkalommal, egy időben sok ember mozdul meg. Magyarországon szerencsére számos, régóta jól működő tömegsport rendezvényt ismerünk, gondoljunk csak a Balaton átúzásra, vagy az egyre több szervezett futóversenyre, triatlon versenyre. A tömegsport rendezvényeken való részvétel feltételezi az arra való felkészülést, tehát a rendszeres sportolást, testmozgást.

A szabadidősport területének célja a bővítés, a minél több ember bekapcsolása a rendszeres testmozgásba. Ez a sportgazdaság keresleti és a kínálati oldalát is élénkíti. A kereslet növelése érdekében a fő cél Újbuda lakosságának aktív sport iránti beállítódásának további javítása. Ennek érdekében szükségesnek látjuk az egyik oldalon egy, a sportolásra ösztönző pénzügyi kedvezményrendszer kialakítását, másrészt az egészséges, a mozgásgazdag életmód szemléletének és igényének elterjesztését. Szintén szükségesnek tartjuk a sportinfrastruktúra (multifunkcionális szabadidőközpontok, szabadidőparkok) fejlesztése, a meglévő sportlehetőségek további javítása.

Magyarországon a Nemzeti Sportstratégia felmérései alapján a lakosság elenyésző része sportol rendszeresen és bár a jelenlegi kormányzati anyagok már jelentős javulást említenek, az e tárgyban készült legfrissebb szakdolgozati felmérések szerint a köznevelés rendszerében tanuló gyerekek nagy része még mindig kizárólag a testnevelés órán mozdul meg. Ezek az adatok például Skandináviában lényegesen magasabbak. Igaz náluk minden olyan tevékenységet beszámolnak, amely során az emberek megmozdulnak, így például a gyerekkocsi tolását, a kutyasétáltatást, vagy, ha valaki gyalog megy munkába, iskolába. Ezek a számok hazánkban az elmúlt tíz esztendőben ugyan változtak, de további jelentős változásra van szükség, még akkor is, ha a kormányzati törekvések és a reklámok már középtávon segíthetik a folyamatok pozitív változását.

A szabadidő- és a tömegsport területén az önkormányzatnak komoly feladata van. Ezek hagyományosan:

- a sportinfrastruktúra fejlesztése, megteremtése,

- segíti a szakemberképzés rendszerének fejlesztését, tartalmának megújítását,
- a tudáshoz való hozzáférés lehetőségének megteremtése és folyamatos bővítése (pl. a www.sport.ujbuda.hu weblapon keresztül)
- a kerület lakói számára a szabadidő és a források megteremtésének elősegítése.

Magyarország az élsportban tradicionálisan eredményes, különösen, ha az olimpiai éremtáblázatokat tekintjük kiindulásnak, a szabadidősport területén azonban még mindig látványos a lemaradásunk, pedig a gyakorlatban ez érinti leginkább a lakosságot és itt jelenhet meg a sport modern üzenete, hogy a sport, mint eszköz jelenik meg a társadalomban.

Az önkormányzatnak fontos szerepe van a szabadidősport szervezésében, a feltételek megteremtésében, az emberek megmozdításában, mozgatásában, ebben partnereink a helyi civil szervezetek, a 'szent örültek', az önkéntesek, a szabadidősport szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások, a lakóközösségek, a családok, a baráti közösségek és az egyének. Az ő tevékenységüket indirekt gazdasági ösztönzőkkel, kommunikációval, erkölcsi elismeréssel kívánjuk segíteni.

A sporttevékenység ösztönzése direkt és indirekt formában, valamint az emberek sporttal és egészséggel kapcsolatos szemléletének formálása fontos alap ahhoz, hogy a szabadidősportban résztvevők száma folyamatosan bővüljön. Ennek egyik hatékony módja lehet, ha a munkáltatók is támogatják a munkavállalók rendszeres sporttevékenységét, akár az önkormányzatot példának tekintve e területen, akár az önkormányzat non-profit sport cége által szervezett eseményeken keresztül. A szemléletváltást Újbudán az önkormányzat tervezi kezdeményezni úgy, hogy a megvalósítás során az oktatásban dolgozók, háziorvosok, humánmenedzserek és a civil társadalom szereplőivel is együttműködünk, használjuk a helyi média és a direkt kommunikáció kínálta lehetőségeket. A Covid19 vírus okozta gazdasági és társadalmi nehézségek okán az alacsony költséggel űzhető tevékenységeket kívánjuk előtérbe helyezni. Ilyenek többek között a sport, a turizmus és a természetvédelem határterületén elhelyezkedő aktivitások (séta, nordic walking, futás, természetjárás, kirándulás, kerékpározás, outdoor fitness, stb.), a környezet megóvásával.

Ha az önkormányzati támogatás oldaláról közelítjük meg a szabadidősportot, akkor azokat a tevékenységeket tervezzük előtérbe helyezni, melyek eredményeként a lehető legtöbb embert lehet „megmozgatni”. A működési támogatása mellett a programfinanszírozást lehet a középpontba helyezni, akár pályázati rendszeren keresztül. Előnyben részesíthetjük a hosszabb időszakot átölelő (pl. éves) programokat, a kisebb egyesületek rendszeres sportolást

biztosító programjait, a szervezetfejlesztéseket, a lakótelepi, hátrányos helyzetű csoportok, a munkahelyi közösségek egyesületeinek fejlesztését szolgáló, valamint a hagyományos klubélet visszaállítását szolgáló törekvéseket, a rendszeres felkészülést és részvételt igénylő sportrendezvényeket, egy-egy kiemelt jelentőségű és nagy népszerűségnek örvendő rendezvény megszervezését, a szabadidős versenyrendszer működtetését.

Ahhoz, hogy a szabadidősportos lehetőségek egyre szélesebbek legyenek, szükséges a megfelelő sportinfrastruktúra. Részben a meglévő sportfelületek megnyitása minél többek számára (este, hétvégén, iskolai szünetekben). Erre korábban létezett állami program „Tártkapus létesítmények” néven. A központi finanszírozás megszűnését követően Újbudán 2018-ig helyi támogatással folytatódott. A kerület vezetése tervezi, hogy a reális anyagi lehetőségek mentén a programot az önkormányzati ciklus végéig újraindítja, abban a reményben, hogy a helyi emberek sport iránti motivációját ezzel is növelni tudjuk.

Nagyon jó híre van a kerület kerékpárút hálózatának is, amely összességében 50,3 km hosszan halad, ebből 31,6 km fut Újbuda területén. A kerékpárutak mellett a XI. kerület abban a szerencsés helyzetben van, hogy mintegy 19 km hosszan hivatalos, jelzett turista utakkal is rendelkezik. Tervezzük ezek további bővítését és folyamatosan erősödő bekapcsolását a szabadidősport mindennapos használatába.

A meglévő és kivételes adottságaink mellett a másik oldalon kiemelten fontos a hiányzó sportinfrastruktúra megépítése, létrehozása Újbudán, különös tekintettel azon lakókörnyezetekben, amelyekben egy helyen sokan élnek, mint például a lakótelepeken.

Ahhoz, hogy pontos és folyamatos képet kapjon a kerület vezetése a lakosság egészségi állapotáról, jó lehetőség a nagy tömegeket megmozgató tömegsport eseményeken történő rendszeres (legalább évi 1) mérések bevezetése valamennyi korosztálynak.

Bár sokan még mindig megkérdőjelezik, hogy az e-sport valóban sport-e, azt ma már mindenki elismeri, hogy terjedésének folyamata megállíthatatlan. Magyarországon szinte valamennyi nagy sportegyesület rendelkezik önálló e-sport szakosztállyal és a Világban számos helyen önálló edzőközpontok is léteznek már, amelyekben nem csak játszanak az e-sport szerelmesei, hanem profi sportolóként készülnek. Számukra az élsportolókhoz hasonlóan az erőnléti edzőtől kezdve, a pszichológuson, a dietetikuson keresztül, számos a sportolók mögötti teamekben megtalálható szakember áll rendelkezésre. Újbuda önkormányzata sem kíván szembe menni a trenddel, sőt tervezi azt, hogy a kerületben is támogassa az e-sport fizikai aktivitással is egybekötött terjedését.

A szabadidősporttal kapcsolatban öt egyszerű kérdés merül föl:

- Hol?
- Mit?
- Mikor?
- Kivel?
- Miből?

Az önkormányzat kiemelt feladata lehet a szabadidősport és a tömegsport területén:

- a minőségbiztosítás,
- a folyamatok beindítása,
- a szervezett, regisztrált szabadidős sportolók számának folyamatos növelése,
- a kereslet növelésének támogatása direkt és indirekt ösztönzőkkel,
- a szemléletváltás ösztönzése a kommunikációban,
- az infrastruktúra folyamatos fejlesztése,
- a munkahelyi testnevelés, sport ösztönzése,
- rendszeres egészségügyi és fittségi felmérések,
- állandó, rendszeres nagy események életre hívása,
- szabadidősport-naptár létrehozása,
- szabadidősport-fórum megtartása, legalább évente egyszer,
- a meglévő kerékpárút térkép folyamatos frissítése,
- rendszeres kerékpáros programszervezés,
- egyre újabb szabadidősport programok elindítása (a 'szent örültek' bevonásával),
- 60+ programon keresztül meglévő számos sportos esemény további bővítése (pl.: Válassz sportot Újbudán 60 felett!),
- a kerületi lakcímkártyával rendelkező Balaton átúszáson résztvevők számára legalább havi egy alkalommal ingyenes felkészítő edzés biztosítása a NYÉKI Imre Uszodában.

3.3. Versenysport és élsport

Budapest XI. kerülete, Újbuda sporttörténete rendkívül gazdag a versenysport és az élsport területén. A sportkoncepció természetesen nem történeti írás, ám elengedhetetlen, hogy röviden felvillantson egy-egy nagy jelentőségű történést a kerület sportmúltjából.

A sporttörténeti források 1898-ra teszik, ma is működő Budapesti Egyetemi Atlétikai Club megalakulását. A BEAC napjainkig meghatározó szereplője a XI. kerület sportéletének. Az előző század elején már a műszaki egyetemisták is elkezdték a szervezett sportéletet, hiszen előbb 1909. az evezősök formalizálták működésüket Műegyetemi Evezős Club néven, majd 1921-ben a sportrepülők Műegyetemi Sportrepülő Egyesület néven alakultak meg. Ezeken az alapokon végzi tevékenységét azóta is a MAFC, a Műegyetemi Atlétikai és Football Club.

A két egyetemi klub korábban évtizedekig meghatározó szereplője volt a főváros kosárlabda életének. A rendszerváltást követően a sportág Budapesten hanyatlásnak indult és bár a csapatok megmaradtak ugyan korábbi sikereiket (pl. bajnoki döntő) már nem tudták megismételni. A BEAC sportolói közül mindenképpen kiemelendő az atléták számos olimpiai érme.

Talán ennyire nem közismert, hogy a századelőn az úszósport is rendkívül népszerű volt a városrészben, hiszen a Gellért- és a Rudas-fürdő is kiváló helyszínt kínált a sportág szerelmeseinek. Ugyancsak érdekes elem a kerület sporttörténetében, hogy a Gellért-hegy alatt népszerű és jól működő korcsolyapálya üzemelt, szolgálva ezzel a téli sportolásnak hódolók igényeit.

A vízisportoknak a Lágymányosi öböl adott otthont előbb Budai Spartacus, majd több átalakulást követően máig Lágymányosi Spari Vízisport, Diáksport és Szabadidősport Egyesület néven.

Nem lehet elmenni szó nélkül a kerület pezsgő labdarúgó életének megváltozása mellett sem. Az 1989-es rendszerváltást megelőzően, a mai Szerémi út és annak környékén sok-sok labdarúgó pályát találhattunk. Itt játszott – a már említett – BEAC-on és MAFC-on kívül pl. a Magyar Kábel, a Keltex (Goldberger), a Hőerőmű és még számos, elsősorban a közeli nagy gyárakhoz kötődően működő egyesület, hatalmas gyermekbázisokkal. Mára ezeket a feladatokat részben az ún. Ovifoci Program, az iskolákban pedig a Baráti Bőrlabda Egyesület vette át, ám a felnőtt csapatok híján munkájuk más jellegű lett.

A fogalom meghatározás szerint a versenysport a sporttevékenység azon formája, amelyben a sportoló szervezett versenyrendszerben vesz részt és napi rendszerességgel edzéseken készül a versenyekre, mérkőzésekre. Az élsport egy minőségi kategória a versenysporton belül, a megkülönböztetés lényege az eredményesség. Az élsportolók a saját sportágukban kiemelkedő, akár világszínvonalú teljesítményt nyújtanak. Tehát fontos tudni, hogy a profi és amatőr sportolót a jogállása különbözteti meg egymástól, míg a versenysportolót a tevékenységének szabályozottsága és közülük teljesítmény alapján emelkednek ki az élsportolók. (A német szaknyelv pl. a Leistungssport kifejezést használja, ami teljesítmény sportot jelent.)

Le kell azt is szögezni, hogy a versenysport és az élsport is komoly szerepet játszhat egy település, egy kerület életében, különösen azokat eszköznek tekintjük a helyi társadalom szempontjából!

A versenysport és az élsport területén a Nemzeti Sportstratégia úgy fogalmaz, hogy a „cél az élsportban már hagyományosan elért eredményességi szint, különösen az olimpiai eredményesség fenntartása, valamint a nemzetközileg is népszerű sportágakban (labdajátékok) az eredményesség javítása. A fenntartható sikerek elérése és a versenysport utánpótlás-bázisának biztosítása érdekében szükséges az igazolt sportolók számának növelése és az utánpótlás-nevelés egységes rendszerének működtetése (tömegbázis megteremtése és tehetséggondozás).” Mindemellett a világ sport térképe folyamatosan átrajzolódik. Új országok, városok kerülnek előtérbe és egyre több új sportág nyer teret. A legjobb példa erre a triatlon 2000. évi megjelenése az Olimpián, alig 10 évvel a létrejötte után, vagy most a break dance, amely ott lesz 2021-ben Tokióban, nálunk pedig versenysportként lényegében ismeretlen, nem létezik. S a sort hosszan lehetne folytatni. Ezért is fontos, hogy a döntéshozók, így jelen esetben az önkormányzat is lépést tartson a fejlődéssel, változással, természetesen a hagyományok megőrzése, megbecsülése mellett és nem azzal szemben.

A Covid19 vírus okozta válság következményeként a sportra helyi szinten rendelkezésre álló erőforrásokat még inkább koncentrálni érdemes, azok szétforgácsolása nem volna ésszerű, ezért is kell megtalálni a valós értékeket. Így Újbudán is meg kell határozni egy reális, alapvetően sportszakmai bázison álló, de gazdasági és szociális szempontokat is figyelembe vevő kerületi sportági portfóliót. Mi, miért fontos Újbudának, mely sportágnak mi a valós helye, szerepe és melyik miért és hogyan támogatandó, vagy nem támogatandó a közös forrásból. A rendszernek a teljes objektivitásra kell törekednie úgy, hogy közben minden a

sportban meglévő specialitást, szubjektivitást is tudjon kezelni. A célja, hogy az önkormányzati erőforrások valóban ott nyújtsanak támogatást, ahol a helyi társadalom számára fontos a versenysport, azokat a sportágakat, műhelyeket segítse, amelyek bizonyítottan meghatározóak a kerületben.

A versenysporttal kapcsolatban az általános részben mindenképpen meg kell említeni, hogy a sportfogyasztók számára is meg legyenek teremtve a XXI. századi körülmények, a nézők modern sportlétesítményekben tudjanak szurkolni, ahova szívesen viszik ki családjukat, gyerekeiket is, ahova bátran mehetnek nők is.

A versenysport szerves része az utánpótlás sport is, ahol hangsúlyozottan nem az eredmény az elsődleges cél, azt alapvetően a felnőtt sportban és a felnőtt alatti utolsó utánpótlás korosztályban szabad elsődlegessé tenni.

Újbuda önkormányzatának fontos teendői a versenysport területén:

- Egy kiszámítható és tervezhető támogatási rendszer működtetése;
- A kerületi sportági portfólió kialakítása egy szakmai alapú szűrőrendszer mentén
- A sportágaktól elvárt egységes sportágfejlesztési programok előírása
- A helyi hősök felépítése példaképpé tétele
- A más fejezetben kiemelt létesítményekkel kapcsolatos feladatok

3.3.1 Sportági szűrő

Az ún. sportági szűrő lényege, hogy az Újbudán működő sportegyesületek (csapatsportágakban és egyéni sportágakban) által működtetett sportágakról kiderüljön, hogy kerületi szinten mi a valós helyük, szerepük, értékük! A cél az, hogy a kerületben egy olyan reális sportági portfólió alakuljon ki, amelyben minden újbudai gyerek megtalálja a neki kellő és illő sportágot és a kerület teherbíró képességének is megfelelő minőségű, mennyiségű és költségekkel járó sportág működjön a versenysportban és az élsportban.

A sportági szűrő alapvetése, hogy a versenysport különböző területein (élsport, utánpótlás-nevelés, stb.) az eredmény és a tömegesítés elsődlegesen a mérő! Természetesen más súllyal vizsgáljuk az élsportban és mással az utánpótlás sportban.

Azon sportágak kell, hogy kiemelt figyelmet kapjanak Újbudán, amelyek az eredményesség és/vagy a tömegesítés területén jelentőséggel bírnak, valamint a szűrőrendszerben meghatározott további kritériumok (pl. tradíció, országos lefedettség, nézőszám,

médiaérdeklődés, fejlődési dinamika stb.) szerint is fontosnak mutatkoznak a jelenben, de még inkább potenciálisan a jövőben.

A sportági szűrőrendszer figyelembe veszi tehát a sportág jelenlegi és várható jövőbeni eredményességét (pl. eredményességi pontok a közelmúltban és jelenleg, az utánpótlás eredmények a felnőtt alatti utolsó korosztályban). Számba veszi a társadalmi jelentőséget (pl. igazolt sportolók száma, a sportág ismertsége, népszerűsége, az érdeklődők száma), valamint működésének gazdasági körülményeit is (pl.: kötelező befizetések, tagdíj bevételek). A sportágak e szerint tovább finomítottan kerülnek értékelésre, ám végleges helyük, szerepük, értékük megállapításához elengedhetetlen lesz egy azonos elvrendszer mentén elkészített sportágfejlesztési program valamennyi érintett szervezet részéről.

A támogatás megítéléséhez érdemesnek látjuk vizsgálni azt is, hogy az adott sportág mennyire képes az önkormányzati támogatás nélkül sikeresen működni. A sportágfejlesztési programokban rejlő egyes kiemelten értékes, Újbuda Sportkoncepciójával szinkronban működtetett projektek adott esetben külön is finanszírozhatók, különösen, ha több kerületi egyesület, amolyan konzorciumként együtt tud dolgozni a kerületi gyerekek, felnőttek, idősök érdekében.

Hangsúlyozottan fontos, hogy a rendszer kiszámítható és tervezhető közeget teremtsen Újbuda sportjában. Egy-egy sportág, egyesület aktuális státusza megváltozhasson az ott elvégzett munka alapján, a sportban általánosan elfogadott, olimpiai ciklushoz igazított, rövid (1 év), közép (4 év) és hosszú távon is.

3.3.1.1 Az eredményesség és a tömegvonzás (a két tengely)

Tömegeket vonz, de nem eredményes	Eredményes és tömegeket vonz
Nem vonz tömegeket és nem eredményes	Eredményes, de nem vonz tömegeket

Az általános részben leírtaknak megfelelően a sportági szűrő első lépése, hogy az Újbudán megtalálható és önkormányzati támogatásra pályázó sportágakat két kiválasztott szempont, az eredményesség (a felnőtt és a felnőttet követő legfelső utánpótlás korosztályban) és a tömegesítés (elsősorban az utánpótlás korosztályokban, de a maguk által deklaráltan nem, vagy nem csak élsportban működő egyesületeknél is) szerint osztályozzuk! Így lesz olyan sportág, amely eredményes és tömegeket mozgat meg; lesz olyan, amely eredményes ugyan, de nem mozgat meg tömegeket; illetve olyan, amely nem eredményes, de tömegeket mozgat; valamint olyan is, amely sem nem eredményes, sem nem mozgat sokakat. Az első önkormányzati döntés így az kell, legyen, hogy mely csoportba tartozó sportágakat, milyen mértékben finanszírozz.

Fontosnak tartjuk tisztázni, hogy

- a 'tömegvonzás' tekintetében melyek a létszám határok, amelyeknél a támogatási összeg nő;
- az eredményesség tekintetében mit gondolunk olyan eredménynek, amely Újbuda szempontjából meghatározó jelentőséggel bír.

Ezt követően lehet további szempontok figyelembevételével az adott csoportokon belül is sorrendet állítani, például az alábbiakban részletezett szempontok alapján.

3.3.1.2 Az újbudai adottságok

Az újbudai adottságok figyelembevétele során lényeges elem lehet, hogy

- a meglévő infrastruktúrát tudja-e használni, kihasználni az adott sportág
- van-e egyéb létesítmény igénye az adott sportágnak
- az adott sportág a földrajzi adottságai (pl. közlekedés) okoznak-e plusz nehézséget, költséget

3.3.1.3 Az ismertség és a népszerűség

Kérdés mennyiben fontos az a kerületben, hogy

- egy-egy sportág helyi szinten népszerű legyen
- a nézők száma mérhetően egy-egy sportág eseményein
- a sportág jelenléte Újbuda mindennapjaiban
- hány újbudai családhoz jut el az adott sportág
- mennyiben segíti Újbudán a minden napos testnevelést az adott sportág

3.3.1.4 Hagyományok és identitás Újbudán

A modern sport egyik legmeghatározóbb eleme a hagyomány, amelyre a jelen és a jövő is épülhet. Sokkal könnyebb ott fölépíteni és sikeressé tenni egy sportágat, ahol annak komoly történelmi gyökerei vannak.

Érdemes megvizsgálni minden Újbudán működő sportágnál, hogy

- mióta van jelen a XI. kerületben
- milyen hagyományokkal bír itt
- vannak-e már sporttörténeti jelentőséggel bíró személyiségek

Az identitás egyértelműen a kerülethez való kötődést jelenti.

- Szerepel-e például az egyesület nevében valamilyen formában Újbuda
- Előnyt jelenthet a jövőben, ha a kerület logója megjelenik a sportolók felszerelésén a versenyeken, a mérkőzéseken, de akár –a valahova való tartozás élményét erősítve – az edzéseken is az adott sportágban.

3.3.1.5 Az Újbudához való kötődés

A kötődéssel kapcsolatban mindig fellángol az a vita, hogy egy-egy város, jelen esetben kerület életében, a finanszírozás oldaláról nézve mindenki egyenértékű, vagy aszerint, hogy a kerületben lakik és adózik, oda járt iskolába, ott született, vagy „csak” ott sportol, érdemes-e különbséget tenni. Újbuda sportkonceptiója minden kerületi sportegyesülethez tartozó gyereket, felnőttet egyenértékűként kezel. Tehát az a gyerek, aki a XI. kerületen kívül lakik és a kerületen kívül is jár iskolába, a sportfinanszírozás szempontjából pontosan annyit ér, mint az a gyerek, aki kerületi lakos és/vagy a kerületbe is jár iskolába, amellet, hogy Újbuda egyik egyesületében sportol.

3.3.1.6 A szakemberek végzettsége

Egy egyesület erejét a jelenben és a jövőben is nagyban meghatározza, hogy az általa foglalkoztatott szakemberek milyen tudással, képzettséggel bírnak. Ebből következően fontos felmérni és megjeleníteni, hogy az egyesület az adott időpontban milyen szakmai kompetenciákkal bír és milyen módon törekszik azok folyamatos növelésére.

Az sportvezetők, edzők és az esetleges további alkalmazottak milyen végzettségekkel, tapasztalatokkal rendelkeznek, milyen kompetenciával bírnak.

A versenyzők, játékosok mióta üzik a sportágot, milyen múltjuk van, milyen eredménylistával bírnak, hol helyezkednek el a sportág magyar ranglistáján, bajnoki tabelláján?

3.3.1.7 A bevételek és a kötelező befizetések

Amikor egy-egy egyesület támogatásáról dönt a pénz gazdája, akkor logikus figyelembe venni az adott sportág kötelező kiadásait és lehetséges bevételeit.

Meg kell vizsgálni, hogy az érintett egyesület az adott sportágban milyen, a szövetség számára befizetendő kötelezettségekkel bír és ez összességében egy bajnoki/versenyszezonban, vagy egy költségvetési évben mennyit tesz ki.

Hasonlóképpen érdemes vizsgálat tárgyává tenni, hogy a sportág jellegéből fakadóan képes-e bevételekre szert tenni, ha igen, milyen mértékben, ha nem, akkor az valóban a sportág specifikitásaiból ered, vagy az adott egyesület működéséből fakad.

3.3.1.8 Az objektivitás és a specialitások

Miközben a sportban is, különösen a szabályok megalkotásánál és akkor, amikor a finanszírozási kérdések kerülnek előtérbe, akkor mindig objektivitásra törekszünk. Ennek legfőbb oka, hogy a döntések a valóságra alapuljanak, illetve, hogy az egyébként nehezen összehasonlítható elemek a sportban, valahogy mégis összehasonlíthatóvá váljanak.

Ugyanakkor a sportban mindig vannak olyan specialitások, amelyeket nem lehet objektív táblázatokba foglalni, ám amikor pénzekről születik döntés, akkor ezeket sem lehet figyelmen kívül hagyni.

3.3.2 Sportágfejlesztési terv

Ahhoz, hogy Újbuda sportjában a versenysportot és különösen az élsportot, de akár a sportághoz köthető szabadidősportot is hosszútávon és kiszámítható módon lehessen támogatni és minden terület szakmai alapon tudjon működni, elengedhetetlen, hogy valamennyi sportág rendelkezzen egy azonos elemekre, elvrendszerre épülő tudatos sportágfejlesztési tervvel!

A magyar sport hagyományaihoz és a jelenlegi szokásrendhez igazodva érdemes a sportágfejlesztési programokat is olimpiai ciklushoz, az olimpiák programján nem szereplő sportágak esetében esetleg a Világjátékokhoz igazítani. Mindkét ciklus 4 éves, közöttük egyetlen év eltolódás van, hiszen a nyári Világjátékok mindig a nyári Olimpiát követő évben kerül megrendezésre. Így javasolt az egyesületektől a programokat rövid, közép és hosszú távú tervezéssel bekérni. A rövidtáv 1 éves, a középtáv 4 éves (egy olimpiai / Világjáték ciklus), a hosszútáv 8 éves (két olimpiai / Világjáték ciklus) lehet,

Egy-egy sportágfejlesztési tervben egy teljes és reális helyzetfeltárást követően mindenképpen szerepeltetni kell

- a fő célt és a pontos alcélokat (hova akar eljutni a sportág, az egyesület?);
- a feladatokat (mi az, amit nekik kell megcsinálni annak érdekében, hogy elérjék a célt, célokat?);
- az eszközrendszert (milyen külső körülményekre van szükség ahhoz, hogy a saját feladataikat el tudják látni?);
- a követelményrendszert (hogyan mérik, hogy jó irányba haladnak-e?).

Ésszerűnek tűnik, ha a sportágfejlesztési tervekben minden olyan elem szerepel, ami a sportági szűrő alapján megalkotott pénzelosztási rendszerben fontos lehet!

Mindezek alapján elengedhetetlen a jelen és a közelmúlt eredményeinek és/vagy létszám adatainak feltárása és ugyanezek megtervezése is az előírt három időszakra.

Minden sportágnak végig kell gondolnia számos, Újbuda önkormányzata számára a támogatással kapcsolatos döntések szempontjából fontos elemet! Ezek lehetnek például, hogy milyen módon tud hatékonyan bevonni magántőkét, mennyi saját bevétele van és lehet, milyen fix, elengedhetetlen kiadásai vannak. Ismertethetik akár az adott sportág, egyesület társadalmi jelentőségét, kerületi beágyazottságát, tradícióit, a munkát végzők kompetenciáit, szakmai végzettségeiket, fejlődési potenciáljukat. Érdekes lehet továbbá a sportág létesítmény

igénye is. A legfontosabb azonban, hogy a bekért sportágfejlesztési tervek összehasonlíthatók legyenek!

3.3.3 A minta jelentősége (a helyi hősök)

Újbuda sportkonceptiója igyekszik érinteni a sport valamennyi területét, lehetséges funkcióját. A minta jelentősége című fejezetben a sport példakép építő értékéről beszélünk, arról, hogy a sport képes valós mintákat teremteni. Egy kerületben nem könnyű felépíteni őket, hiszen a Fővárosban a kötődés sokkal lazább, különösen egy-egy kerület esetében, ugyanakkor nem is lehetetlen, természetesen. A példaképek, hősök valós felépítése a magyar sportnak sem igazán erőssége. Számos olyan hőse volt, vagy van hazánk sportéletének, aki sokkal nagyobb figyelmet, ismertséget, sőt elismertséget érdemelne és azzal nagy segítségére lehetne a felnövekvő nemzedéknek, de akár a felnőtt lakosságnak is. Egy sportoló példaképpé emeléséhez elengedhetetlenek a sportsikerek, ugyanakkor önmagukban mégsem elegendők. A sportoló egyénisége, környezete, a média, akár a politikum is szükséges ahhoz, hogy egy sportoló igazi példaképpé lehessen! Nem kevés közismert és népszerű sportolót ismerünk, akiket erre az eredményük nem predesztinál, vagy elsősorban nem az eredményei okán került a középpontba (pl. David BECKHAM). S nem kérdés, hogy az ellenkezőjére is van példa, tehát, amikor hatalmas sikereket elért sportolók nem lesznek eléggé ismertek, elismertek, még kevésbé válnak mintává, még akkor sem, ha egyébként alkalmasak volnának erre a szerepre (pl.: KOLONICS György, EGRSZEGI Krisztina, stb.).

Újbudán, mint a Budapest Főváros egyik kerületében különösen nehéz a valós kötődéssel bíró sportolók megtalálása és megőrzése, ugyanakkor azokat kell fellelni, akik belső meggyőződéssel vallják magukat XI. kerületinek, újbudainak. Ők lehetnek a kerületben található egyesülethez tartozók (a nagy egyesületekkel foglalkozó fejezetben név szerint is megemlítésre kerültek a korábbi hősök), Újbudán élők, vagy itt felnőtté váltak.

Legalább három területen érdemes elgondolkodni, amikor a minta jelentőségéről, a helyi hősök felépítéséről beszélünk. Fontos feladatunknak tekintjük, hogy a kerület és a környék meglévő sportoló értékeit megtartsa, erősítse, a régieket méltóképpen elismerje, a fiatal tehetségeket pedig felépítse! Tehát, a már nem sportoló, de régen nagy eredményeket elért és bármely szálon a kerülethez kötődő sportembereket felkutassuk és megbecsüljük, akár egy fajta sportolói 'vének tanácsában' intézményesítsük a velük való együttgondolkodást. A jelen kiemelkedő sportolóit elismerjük, azt az érzést az erősítsük, hogy ők fontosak a kerületnek és igazán Újbudához tartoznak. Valamint a még utánpótlás korú versenyző gyerekek fejlődését

segítsük, a bennük lévő kötődést egyre erősebbé tegyük. Mindezek nem, vagy nem feltétlenül pénzbe kerülő tevékenységek.

A tapasztalat azt mutatja, hogy az ún. local hero (helyi hős) nagyobb hatással tud lenni a vele egy településen élőkre, mint az országos hősök. Ez még egy budapesti kerületben is igaz lehet. nem szabad azt sem elhallgatni, hogy ugyanez a másik oldalról nézve is fontos lehet, hiszen rendkívül jelentős pozitív szerepet kaphatnak a sportolók a városmarketing területén, ami a mindenkori politikai vezetés számára sem közömbös érték. Pl. Titkos Pál emléktábla.

Érdemesnek tartjuk figyelemmel kíséreni, azon sportembereket és tevékenységüket is, akik „csak” a helyi kis közösségben válhatnak hőssé. Az ő szerepük a kerületi kis-, helyi közösségek építésében lehet meghatározó. Újbuda vezetői, illetékesei a folyamatos kapcsolattartással állandó információval kívánnak bírni arról, hogy a ma is aktív, kerületben élő sportolók éppen holt tartanak pályafutásukban, az idősebbek hogy vannak, így az újbudai emberek is érzékelhetik a helyi hősök állandó jelenlétét, példamutatását.

Újbuda önkormányzata számára is érdekes, fontos, hogy működjön egy, például a Nemzet Sportolója cím mintájára, de pénzzel nem feltétlen járó, olyan korábbi, a kerülethez köthető és kötődő sportoló hősökből álló csoport, amely méltóképpen jeleníti meg Újbudát, mint sportban is sikeres kerületet. Érdekes és hasznos kezdeményezésként elindítjuk a ma és a közeli jövő kiemelkedő, újbudai illetőségű sportolóiból kialakított pl. Újbudai Válogatott nevű csoportot, melynek tagjait segítjük abban, hogy a tehetségük és munkájuk alapján lehetséges sportpályát – újbudai színekben, de minimum az újbudai kötődés állandó kommunikálásával – befussák. Cserében ők állandó részvételükkel, megjelenésükkel segítik, hogy Újbuda pozitív sportos híreiről is ismert legyen az itt lakók, a többi fővárosi ember, vagy akár az egész ország szemében.

A helyi hősökkel való foglalkozás fontos a szereplőknek, jó híret kelti a kerületnek és nem utolsó sorban motiválhatja az újbudai gyerekeket is, hogy sportoljanak, ha azt látják, hogy az ugyanott felnőtt ember mire vitte a sportban.

3.3.4 Újbuda sportösztöndíja

Minden település, így egy fővárosi kerület is gondoskodni szokott azon fiatal sportolóiról, akik tehetségük és már meglévő eredményeik, vagy reménybeli a jövőben elérendő sikereik okán, esetleg ehhez kapcsolódva, vagy akár ettől függetlenül szociális helyzetük és tanulmányi előmenetelük okán érdemessé válnak arra, hogy a közösség segítse őket sporttevékenységükben.

Egy ilyen sportösztöndíj kapcsán az állandóan felmerülő kérdések, hogy éves szinten hány gyerek kaphat ösztöndíjat? Mennyit kaphat egy gyerek havi szinten? Mely sportági kört érinthet az ösztöndíj? Figyelembe kell-e venni a szociális helyzetet? Elő kell-e írni iskolai minimum eredményt a pályázók számára?

Újbuda ezen a területen is régóta, köszönhetően a sportvonalon a hivatalban meglévő állandóságnak, önkormányzati ciklusokon átívelő módon, kiváló rendszert működtet, a háromszoros olimpiai bajnok ökölvívóról, PAPP Lászlóról elnevezett ösztöndíj programjával. A pályázat kiírása pontosan fogalmazza meg a célt, mely szerint „segítse a kerületben élő azon sportolók felkészülését és versenyeztetését, akik oktatási intézményben, nappali tagozaton folytatják tanulmányaikat, és sportágukban valamely korosztályos nemzeti válogatott keretnek tagjai. Olyan sportágak esetén, amelyben az eredményes részvételhez elengedhetetlen több sportág készségeinek elsajátítása (pl. öttusa, tízpróba) a nappali tagozaton folytatott tanulmányok követelményétől el lehet tekinteni egyéb oktatási formában való részvétel esetén.”

Az ösztöndíj elnyerésének feltétele, hogy a pályázó legalább 3 éve életvitelszerűen Újbudán lakjon, azaz rendelkezzen állandó kerületi lakcímmel.

Az ösztöndíj egy tanévre (10 hónap) szól és a döntés függvényében bruttó 20 és 50 ezer forint közötti összeget biztosít havonta minden győztes pályázó számára.

Az ösztöndíj elnyerésének feltétele az iskolai tanulmányi eredmény, bizonyítványban bemutatható legalább 3,5-es szintje.

A pályázó az előírt sporteredmények meglétét sportegyesületének és szakszövetségének hivatalos dokumentumaival kell, hogy igazolja. A kiválóan működő és a helyi társadalom által elfogadott rendszer kibővítése, az újonnan esetleg jelentkező szociális és társadalmi válságjelek enyhítése okán, volna átgondolandó, hogy egyetlen újbudai gyereknek se kelljen abbahagynia a sportolást, azért, mert családja nehéz gazdasági helyzetbe került.

3.3.5 A kiemelt jelentőségű csapatokkal rendelkező sportegyesületek Újbudán

3.3.5.1 BEAC (női kosárlabda)

Az 1898-ban alakult Budapesti Egyetemi Atlétikai Club a hagyomány – érték – minőség hármasságában működik. Első elnöke a világhírű tudós EÖTVÖS Loránd volt. A BEAC színeiben eddig összesen hat sportoló nyert olimpiai aranyérmeket (PROKOPP Sándor – 1912., lövészet; CSIK Ferenc – 1936., úszás; RAJCZY Imre – 1936., kardcsapat; KOVÁCSI Aladár – 1952., öttusa csapat; HÁMORI Jenő – 1956., kardcsapat; NÉMETH Angéla – 1968., gerelyhajítás).

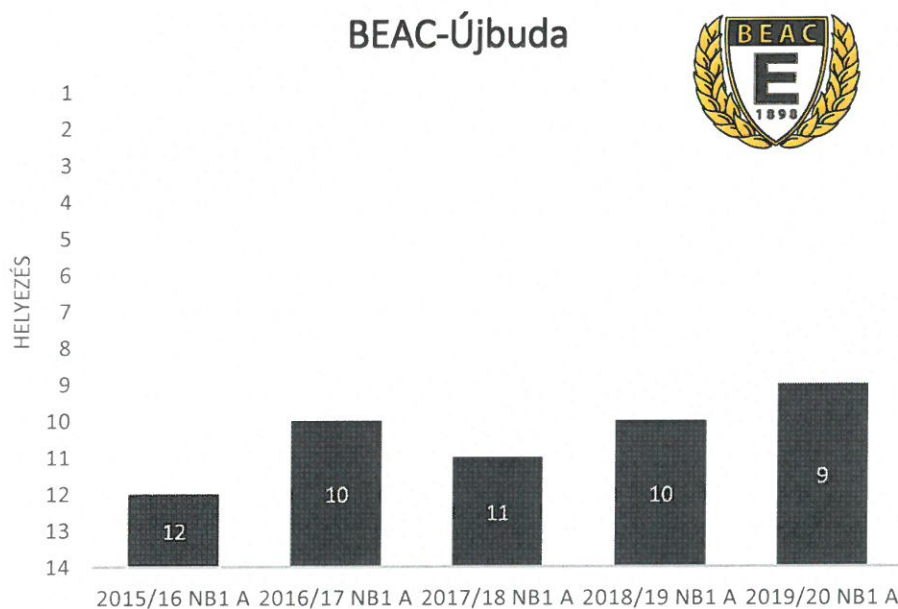
A club jelenleg 20 szakosztállyal működik, melyek közül ők maguk kiemelik a kosárlabdát, a labdarúgást, az atlétikát, a sakkot, a cheerleadert, a triatlont, az aerobikot és az erőnlétit.

A női kosárlabda hagyományosan NB1-es, utánpótlásában 25 csapatnyi gyerek sportol és a szakosztály 10 iskolában is jelen van. A férfi futsal, elsősorban egyetemistákra épülő NB2-es csapattal és komoly utánpótlással rendelkezik, míg a férfi nagypályás labdarúgás az elmúlt években – elsősorban a hagyományos létesítménye elvesztése okán – több osztályt is visszaesett, így célja nem más, mint ismét visszajutni a BLSZ 1. osztályba. A futball szakosztály együttműködésben dolgozik a portugál Benficával (az utánpótlásban) és a Budai LC-vel (a futsalban).

Az egyesület legnevesebb aktív sportolója a riói olimpiikon, országos bajnok maratonfutó CSERE Gáspár, aki jó eséllyel pályázik olimpiai részvételre is, ugyanakkor a versenyszám specialitásból következően komoly nehézséget jelent a hazai edzőpartnerek megtalálása és a versenyztetése is. Az Ő és a hozzá hasonlóan eredményes sportolók kiemelt kezelése célja az önkormányzatnak. Komoly kerületi bázissal működik a BEAC másik nagy hagyományokkal bíró szakosztálya, a sakk is, amely jelenleg NB2-es. Az egyik legújabb szakág a cheerleader szakosztály, amely a maga műfajában a legjobbak egyike az országban, számos országos bajnoki cím, világkupa és Európa-bajnoki érem mellett a BEAC-osok jártak a világbajnokságon is. Emellett számos iskolában végeznek utánpótlásképzést. A triatlon szakosztály is növekvő létszámmal működik és befogadta a Sashegyi Gepárdok névre hallgató ultrafutó közösséget is. Elsősorban szabadidősportos jelleggel, de hatalmas sikerrel működik a klub aerobik (és hozzá kapcsolódóan jóga, pilates, tánc, stb.), valamint harcművészeti és erőnléti szakága is.

A BEAC is rendelkezik egy saját stratégiával, amely a létesítményhelyzeten kívül további tíz területtel foglalkozik. Az anyag az egyesületet, az egyetemistákat verseny- és szabadidősport területen is foglalkoztató szervezetként jeleníti meg, amely azonban alapfeladatán túl egy befogadó közösségként működik Újbudán, az iskolások, a 60+ korosztály és a civilek tekintetében is. Működésében fontos helye van a versenysportnak éppen úgy, mint a széles rétegek számára biztosított, szabadidősportos lehetőségeknek. A BEAC az eddigi szakosztályi

1. ábra BEAC női kosárlabda csapatának eredményei a legutóbbi 5 évben

alapú támogatással elégedett, de örömmel venné, ha szabadidősport célokra is jutna önkormányzati forrás. A klub legnagyobb nehézsége az önálló, modern infrastruktúra hiánya, Bérleményeiben valamennyi edzés maximális kapacitáson fut.

3.3.5.2 Kelen SC (női és férfi labdarúgás)

A Kelen SC egy klasszikus német-alföldi klub modellt próbál meghonosítani Magyarországon. A modell lényege dióhéjban az, hogy minden tag tagdíjat fizet és a legfontosabb az egy közösséghez való tartozás érzése a legkisebb gyerekeknek és a senior korú, már amatőr sportolónak éppen úgy, mint az esetleg ugyanott sportoló világsztárnak. A klub filozófiája is az, hogy a sportolást, jelen esetben a labdarúgást használva eszközzül, a Kelen SC sportközpontjában közösség épül.

A klub színeiben 2020 tavaszán mintegy 750 gyermek és felnőtt sportol rendszeresen. Közöttük nagyjából 20%-ban vannak a lányok, felnőtt nők és 80%-ban a fiúk, férfiak. A sportolókkal sok szakképzett edző dolgozik, komoly egészségügyi stáb is a játékosok rendelkezésére áll, összesen 52 magasan kvalifikált, szakirányú végzettséggel rendelkező szakember alkotja a stábot.

A Kelen SC sportközpontjában egy 2020-ban felújításra kerülő nagy élő füves pálya mellett egy saját tulajdonú nagy műfüves pálya és egy, önkormányzati tulajdonban lévő nagy műfüves pálya van. A sporttelepen találhatóak még tenispályák, egy modern kültéri kondipark és teqball asztal is. A kiszolgáló létesítmények (öltözők, vizes helyiségek, irodák) már sem méretükben, sem minőségükben nem tudják kiszolgálni a megnövekedett létszámot. A telepen a kapunál, önálló bejáráttal működik egy kiváló hírű étterem is.

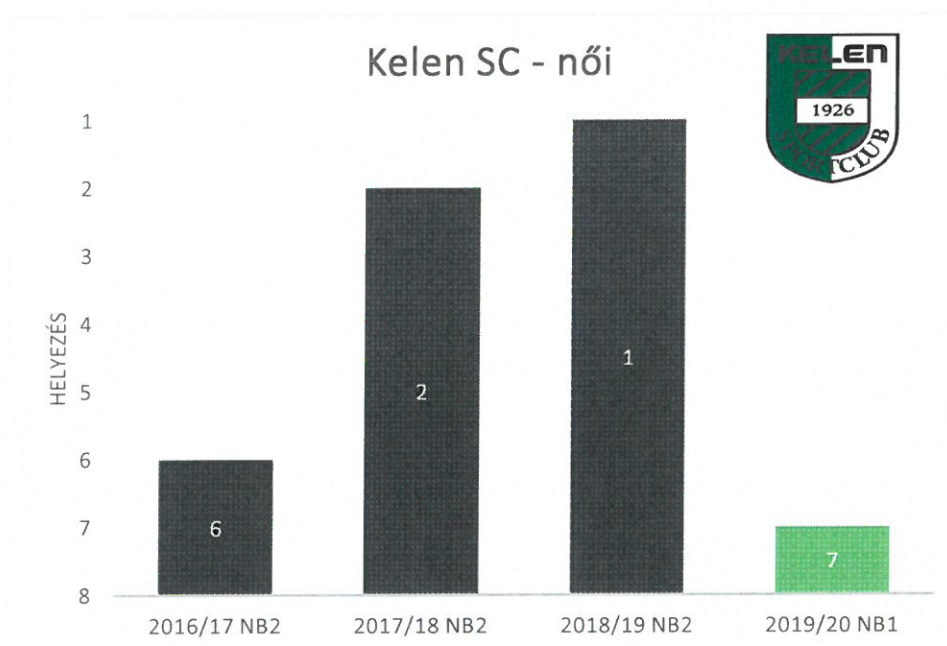
A Kelen SC az egyik legjobb példa arra, hogy hogyan lehet a szabadidősport jellegű sportolást és a versenysportot egy helyen, lényegében egy időben működtetni. A klub a sporttelepen a nyári időszakban, több turnusban is szervez nagy sikerű sok-sok kerületi gyereket megmozgató sportos nyári tábor.

A rövidtávú célok között szerepel a meglévő sportpályák rendbetétele, ami a pályatestek felújításán túl egy NB3-as követelményeknek megfelelő stadionjellegű nézőtér kialakítását is magában foglalja. Középtávon a sporttelep adottsága (földrajzi fekvése, kerületi beágyazottsága), a klub szakmai fejlődése lehetővé teszi, hogy egy valódi ékszerdobozt alakítsanak ki Budán a labdarúgásban. Mintának a III. kerületi TVE sporttelepét tekintik. A fejlesztéseket elsősorban az nehezíti, hogy a sporttelep közösségi, azaz egyesületi tulajdonban van. Ez számos pályázathoz, TAO-lehetőséghez való hozzáférésben gátolja a Kelen SC-t. Ebben a tekintetben érdemes lehet egy fajta együtt gondolkodás, együttműködés a klub és az önkormányzat között, hiszen az itt létrejövő érték, tulajdonviszonyaitól függetlenül is Újbuda sportját gazdagítja.

Az eredmények tekintetében a női szakág célja, hogy stabil NB1-es csapatot tudjon üzemeltetni a kiemelt utánpótlás korosztályok és az NB2-ben versenyeztetett tartalék csapat mellett. Ennek első lépése kell, legyen a 2019/20-as szezonban a bent maradás a legfelsőbb osztályban. A férfi szakág számára a vezetőség szerint hosszú távon a stabil NB3-as tagság lehet a cél, azonban rövidtávon az NB3-ban való megmaradást tűzték ki maguk elé.

A létszám tekintetében szeretnék, ha az igazolt játékosok száma az eddigi dinamikus fejlődést megtartva hamarosan elérné az 1000 főt, amiben egyetlen tekintetben szorulnak támogatásra:

2. ábra Kelen SC női labdarúgó csapatának eredményei a legutóbbi 5 évben

abban, hogy könnyebben tudjanak bejutni a kerület iskoláiba.

3.3.5.3 MAC-Újbuda (férfi jégkorong)

A MAC, azaz a Magyar Atlétikai Club, a magyar sport egyik legkorábban alapított sportegyesülete. Létrehozatalában a főszerepet gróf ESTERHÁZY Miksa és MOLNÁR Lajos játszották. A MAC színeiben nyert például olimpiát az a TARICS Sándor, aki sokáig a legidősebb élő olimpiai bajnok volt és 2015-ben 103 évesen hunyt el.

A MAC-Újbuda ma a jégkorongban vállal meghatározó szerepet Magyarországon sportjában. A jégkorong egy speciális helyzetű sportág hazánkban, hiszen rendkívüli népszerűségnek örvend annak ellenére, hogy a magyar hoki soha nem tartozott igazán a Világ élvonalába és az elmúlt évtizedekben is mindig azért küzdött, hogy a Föld legjobb 16 csapata közé kerüljön, ami eddig két alkalommal sikerült is. Ugyanakkor a sportágat körüllegő hangulat okán minden nagy hazai eseményen teltházas csarnok szurkol a magyar válogatottnak és a legerősebb klub csapatnak a Fehérvárnak.

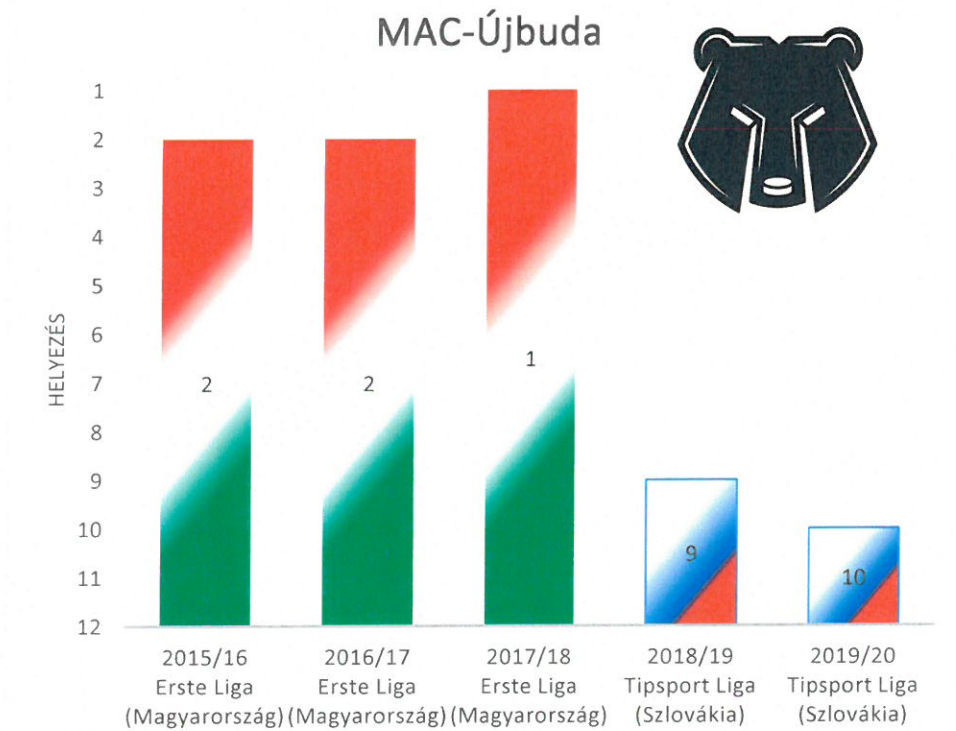
A klub 2015. óta viseli Újbuda nevét. A kezdetekben utánpótlás neveléssel foglalkoztak és elsősorban a saját nevelésű fiatal magyar játékosokból kezdtek felnőtt csapatot építeni. A tudatos építkezésnek köszönhetően hamarosan megnyerték a Magyar Bajnokságot, a Magyar Kupát és a Szuperkupát is, így a hazai pontvadászat helyett a szlovák extra ligában kezdték versenyeztetni felnőtt csapatukat. Ehhez indirekt módon a Magyar Jégkorong Szövetségtől kaptak segítséget, amely a szlovák szervezőknek fizetett, ezzel támogatva két magyar csapat (a DVTK és a MAC-Újbuda) szereplését. A gazdasági átrendeződés okán feltételezhető, hogy a klub költségvetése is átalakul, így a 2020/21-es szezonban fiatal magyar játékosokkal tudnak majd szerepelni, vélhetően ismét a magyar bajnokságban. A cél azonban az, hogy a következő, 2021/22-es szezonban el tudjanak indulni az eddig EBEL néven futott osztrák ligában, amely a térség kiemelkedően legerősebb bajnoksága és legyen egy, a fiatal magyar tehetségeket versenyeztető tartalék csapat, amely a hazai extra ligában lép jégre.

A MAC-Újbuda keretéhez számos magyar válogatott játékos tartozik. A csapat vezetője tősgyökeres újbudai.

A felnőtt és a felnőtt alatti legfelsőbb korosztály (U20) a kerületben, a Tüskecsarnokban edz és játssza mérkőzéseit. A klub nagy figyelmet szentel arra, hogy a játékosok, gyerekek, szülők és szurkolók számára is megteremtse a valahova való tartozás élményét Újbudán. A klub elégedett az önkormányzattal való kapcsolatával. Amennyiben a gazdasági feltételek ismét megengedik, akkor a MAC-Újbuda ismét az osztrák ligában kíván majd indulni. Céljaiknak a

XI. kerületi Tüskecsarnok használta is kiválóan megfelel. A klub meggyőződése szerint a

3. ábra MAC Újbuda férfi jégkorong csapatának eredményei a legutóbbi 5 évben

MAC és Újbuda házassága mindkét fél számára gyümölcsöző 2015. óta.

3.3.5.4 MAFC (férfi kosárlabda)

1897-ben alakult a MAFC, a Műegyetemi Atlétikai és Football Club. A két leghíresebb alapító HAJÓS Alfréd, az első magyar olimpiai bajnok és GILLEMOT Ferenc hoztak létre egy Műegyetemi Football Csapat néven működő társaságot, amely az ország második egyetemi klubja lett. Az egyesület 1903-ban kapta mai nevét. Az első szakosztályok között volt a vívás, a birkózás, az ökölvívás és a céllövés. Az alapítók már a jelenlegi, lágymányosi helyszínen szervezték meg az akkori egyetemisták sportolását.

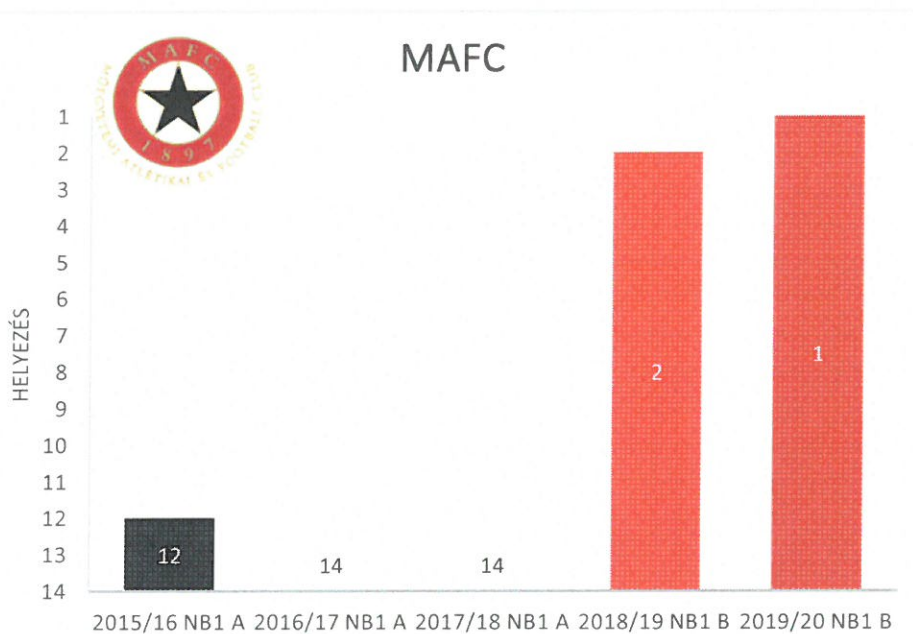
A MAFC leghíresebb sportolói PÓSTA Sándor olimpiai bajnok kardvívó, NAGY Imre olimpiai bajnok öttusázó, KOVÁCSI Aladár olimpiai bajnok öttusázó, GYÖRFI Endre és HOLOP Miklós olimpiai ezüstérmes vízilabdázók, a BME-n végzett mérnökök, SZÉCHY László olimpiai ezüstérmes vívó, MÁTAY Andrea örökös magyar bajnok magasugró.

A MAFC jelenlegi fő feladata a Budapesti Műszaki Egyetem hallgatóinak és dolgozóinak sportolási lehetőségének biztosítása, szervezése. E mellett a MAFC híresen nagy figyelmet fordít korábbi sportolóira, a BME korábbi hallgatóira, az ott végzett mérnökökre. A XI. kerületben jó szokássá vált az is, hogy a környéken lakók is látogathatják a klub edzéseit, foglalkozásait, korosztályos megkötés nélkül. Miután Újbudán több felsőoktatási intézmény is működik, így azok hallgatói közül is sokan kötődnek a MAFC-hoz.

A Club jelenleg mintegy 1000 igazolt sportolóval rendelkezik. Tevékenységét nem csak a versenysport területén folytatja, hanem vannak szabadidősportos szakosztályai is, sőt a diáksport és a fogyatékkal élők sportjának területén is működik. Versenysport szakosztályai számos területen működnek: asztalitenisz, atlétika, autó és motorsport, baseball, fallabda (squash), falmászás, floorball, frizbie (repülő korong) futsal, jégkorong, kerékpár, kézilabda, korfball, kosárlabda (gyermek, női, férfi), labdarúgás, ökölvívás, öttusa, röplabda, sakk és go, sportlövészet, súlyemelés, tájfutás, tenisz, tollaslabda, triatlon, vitorlázás, vívás, vízilabda, vízisport (kajak-kenu, evezés). A rekreáció területén működő szabadidősport szakosztály népszerű sportmozgások területén kínál lehetőséget az egyetemistáknak és a kerület lakóinak: aerobic, aikido, chi-kung, cselgáncs és önvédelem, evezés, falmászás, karate, kerékpározás, ninjutsu, kalandtúra, természetjáró túra, sítúra, vízitúra. A diáksportkörök az egyes kollégiumokban szerveződnek, szoros együttműködésben a Hallgatói Önkormányzatokkal és a Testnevelési Központ szakmai koordinációjával. A fogyatékkal élők sportjában egy rekreációs céllal indított vívó szakosztály működik, amely ilyen tekintetben egyedi a budapesti felsőoktatásban, MAFC színeiben 1934. óta működik férfi kosárlabda csapat. A

club bizonyos időszakban a legeredményesebb volt a férfi kosárlabdázásban és összesen hét alkalommal nyert magyar bajnokságot, valamint ötször hódította el a Magyar (Népköztársasági) Kupát. A neve sokszor változott, a jelenlegi MAFC-Újbuda nevet 2011. óta viseli. Az utóbbi években a magyar bajnokság második vonalában, az NB1/B-ben szerepel, ott mindig az élmezőnyhöz tartozva küzd a feljutásért. A MAFC leghíresebb kosárlabdázójának GABÁNYI Lászlót tartják, aki játékosként 229 alkalommal szerepelt a magyar válogatottban, pályára lépett olimpián is és a BME-n végzett mérnökként. A szakosztály a munkájának nagy részét a róla elnevezett Hauszmann Alajos utcai, korábbi BHG csarnokban végzi. A férfi felnőtt csapat mellett a MAFC keretei között 1972. óta működik a MAFC kosársuli, amely minden korosztályban foglalkozik – elsősorban XI.

4. ábra MAFC férfi kosárlabda csapatának eredményei a legutóbbi 5 évben

kerületi – gyerekekkel és számos játékost adott már föl az első csapatba.

3.3.5.5 OSC (férfi vízilabda)

Az OSC vízilabda szakosztálya, egy családi sportközeg Újbudán, amely szándéka szerint – a klub egykori nagy vezetője Prof. FRENKL Róbert elveihez hűen – egyszerre foglalkozik szabadidősporttal és élsporttal, az egészségre neveléssel és az egészség fejlesztésével, valamint biztosítja az ott sportoló gyerekeknek és felnőtteknek, a XXI. században különösen fontossá vált valahova való tartozás élményét is.

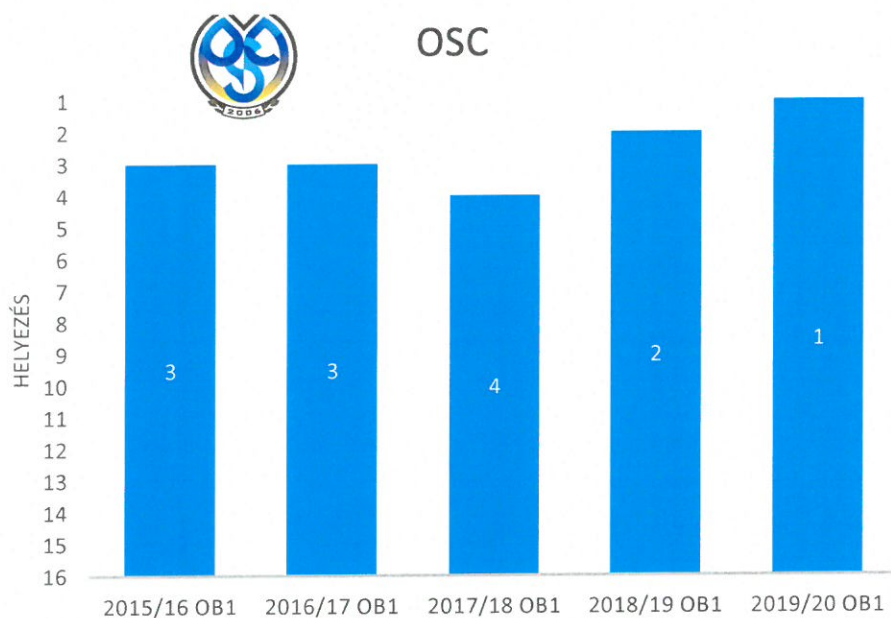
A klub legújabb kori története 2013-ban kezdődött, amikor teljesen új alapokra helyezték a tevékenységet. A széles utánpótlásbázis kialakítása természetesen időigényes feladat, de ennek szándéka egyértelműen látszik, ugyanakkor ilyen esetekben természetes módon a húzóerőt a felnőtt csapat jelenti. Az ad valós célt az utánpótlásban felnövő gyerekeknek, az biztosíthatja a gazdasági alapot és marketing szempontból is az van az előtérben. Az OSC-nél az első csapat a 2018-ban érkezett új vezetőedző munkába állásával vett igazán profi irányt és 2020. elején már egy-egy esetben, így például a Bajnokok Ligájában is ért el kiemelkedő eredményt. A valós sikert az jelenthette volna, ha a csapat nyer valamit: akár BL-t, akár Magyar Bajnokságot, ám 2020 tavaszán a csapat névadó szponzora megszakította a kapcsolatot az OSC-vel, majd mintegy két hétre rá napvilágra került, hogy új támogatója lesz a csapatnak.

Az utánpótlásban 2020 elején mintegy 200 gyerek vesz részt rendszeresen az edzéseken velük közel 20 szakképzett edző foglalkozik. Az ő sporteszköz ellátottságuk a TAO-forrásokból megoldottnak mondható. Munkájuk a Nyéki Imre (korábban: Kondorosi) Uszoda bázisára épül. A felnőtt csapat is itt edz, a késő esti órákban 19 és 20 órától, a szintén a kerületben található ún. Tüske Uszodába csak akkor juthattak be, ha ott volt a mérkőzésük is az adott héten. A kondicionáló edzéseket egy kerületi fitnes klubban tartják, azt megelőzően a Hauszmann Alajos utcai (korábban: BHG) csarnokba jártak. A jövőben minden bizonnyal az utánpótlás és a felnőtt csapat is teljes egészében a Nyéki Uszoda medencéit és kiszolgáló létesítményeit használják majd.

Az OSC vízilabda szakosztálya a célok tekintetében 2020-ra jutott el oda, hogy kitűzhetett valódi célokat az élsportban is, melyek első körben azok lehettek volna, hogy minden olyan versenyrendszerben, amelyben elindult (Országos Bajnokság, Magyar Kupa, Bajnokok Ligája) döntőt játsszon; egyben tudja tartani a felnőtt csapatot és azt meg tudja erősíteni három kiemelkedő képességű fiatal magyar játékosal. Középtávú cél, ami a sportban Magyarországon – az olimpiai ciklushoz igazodva – 4 éves távlatot jelent, az országos bajnoki

cím elnyerése, azt feltételezve, hogy az OSC a jelenlegi útján halad tovább és a 2020-ra kiemelkedő csapatok addigra túljutnak a csúcspontjukon, így utolérhetőek, legyőzhetőek lesznek. A névadó szponzor kiválását, majd az új támogató belépését követően a szakosztály felnőtt csapatának útja kétféle lehet, az egyik út lehet a saját nevelésű fiatalok mélyvízbe dobása és belőlük szépen lassan felépíteni újra a felnőtt csapatot, ezt valószínűsíti az is, hogy a csapat világsztár idegenlégiósa a Vasashoz távoztak, ugyanakkor a tőkeerős új háttér okán

5. ábra OSC férfi vízilabda csapatának eredményei a legutóbbi 5 évben

elképzeltető, hogy ismét sztár játékosok kerülnek az OSC-hez.

3.3.6 Az önkormányzat által kiemelt jelentőséggel bíró egyéni sportágak Újbudán

3.3.6.1 Atlétika

Az atlétikát a sportok királynőjének nevezik, mert minden sport alapja, előkészítője lehet, hiszen mozgásanyagában szinte minden megtalálható, ami a sportolóhoz szükséges. Más, szakmaibb megközelítésben az ún. alapsportágak között tartják nyilván, ami szintén azt jelenti, hogy azontúl, hogy minden más sportágra jellemző önálló feladatait ellátja, szinte valamennyi sportág számára is kiváló előkészítést, kiegészítést nyújt, azzal, hogy mozgásanyagában megtalálható a gyaloglás, a futás, a dobás és az ugrás.

A magyar atlétika hagyományosan elsősorban a dobó szakág eredményeire épült, számos olimpia bajnokunk van (pl.: BAUER Rudolf, NÉMETH Imre, NÉMETH Angéla, NÉMETH Miklós, KISS Balázs), de egy-egy magyar futó és ugró is beírta nevét a Világ, de az európai atlétika aranykönyvébe biztosan (pl.: SZALMA László, MÁTAY Andrea, BAKOSI Béla, BAJI Balázs, MARKÓ Gábor). A sportág a legutóbbi mintegy tíz esztendőben a szövetség újjászervezésének köszönhetően ismét felfelé ívelő pályán van Magyarországon a tömegesítés és az eredményesség szempontjából is, sőt a nagyon elmaradott létesítményhelyzet is javult egy kicsit.

Újbudán az atlétika hagyományosan a két nagy egyetem (az ELTE és a BME) köré szerveződött.

A BEAC-ban az 1898-as megalakulása óta jelen van az atlétika és azóta megszakítás nélkül működik a szakosztály. Bár a fekete-fehérek atlétái a 19. század végétől a második világháborúig meghatározó alakjai voltak a honi atlétikának, az első igazán ismert név BÁCSALMÁSI Péteré, aki később jó nevű testnevelő és edző volt, de a BEAC-ban futott a Nemzetközi Atlétikai Szövetség későbbi főtitkára GYULAI István is és a TF későbbi dékánja NYERGES Mihály is. A legújabb korban is számos jelentős atlétájuk volt, a jelenben leginkább CSERE Gáspárra figyel a Magyar Atlétikai Szövetség, aki az egyre nehezedő kvalifikációs szabályok ellenére sem esélytelen az olimpiára való kijutásra.

A MAFC atlétika szakosztálya az 1997-ben alakult. A kezdetekben csak közép-és hosszútávfutókkal foglalkoztak, mára már szélesedett a paletta, nem csak a versenyszámok tekintetében, hanem az elérendő korcsoportokban is. Amellett, hogy alapfeladatként ellátják az egyetemi ifjúság sportoltatását, részt vesznek a kerületi köznevelési rendszer munkájában

és a senior atlétikában is. Természetesen a felnőtt versenysportban is jelen vannak, sőt jó néhány válogatott sportolóval is büszkélkedhetnek.

Újbuda atlétikájának legnagyobb nehézsége a MAFC és a BEAC atlétikai pályájának eredeti formájában való megszüntetése. Bár nem önkormányzati feladat, de örömmel vennénk, ha valahol a kerületben megépülne egy legalább alapszintű atlétikai centrum.

3.3.6.2 Judo

A judo, magyar néven cselgáncs, egy olimpiai versenysport, de eredetileg egy tradicionális japán harcművészet. A mai formáját 1882-ben nyerte el. Megalkotóinak szándéka szerint a mozgásanyagába olyan elemek kerültek, amelyek segítségével a gyerekek komoly és kemény fegyelemre nevelhetőek és veszély nélkül próbálhatják ki erejüket. A judo a testi épségre veszélyes elemeket nem építette bele a mozgásanyagába, csak olyan technikák kerültek bele, amelyek alkalmassá tették, hogy harcművészetként és sportként egyaránt űzhesse mindenki.

A judo szerepel a nyári olimpia programjában. A magyar cselgáncsozók több olimpiai érmet nyertek már és az 1992-es barcelonai olimpián KOVÁCS Antal megszerezte Magyarország első, és mindezidáig egyetlen judo olimpiai bajnoki címét. Ez nagy lendületet adott a sportág fejlődésének, amely egyébként is az egyik legjobban menedzselte egyéni olimpiai sportág hazánkban. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy évről évre hatalmas világversenyeket rendezünk és jó néhány Világ- és Európa-bajnoki érmes sportolóval is büszkélkedhetünk. A judóban is az olimpia a legjelentősebb esemény, amelyre rendre nagy csapattal utazhatnak a magyar cselgáncsozók és a küldöttségben rendre több éremesélyes versenyző is van, ám az újabb olimpiai aranyérem továbbra is várat magára.

A judo mozgásanyaga része a Nemzeti Alaptantervnek is, így szerves részévé vált az iskolai testnevelés oktatásnak a köznevelés rendszerében.

Újbudán több műhelyben is foglalkoznak judo oktatással, edzésekkel és versenyeztetéssel. Az egyik ilyen egyesület a Samurai Judo Club, amely 2007-ben alakult a kerületben és előbb, egészen 2018-ig a Budai Budocentrumban (Daróci utca), majd azóta a Samurai Dojoban (Sopron utca) működik. Itt két, mindent kielégítő modern teremben (150 és 70m²), vadonatúj padozatú tatamikon készülhetnek a különböző korosztályú és tudásszintű judokák. Ugyanitt az erőnléti edzések megtartására is lehetőség van. A klub több köznevelési intézménnyel is

közvetlen kapcsolatban van, így másik edzőterme, a Samurai-Köböl is egy általános iskolában található (Köbölkút utca) és önálló bejáratának, valamint méretének (80m²) köszönhetően nem csak a kerületből, hanem az egész régióból járnak ide az edzeni vágyók. A klub hat végzettséggel rendelkező edzőt foglalkoztat és versenyszakosztálya, amely 2012. óta működik, több sajátnevelésű utánpótlás válogatott kerettaggal is büszkélkedhet.

A kerület judo sportjának másik lába a Budai Judo Akadémia, amely otthont ad az Újbudai Judo SE-nek, valamint a Vasas Judo Szakosztályának is. Az akadémián, melyben a judo köré építve összesen nyolc féle mozgásformával ismerkedhetnek meg az érdeklődők (judo, cross training, mozgásfejlesztés óvodásoknak, adho, gerinctorna, dinamikus jóga flow, additional judo training, e-fit). Az akadémián 11 végzettséggel bíró edző dolgozik, közöttük korábbi világhírű versenyzők is. A komplexumban egy nagy (365m²) és egy kisebb (118m²) judo terem van rugós tatamikkal, funkcionális edzésre alkalmas felszerelésekkel, kondicionáló gépekkel és rendelkeznek jóga teremmel is. Az akadémia létesítményének második üteme 2019-ben kezdett épülni, amely helyet ad majd egy újabb judo teremnek és két kondicionáló teremnek is. A cél szerint a klub nevel és közösséget épít, egyszerre képes a családok második otthonaként működni és versenyzőket felkészíteni, versenyeztetni. Sportolói között számos utánpótlás válogatott van, akik hamarosan a felnőtt keret tagjaivá válhatnak.

3.3.6.3 Kajak-kenu

A kajak-kenu síkvízi szakága az egyik legeredményesebb magyar olimpiai sportág. Felsorolni is nehéz lenne azon versenyzők névsorát, akik olimpiai, világ- és Európa-bajnoki érmek, aranyérmek sorát szállították. A sportág, elsősorban az olimpiai programban való maradás érdekében folyamatosan alakul, átalakul. Így lettek például a 200 méteres számok, így kezdtek el a nők is kenuzni, de már rendeztek egyenes kieséses futamokat nagy városok csatornáiban, ki tavaiban is, sőt váltó futamok is léteznek. A változások a magyar kajak-kenu sportnak nem mindig kedveznek, ugyanakkor a sportág elterjedtségét, közvetíthetőségét és így érthetőségét is segítik. A legnagyobb hazai események a szegedi Maty-éren megrendezésre kerülő világbajnokságok, világkupák, melyek versenyzőknek és nézőknek is mindig felejthetetlen élményt nyújtanak.

A kajak-kenu Újbudán is komoly hagyományokkal bír. A mai, Lágymányosi Spari Vízisport, Diáksport és Szabadidősport Egyesület őse, a Budai Spartacus 1961-ben alakult, mindösszesen 4 db hajóval. 1968-ban a Budapesti Spartacusszal került összevonásra, így jött létre az évtizedekig eredményesen működő fővárosi, szakszervezeti háttérű nagy egyesület,

20 szakosztállal. Újbudán az 1980-as években indult hanyatlásnak a kajak-kenu sport. A folyamat mély pontja egy, a 1990-es évek végén kitört tűz volt, ami elpusztította a hajóállományt és a csónakházat is. Talán mégis ez a pillanat nevezhető az újjászületés első lépésének, hiszen egy álomszerű összefogás bontakozott ki. A szakosztály korábbi versenyzőitől kezdve más egyesületek, sőt hajóépítők együttműködésében 60 hajó gyűlt össze és 1998-ban újra versenyezettek az újbudai kajakosok és kenusok. A klub 1999-ben lépett önálló útra, ekkor jött létre hivatalosan a Lágymányosi Spari Vízisport Diáksport és Szabadidő Egyesületet. A klub 2006-ban vette birtokba jelenleg is használt új csónakházat a lágymányosi öbölben.

A célok között a versenysport és a szabadidősport is szerepel. Az amatőrök számára is lehetőség van hajóbérlésre, kajakozásra, kenuzásra és sárkányhajózásra, de a kínálatban szerepel a hajó tárolási lehetőség és egyedi esemény megszervezése is.

A Lágymányosi Spari büszkélkedhet régi nagy versenyzőkkel (pl.: SZÖLLŐSI Imre olimpiai 3. – 1964. és 4. helyezéssel – 1968., világbajnoki cím – 1966.), a maraton szakágban kiemelkedő teljesítményekkel (pl.: PITZ Andrea világbajnoki cím – 1999., 2000.). Versenyzőik több mint 170 magyar bajnoki címet nyertek és a klub a Magyar Kajak-Kenu Szövetség egyesületi pontversenyében évek óta dobogós.

A klub kiválóan testesíti meg mindazt, amit Újbuda önkormányzata gondol a sportról, hiszen tevékenységében egyszerre van jelen a szabadidősport, a diáksport és a versenysport.

3.3.6.4 Karate

A karate egy okinawai eredetű, indiai és kínai fejlődéstörténetű harcművészet, melynek alapvető eleme a pusztakezü harc. A neve később Japánban változott Karára, ami üreset jelent, tehát a kara-te, az üres kéz útja. Filozófiája szerint nem csak harcművészet, hanem a szellem és a lélek útja is, egy speciális gondolkodásmód.

A karate mára egy igazi versenysporttá vált, sőt a tokiói olimpián először szerepel a nyári olimpia programjában. A sportág számos stílust különböztet meg, ezeket igyekszik egy ernyőszerzetbe tömöríteni a Magyar Karate Szakszövetség, amely a WKF (World Karate Federation) stílusú olimpiai karate mellett számos kisebb szövetséget is képvisel. Újbudán is több műhelyben foglalkoznak karatéval, hiszen a sportág, valamint sok más harcművészet és

küzdősport is egyre népszerűbb Magyarországon. Közöttük három olyat tart számon Újbuda önkormányzata, amelyek meghatározóak a kerület szempontjából.

A Budai Harcművész Sportegyesület a kyokoshin stílusban dolgozik. A klub 1999. óta működik több kerületben, így Újbudán is. Itt négy helyszínen, köznevelési intézményekben tartanak foglalkozásokat (Bocskai út, Laufenauer utca, Aga utca, Köbölkút utca). Célmegfogalmazásuk a karate alapfilozófiájához illeszkedően komplex „egyedi, de mégis egyszerű edzés módszerekkel kihozni a rejtett tehetséget minden nyitott jelöltből. Az életre való, érett felnőtt emberré válás fizikai-, mentális, érzelmi síkok összehangolásával elérni.”

A kerület legrégebbi hagyományokkal rendelkező karate klubja, a Budai XI SE karate szakosztálya, amely Magyarországon is az elsők között alakult meg. 1979. óta működik Újbudán, amikor az akkor még Volán Elektronika néven működő csoport csatlakozott a Budai XI.-hez, illetve annak elődszervezetéhez Kelenföldön. Budai XI karatéka négy településre viszik a kerület nevét és jó hírét. A korosztályos képzésben az óvodásoktól kezdve az iskolásokon át a felnőttekig mindenki találhat magának megfelelő korú és képzettséggel bíró csoportot. Bár a karatézni vágyókkal minden helyszínen szakképzett edzők és oktatók foglalkoznak, addig érdekesség, hogy a klub nem rendelkezik saját karate bázissal, így általában ők is a köznevelési intézményekben dolgoznak.

Újbudán jelentős karate műhely működik a Koroibosz Rekreációs Sportegyesületben. Ők óvodásokkal, kezdő iskolásokkal és utánpótlás versenyzőkkel foglalkoznak. Központi létesítményük a GABÁNYI László Sportcsarnok karate terme, de vannak foglalkozásaik a Sopron utcában is. A gyerekek mellett a versenyzésben is eredményesek, hiszen van világbajnokuk (MÁTYÁS Gergely kumite – 2013.) és Európa-bajnokuk is (páros és csapat formagyakorlat – 2010.).

Újbuda karate központjai is egyszerre tevékenykednek a szabadidő- és a versenysportban.

3.3.6.5 Öttusa és triatlon

Természetesen alaphelyzetben két önálló olimpiai sportágról beszélünk a triatlon és az öttusa esetében. A két sportág utánpótlás nevelése ugyanúgy az úszás és a futás összekapcsolásával kezdődik, így a legkisebbek mindkét sportágban versenyeznek, majd később választanak. Az egyesületi paletta meglehetősen színes: találunk tiszta triatlon, illetve öttusa klubot is, de általában közösen vannak jelen és akad olyan hely is, ahol az úszással együtt működnek, a BEAC-ban és a Budai XI-ben triatlon, a Castor SE-ben és a Megathlon SE-ben öttusa és

triatlont van, Spuri SC és Swim Wars az úszást és triatlont párosította, a MAFC önálló öttusa szakosztályt működtet. A kerület legsikeresebb egyesülete a Team Újbuda SE a triatlont és az öttusa mellett atlétikai szakosztályt is üzemeltet, az Elit sport mellett amatőr és utánpótlás nevelésben kiemelkedő, a többi egyesület jellemzően az utánpótlásra és/vagy az amatőr sportra fókuszál.

A triatlont az egyik legfiatalabb olimpiai sportág, amely a 2000-es Sydney-i olimpián került a programba, alig 20 esztendővel azután, hogy három szintén önálló sportág, vagy legalábbis mozgásforma (az úszásból, a kerékpározásból és a futásból) kombinációjából létrejött. Magyarországon nagy hagyományokkal rendelkező versenyeken – melyeken az élsport és a tömegsport egyszerre van jelen – keresztül szinte mindenki ismeri a triatlont. Akad jó néhány nagynevű, magyar triatlont versenyző is, akiket nem csak határainkon belül, hanem az egész Világon ismernek és elismernek. Az első ilyen KROPKÓ Péter volt, de fontos, hogy Újbudán dolgozik a közelmúlt leghíresebb versenyzője KUTTOR Csaba is, aki a sydney-i, athéni és a pekingi Olimpián is képviselte Magyarországot. A Team Újbuda SE edzőjeként Dudás Eszter ifjúsági olimpiai bajnokokká nevelte, valamint az újbudai BRAGMAYER Zsanettet a tokiói Olimpiára készíti fel.

Az öttusa az egyik legnagyobb tradíciókkal bíró és legeredményesebb olimpiai sportág Magyarországon! Gondoljunk csak a két öttusa aranycsapatra (BALCZÓ András, MÓNA István, TÖRÖK Ferenc és MIZSÉR Attila, FÁBIÁN László, MARTINEK János)! Bár a sportág jelentősen átalakult – a hőskorban az öt szám öt nap alatt zajlott le, majd előbb egy napos lett a verseny, majd a futást és a lövészetet is összevonták – itthon továbbra is rendkívül népszerű.

A közös, vagy részben közös működésnek vélhetően legalább két oka van: egyrészt az öttusaképzés a két fizikai számmal, a futással és az úszással kezdődik, tehát nem különbözik a triatlontól, másrészt az öttusa ellentétben a triatlonnal bekerült a kormányzat által kiemeltnek tartott sportági csoportba, így komoly forrásokhoz lehet hozzájutni az öttusa versenyeken való részvétellel. A szakemberek között is elsősorban úszó, illetve triatlont múlttal rendelkezőket találunk a kerületben.

Mindkét érintett szövetség szerint a klubok kiváló utánpótlás-nevelő munkát végeznek, rendszeres és eredményes szereplői a különböző korosztályos versenyeknek. Az öttusában a felsőbb korosztályokban, ahol már megjelenik pl. a lövészet is, az ún. Patrónus-program

keretében partner edzőkkel és egyesületekkel dolgoznak együtt, sok esetben a Központi Sportiskolával (KSI), így nem ritka, hogy a versenyzők később át is igazolnak,

Újbudán több helyszínen folyik öttusa és triatlon, többek között a Sport XI-ben, a Nyéki Imre Uszodában, a Tüske Uszodakomplexumban és a Újbudai Sportcentrumban is.

3.3.6.6 Ritmikus gimnasztika

A ritmikus gimnasztika, korábbi nevén ritmikus sportgimnasztika, még előbb művészi torna elnevezéssel ismert. A sportág szerte a Világban és hazánkban is nagyon elterjedt, népszerű. Mozgásanyagából és megjelenéséből fakadóan az ún. 'szépségsportok' csoportjába soroljuk. A kislányokat nevelő szülők gyakran választják az RG-t gyermeküknek. A ritmikus gimnasztika rendkívül összetett és érdekes helyzetben van a Világ sportjában, mert versenyzői szerepelnek a nyári Olimpián is és a nem olimpiai sportágak 'olimpiáján', a Világjátékokon is. Míg az Olimpián az együttes kéziszers-csapat és a szerenkénti döntők szerepelnek a programban, addig a Világjátékokon az egyéni összetettben hirdetnek bajnokot. Magyar versenyző ritkán szerepelt olimpián (pl.: KOVÁCS Györgyi, SINKÓ Andrea, FRÁTER Viktória). A Világjátékokon rendszeres résztvevő hazánk képviselője, igaz ennek a rangja a sportágban meg sem közelíti az olimpiáét. A sportág nemzetközi élvonalát évtizedekig két kultúra, a szovjet (orosz), illetve a bolgár uralta. Az 1980-as évek végén, a 1990-es évek elején Közép-Kelet Európában létrejött politikai változások hatottak a ritmikus gimnasztikára is, így a nemzetközi elit is átalakult, jó néhány szovjet utódállam (Ukrajna, Azerbajdzsán, Fehéroroszország, stb.) is megerősödött, de a Világ élvonalába került – többek között – Görögország, Spanyolország, Olaszország és Izrael is.

Újbudán a többi sportághoz hasonlóan a ritmikus gimnasztikában is több műhely működik, nem is teljesen egyforma célokkal. Fontos, hogy valamennyi a sportágban működő kerületi egyesület igyekszik direkt vagy indirekt módon jelen lenni a XI. kerület iskoláiban is, valamint több helyi, a köznevelés rendszeréhez kapcsolódó, vagy attól független sportlétesítményben.

A legrégebben a Budai XI SE kereteiben létezik ritmikus gimnasztika. Az egyesület tradicionálisan szereplője a kerület sportjának, elsősorban szabadidősportjának, így az rg szakosztályában sem elsősorban az élsport a cél, hanem, hogy minél több kislány meg tudjon ismerkedni a sportág szépségeivel és az hozzájáruljon az ő testi, lelki fejlődésükhöz.

A Passé RG SE kifejezetten a ritmikus gimnasztika céljára létrejött műhely, de képzési rendszerében szerepel a klasszikus balett és a modern tánc is. Versenyzői rendszeres résztvevői a magyar szövetség különböző szintű versenyeinek.

A Hegyvidék SE, amely munkájának jelentős részét a kerületben végzi, a szövetség véleménye szerint a legközelebb áll a hazai élsporthoz. Az itt indult sportolók közül többen eljutottak a válogatottságig is.

3.3.6.7 Sakk

Régóta tart a szakmai vita a sportban, hogy mit nevezünk sportnak? Rész-e a sportnak a fizikai aktivitás és, ha igen mit tekintünk annak? A sakk esetében szinte mindig felmerül ez a vita. A nemzetközi sportvilág sem tud egyértelműen mit kezdeni a problémával, jellemző, hogy a sakk úgy olimpiai sportág, hogy önálló olimpiája van, sakk olimpia néven. A magyar sakkozók, de mára már a main stream a sportpolitikában azt mondja, a sakk teljes értékű sportként tagja a sportágak családjának, sőt jó néhány esetben világpolitikai szerepet is játszott.

A sakkolimpiákon egyébként a magyar válogatottak (nők és férfiak is) sokszor eredményesen szerepeltek. 2002-ben például a férfi válogatott, KÁLLAI Gábor vezetésével ezüstérmet szerzett. A sakk hazai elismertségét az is jelzi, hogy a tizenkét Nemzet Sportolója között találunk egy sakkozót is, PORTISCH Lajos személyében és a nagy valószínűséggel a POLGÁR- lányok (Zsuzsa, Judit és Zsófia) nevét is minden magyar ember ismeri, de az idősebbeknek RIBLI Zoltán, a fiatalabbaknak LÉKÓ Péter, a mai gyerekeknek RAPPORT Richárd neve nem idegen.

A magyar sakk élet egyik hagyományosan meghatározó klubja a BEAC, amely Újbudán működik. Az egyesület mind eredményességében, mind létszámában jelentős szereplője a sportágnak és ez annak ellenére is igaz, hogy 2020-ban a másodosztályban szerepel. Megfogalmazásuk szerint sok sakkgyerekük van, ami azt jelenti, hogy a fiatalok közül nagyon sokan választják a sakkot szórakozásként, időtöltésként, akár sportként is a kerületben. A szövetség megítélése szerint mindig is kiváló edzőkkel rendelkeztek és nincs ez másképpen ma sem.

Előrelépésük gátja talán az, hogy sosem rendelkeztek kellő mennyiségű pénzzel és ennek megfelelően nehezen tudják megtartani a legtehetségesebb versenyzőiket, hiszen a sakkban is megjelent itthon és világszinten is a komoly mennyiségű pénz, az üzleti alapú gondolkodás. A BEAC azonban elsősorban a nevelésre, képzésre koncentrált mindig.

Tevékenységükben jelentős szerepet kap a versenyeztetés, hiszen felnőtt csapatuk mellett sok korosztályos játékosuk van, akik számára rendszeresen szerveznek nagy sikerű utánpótlás és gyerek versenyeket is.

Jelentős, egyelőre még nem teljesen kihasznált potenciál van az iskolai sakkoktatásban, illetve abban, hogy a kerületben hagyományosan jelen lévő sakk nagyobb teret kaphasson Újbuda köznevelési rendszerében, mindennapjaiban. Ez az erőteljesebb együttműködés, a sakkot eszközként használva jobban segíthetné az oktatást, ugyanakkor a sakk versenysportként jóval szélesebb merítési bázissal rendelkezhetne, ha a legtehetségesebb iskolások be tudnának lépni a sakk versenyrendszerébe.

3.3.6.8 Táncsport (versenytánc és akrobatikus rock&roll)

A táncsport – bár a Magyar Táncsport Szövetség portfóliója jelentősen bővült és mára a breakdance felkerült az olimpia programjára – alapvetően a versenytáncra és az akrobatikus rock&rollra alapszik. Mindkét szakág rendkívül népszerű a világban és Magyarországon is. Míg hazánkban, a versenytáncban mintegy 50.000 sportoló van, addig a rock&rollban néhány száz. A nemzetközi eredményesség tekintetében fordítottak az arányok: a rocky-sok számos világbajnoki aranyéremmel büszkélkedhetnek, ugyanakkor a versenytáncban egyetlen magyar VB-aranyéremmel büszkélkedhetünk (Maurizio VESCOVO – TÖRÖKGYÖRGY Melinda – 2007.).

Újbudán az önkormányzat látóterében a Rock and Magic Sportegyesület van, amely 2002. óta az egyik legsikeresebb hazai akrobatikus rock & roll egyesület. A klub gyerekeknek, fiataloknak és felnőtteknek is kínál szórakozást és sportolási lehetőséget egyszerre. Céljaikat tekintve szerteágazó munkát végeznek a színpadi megjelenés, az utánpótlás-nevelés, az elhivatott versenyeztetés, a professzionális táncoktatás területén, miközben szabadidősport jelleggel a tánc szeretetének és örömeinek megismertetésére fókuszálnak. Budapesten öt kerületben és Pest megyében dolgoznak. Újbudán összesen 10 helyszínen vannak jelen, általában ők is köznevelési intézményekben. A rocky-zni vágyókkal összesen 13 szakképzett edző foglalkozik. A versenyeredmények tekintetében elmondható, hogy 12 világbajnoki címmel büszkélkedhetnek, amit a címerükben látható 12 csillag jelez.

A versenytánc területén két, a sportágban jelentős egyesület működik, kis kerületi figyelemmel.

A Goldance 2009. óta működik önállóan, de a munkát 2003-ban kezdték. Filozófiájának lényege a közösségépítés. A klub elsősorban felnőttekkel és szeniorokkal dolgozik, akik hosszú évek óta munka, vagy iskola mellett táncolnak. Több tucatnyi tagjuk és közel 200 fős tanfolyami résztvevőjük jó része XI. kerületi és tánctanáraik nagy része is korábbi tanítványaik közül kerül ki. A létesítményterületen nagy előrelépést jelentene nekik, ha megvehetnének a kerületben egy megfelelő méretű, önálló táncteremmé alakítható ingatlant, a BHG-bérlemény helyett.

A Freetime Táncsport Egyesület a mozgás és a tánc örömeinek megismertetésére törekszik. A klub négy műfajban (társastánc, salsa, lady latin, táncformáció) működik eredményesen a magyar táncsportban és a tánc számos testtudatra nevelő kiegészítő mozgásformáját is kínálja (pl.: pilates, klasszikus balett), három XI. kerületi helyszínen (Sopron u., Bartók B. út, Villányi út). Nyaranta táncos sporttáborokat tart a helyi gyerekeknek. Céljai között szerepel, hogy még több kerületi köznevelési intézménybe tudjon bejutni, valamint lehetősége legyen Újbudán egy 60-80 fő számára táncközponttá alakítható létesítményt megvételére.

A BEAC újonnan alakult Tánc szakosztályában hastánc, modern-kortárstánc, argentin tangó és hip-hop műfajokban tart órákat elsősorban az egyetemista hallgatóknak, és kerületi fiataloknak. Az állandóan közel 100 főt megmozgató szakosztály fő célja a tánc szeretetének átadása mellett a közösségépítés, így erre nagy gondot fordítanak, és a hétköznapi órák mellett időszakosan egyéb közös táncsal kapcsolatos programokat szerveznek. A tréningórák mellett a szakosztály fellépő és versenyző csapatokat is koordinál, akikkel országos táncművészeti fesztiválokra járnak évről-évre. Modern tánc alakulatunk 2015 óta rendszeres látogatója a Táncpedagógusok Országos Szövetségének művészeti fesztiváljain, ahol eredményesen szerepelnek

A táncsport minden szakága rendkívül látványos és népszerű, megjeleníthető rendezvényeken.

3.3.6.9 Újbudán megtalálható további sportágak

A sportkoncepcióban, a kerület eddigi támogatási politikája okán, részletesen is tárgyalt sportágakon túl is rendkívül színes sportági palettát találunk Újbudán.

Az alaposan elemzett klasszikus és a XI. kerületben hagyományosan eredményes olimpiai csapatsportokon túl létezik az amerikai foci, a baseball, a korfball és rögbi is. Az említett olimpiai labdajáték körben népszerű, bár eredményességi szempontból nem meghatározó a

kerületben kézilabda és a röplabda is. A fogyatékosok (vakok és gyengén látók) körében rendkívül közkedvelt a csörgőlabda.

Az ún. ütős játékok között megtalálható Újbudán az asztalitenisz, a speedbadminton, a squash, a tamburello, a tenisz és a tollaslabda is, amelyek így széles körű lehetőséget kínálnak a sportági kör szerelmeseinek.

A kerület kiváló természeti adottságai okán az itt lakók és az ide látogatók hódolhatnak a tájfutásnak, a természetjárásnak, de akár hegy-, vagy sziklamászásnak (illetve ezek modernizált változatának a falmászásnak). Az országosan elismert Sárga teljesítménytúrák szervezése és rendezése is kerületi szakosztályhoz kötődik.

A harcművészetek és a küzdősportok is meglehetősen szép számban vannak jelen Újbuda sportjában, így a kiemelten kezelt judo és karate mellett a birkózás, a kempo, a kick bokszt, az ökölvívás és a thai bokszt is elérhető.

Az ún. zenés sportmozgások sok válfaja várja, elsősorban a sportolni vágyó hölgyeket: aerobic, cheerleader és sportakrobatika, amelyek versenyszerűen is funkcionálnak.

A kerületben található vízfelületeknek köszönhetően, számos uszoda is sportág is otthonra lelt. Az úszás és a szinkronúszás mellett a nem olimpiai sportágak egyik legeredményesebb képviselője a bűvárúszás is honos.

A természetes vizeken a részletesen elemzett kajak-kenun túl az evezés és a sárkányhajózás is létezik Újbudán.

Újbudán található az ország első curling pályája, amely amatőr sportolók, igazolt versenyzők edzéseinek valamint versenyeknek fő bázisa.

Az említett sportági csoportokba nem sorolható sportágak közül az autó- és motorsport, a jógát, a sportlövészetet, a sportrepülést, a súlyemelést, a teket, és a torna férfi szakágát teszi teljessé Újbuda sportági sportfolióját.

3.4 A fogyatékkal élők sportja

A fogyatékkal élők sportjának területén egy önkormányzat fő célja az kell, legyen, hogy folyamatosan növekedhessen a rendszeres testmozgás lehetőségéhez, a szabadidősporthoz hozzáférő fogyatékkal élő emberek száma, természetesen a fogyatékosági csoportok szerint. Az egyenlően hozzáférhető rehabilitáció, oktatás, kulturális események mellett, a sporton keresztül hatékonyan lehet biztosítani a fogyatékkal élők integrációját.

A fogyatékosokkal élők sportjával kapcsolatban elsősorban a versenysport, leginkább a Paralimpia ismert és elismert Magyarországon, miközben legalább ennyire fontos volna az érintettek rekreációs célú sporttevékenységének támogatása is! Hangsúlyozottan nem a para élsporttal szemben, hanem a mellett! Érdemes lehet megvizsgálni annak lehetőségét, hogy van-e megfelelő terület Újbudán egy para sportközpont létrehozására, ami Budapesten is alig van, a budai oldalon pedig egyáltalán nincs, Ennek mentén egyszerre lehet kialakítani szabadidős sporttevékenységre alkalmas szabadidős sportfelületeket Újbuda érintett lakói és akár a környékeliek számára, valamint egyes, elsősorban térkép alapú szakmai tervezéssel kiválasztott para sportágak számára élsport centrumot is.

A fogyatékkal élők sportolási lehetőségeinek, valamint integrációjának és inklúziójának a megteremtése érdekében a fogyatékosokkal élők sportját speciális értékeinek figyelembevétele mellett érdemes támogatni. A fogyatékosokkal élők sportszövetségei (pl.: Magyar Paralimpiai Bizottság, Speciális Olimpiai Mozgalom) olyan magas szintű szakmai munkát végeznek Magyarországon, hogy az ő bevonásuk, a velük való folyamatos szakmai alapú kapcsolattartás is indokolt lehet a terület újbudai fejlesztése során. A finanszírozás területén felhasználhatóak hazai és Európai Unió pályázati források is.

További fejlesztési lehetőség a meglévő sportlétesítmények folyamatos és további akadálymentesítése (nem csak a mozgásukban korlátozottak, hanem pl. a látás és hallás sérültek számára is). Az ilyen, a fogyatékosokhoz adaptált környezettel (akadálymentesítéssel), adott sportágaknál speciális eszközök biztosításával, a sporttudományi és sportegészségügyi háttér kiszélesítésével (pl. a kerület sportszakemberei kaphassanak speciális képzést a sportági és fogyatékos-specifikusság ismeretekről). A fogyatékosokkal élő személyek versenysportjának minőségi fejlesztésében elengedhetetlen, hogy a hazai versenyrendszerhez igazodóan Újbudán is legyen lehetősége minél több fogyatékosokkal élő embernek a rendszeresen sportolás megkezdésének.

Az önkormányzat feladata tehát ezen a területen sem más, mint a létesítmények fejlesztése, a kommunikáció és a szakemberek továbbképzése.

3.5 A sport és a felsőoktatás

Hatalmas lehetőség a sportban is, ha egy városban működik egy erős egyetem. Jó minta erre Magyarországon Debrecen, de a folyamat már Pécsen is elindult, külföldön pedig számos kiváló példa van és nem csak az Egyesült Államokban, hanem pl. Lengyelországban is működött, működik olyan projekt, hogy egy egyetem, egy sportág. Újbuda ebből a szempontból speciális helyzetben van, hiszen az ország legnagyobb felsőoktatási intézményei közül kettő is részben, vagy egészben itt van otthon (Eötvös Lóránd Tudományegyetem, Budapesti Műszaki Egyetem) és számos kisebb intézmény is a kerületben található. A fenti példákból fakadóan is egyértelmű, hogy ha az egyetem és az adott város szorosan együttműködik, akkor az mindkét fél fejlődését nagyban elősegíti, nem csak a sport területén.

A sport területén a felsőoktatásban is elsődleges az infrastrukturális és az egyéb szakmai feltételek megteremtése, valamint a felsőfokú tanulmányokat folytatók testnevelésének-testedzésének biztosítása a mindennapokban tanórai kereteken belül és kívül egyaránt, illetve az intézmények közötti sportélet, az egyetemisták versenysportjának megszervezése, továbbá a felsőoktatási tanulmányokat folytató élsportolók karrierjének támogatása. Ezek együttesen hatékonyan előzhetik meg az egészségkárosító magatartásformák kialakulását.

A főiskolákon, egyetemeken a testnevelés/sport tanszékek, vagy sportközpontok/sportintézetek a testnevelés és sport strukturális bázisai. Az intézményrendszer átalakulásának (a korábbi kis egyetemek és főiskolák egy-egy nagy egységbe szervezésének) eredményeként a testnevelés és a sport már kisebb szerepet játszik a felsőoktatás életében.

Néhány sportágban az egyetemi sport, az egyetemi egyesületek a magyar élsportban is meghatározó szerephez juthatnak (BEAC női kosárlabda, MAFC férfi kosárlabda, és egy-egy kiemelkedő egyéni sportoló pl. a BEAC atlétikai szakosztályában), hiszen egyrészt az élsport közvetlen utánpótlását képezhetik, másrészt a versenysport egy igen jelentős szeletét alkotják. Régi elképzelés (az említett amerikai, vagy lengyel példa alapján) a főiskolákon, az egyetemeken a sportági specializálódás, természetesen az intézményi autonómia teljes mértékű tiszteletben tartásával.

Újbuda önkormányzata számára a sportban és azon túl is komoly társadalomépítő lehetőség legalább a két nagy egyetemmel való összefogás, folyamatos együttgondolkodás:

- a létesítmények hatékony közös használata,
- a források ésszerű katalizálása,
- a fejlesztések összehangolása.

4. Újbuda önkormányzatának szerepe a sportban

4.1 Létesítmény

Újbudán a rendszerváltást követő években mintegy 20 labdarúgó pálya és a hozzá tartozó kiszolgáló létesítmény tűnt el, ezek visszapótlása azóta sem történt meg. A jelenleg működő sportlétesítmények között jó néhány kiváló minőségű van. Az emberek például kifejezetten jó véleménnyel vannak a kerületi kerékpárutak mennyiségéről és minőségéről. Az átlagnál több, a közösségi sportot szolgáló önkormányzati sport felület is rendelkezésre áll.

Az önkormányzati feladatok között a létesítmények területén mindenképpen szerepeltetni kívánjuk azt, hogy a kerület lakói közül azok, akik szabadidejükben rendszeresen sportolni vágnak, találjanak megfelelő minőségű és mennyiségű, földrajzi elhelyezkedését tekintve is elérhető, sportolás céljára alkalmas felületet, területet lakóhelyüktől maximum 10 perc sétára! Hasonlóképpen fontos, hogy azokat a sportlétesítményeket, amelyek felett az önkormányzat rendelkezik, megnyissuk a kerület lakói előtt, az önkormányzat filozófiája szerint akár részben, vagy bizonyos időszakokban esetleg ingyenesen, vagy kedvezményes elérhető áron!

A szabadidős sporttevékenységek számára biztosított sportfelületek mellett lényeges feladat az is, hogy a kerületben élsport szinten tevékenykedő sportolók, csapatok számára is legyen elegendő mennyiségű és minőségű sportinfrastruktúra, amely tovább erősítheti a kerületet pl. a valahova való tartozás és a városmarketing területén. Ideális esetben e két terület (a szabadidősport és a tömegsport, illetve a versenysport és az élsport) fizikailag egy helyen, egy sportlétesítményben is működhet.

A pontos tervezéshez elengedhetetlen a sportinfrastruktúra felmérése, és az önkormányzat hosszútávú létesítményfejlesztési koncepciójának aktualizálása, amelyek alapján könnyebben megtervezhető a meglévő sportfelületek karbantartása és fejlesztése valamint a szükséges új létesítmények létrehozása is. Alapvetően e két terület játszik szerepet egy önkormányzat sportinfrastruktúrával kapcsolatos feladataiban, Ahhoz, hogy a tervezés valóban szakmai alapú legyen, valamennyi a kerületben található létesítményről tudni kell, függetlenül azok tulajdoni viszonyairól (állami, önkormányzati, magán), hiszen el akarjuk kerülni a

párhuzamosságokat és koncentrálni a gazdaságilag és sportszakmailag is ésszerű fenntartásra és fejlesztésre.

A létesítmény területen a fő nehézség, hogy az iskolai tornatermek, sportudvarok, azaz a köznevelés rendszerében működő intézmények sportfelületeinek használati feltételrendszere nem elsősorban az önkormányzaton múlik. Miközben ezek szerves részét képezik a kerület sportjának, azokban, azokon az iskolai testnevelés mellett, az órák a kerületi sportegyesületek is jelentős időt használnak föl, sok esetben ugyanazon gyerekek részvételével, akik a délelőtti időszámban tanulóként vannak ott jelen.

4.1.1 A jelenleg meglévő sportlétesítmények

Újbuda sportinfrastrukturális szempontból tartalmilag megfelelő, sőt jó helyzetben van. A meglévő létesítményeket sok bérlő használja, többek között a kerület két meghatározó nagy, egyetemi sportegyesülete a BEAC és a MAFC is. A létesítmények fenntartásáért, kezeléséért felelős önkormányzati tulajdonú cég (Újbuda Sportjáért Nonprofit Kft.) napi és élő kapcsolatot tart a helyi sport szereplőivel. A bérleti díjakat a ma a sport világában legmodernebbnek tartott módon, három különböző szinten tartja, a bérbe vevő státuszától függően rezszi óradíjat, támogatott árat, vagy piaci árat fizet.

A bérlők által fixen nem használt időpontokban már hagyományos kerületi rendezvények kerülnek megrendezésre (pl.: Ovi Olimpia, Válassz sportot Újbudán). A kerületi vízfelületeken, amelyekből van bőven, de mint sehol az országban, itt sem tud soha elég lenni a kötelező úszásoktatás (3. és 5. osztályban), valamint az önkormányzat által finanszírozott központilag nem kötelező úszásoktatás (2., 4. és 6. osztályban) folyik a versenysport és élsport edzései mellett. Az újbudai létesítmények egy része alkalmas a rendszeres táboroztatásra is, amelynek megszervezése, lebonyolítása szintén az önkormányzati Kft. égisze alatt zajlik.

A Kft. szolgálja és kiszolgálja a kerület sportját, nagyrészt a létesítményeken keresztül, így lényegében közszolgáltatást végez.

Újbuda önkormányzati sportinfrastrukturájában szerepel A Gabányi László Sportcsarnok, a Nyéki Imre Uszoda, a Újbuda Sportcentrum és a Sport 11 sport- és rendezvényközpont, valamint a Kelen SC létesítményében található egy műfüves pálya és kiszolgáló épület.

- A Gabányi László Sportcsarnok a 2010-es új szabályozás óta elsősorban a MAFC másodosztályú férfi kosárlabda csapatának otthona, de a helyszínen van Cross Fitt

terem, működik műfüves kis pálya, valamint egy bérlő által üzemeltetett tenisz centrum is. A csarnokban jó néhány sportág nagy versenyeit, nemzetközi eseményeit is megrendezték már. A BEAC női kosárlabda csapatának hazai mérkőzéseit is itt rendezik. Létezik egy kis budo és egy kis jóga terem is.

- A Nyéki Imre (korábban Kondorosi) Uszoda rendelkezik egy 33 méteres (elválasztó fallal is bíró) belső, tehát 12 hónapon át fedett medencével, valamint egy kinti 33-as, egy kinti 25-ös és szabadtéri élménymedencékkel is. A létesítményt a szabadidős sporttevékenységek mellett az OSC vízilabda szakosztálya használja. Az uszodával kapcsolatosan két problémát mindenképpen meg kell jegyezni: egyrészt a szellőzés és a gépészet megújítása elengedhetetlen és a medence tér egy része is felújításra szorul.
- A Újbuda Sportcentrum (ÚSC) számos, elsősorban szabadidősportos igénybevételre alkalmas sportfelülettel rendelkezik. Ezek közt található sátorral fedett teniszpálya; két nem a legmodernebb technológiával épült műfüves kis pálya; fedett területen, épületben kondi terem, spinning terem és aerobic terem; valamint egy 2018. óta romos állapotban lévő vendéglátó ipari egység is. A területen működik szabadtéri teniszpálya és egy felújítás után a homokos sportpálya is használható.
- A Sport11 sport- és rendezvényközpont szintén elsősorban a szabadidősportot szolgálja. Itt fitness, squash és konditermek találhatóak. Az úszni, vízben sportolni vágyókat szolgálja egy fedett tanmedence, egy sátorral borított uszoda és egy 2020-ban felújításra kerülő élménymedence is. A sportcsarnoki rész is megérett a felújításra, vagy legalább egy nagy karbantartásra. Az épületben működik óvodai tornahelyiség. A kinti létesítmények között találunk egy nagy műfüves labdarúgó pályát, valamint nemzetközi versenyek megtartására is alkalmas (2023-ig szerződés is van erre) salakos teniszpályákat.
- A Kelen SC létesítményéhez kapcsolódó önkormányzati tulajdonú műfüves labdarúgó pálya elavult, annak megújítása lassan szükségszerűvé válik.

A meglévő kerületi sportlétesítményekkel kapcsolatban az Újbuda Sportjáért Nonprofit Kft. önkormányzati sport céljai:

- minél több rendezvény, sportrendezvény megszervezése, megtartása, hangsúlyozottan Újbuda megjelenítésével;
- a sportszakmai irányítási célok között a kerület sportolni vágyók segítése, a képzések megszervezése, a stabil gazdálkodás megtartása, valamint az új tudás behozása a rendszerbe;

- a 60+ program további szélesítése a nyugdíjas korosztálynak;
- kedvezményes rendszer kidolgozása a kerület lakói számára, akár korosztályos bontásban;
- a meglévő szabadidősportos infrastruktúra fejlesztése, illetve az esetlegesen hiányzó új infrastruktúra létrehozása és későbbi üzemeltetése.

Az önkormányzati sportlétesítményeken túl természetesen a kerületben is létezik még jó néhány magántulajdonban lévő, egyetemi (pl. a Mérnök utca), illetve egyesületi fenntartású, sportot szolgáló sportfelület. Ezek a kerület lakói számára, szabadidősportos tevékenységek céljára is használhatóak, ha az önkormányzat és a helyi sportszervezetek között kölcsönös alapokon nyugszik az együttműködés.

4.1.2 Az újonnan létrehozandó létesítmények

A sportinfrastruktúra megújítása során feladatként jelentkezhet

- a meglévő sportfelületek karbantartása (pl. Nyéki Uszoda szellőzése és gépészete, Sport11 felújítása);
- az eredetileg sportfunkcióban lévő, de jelenleg nem működő területek revitalizálása;
- a meglévő sportfelületek kiszolgáló létesítményeinek szinten tartása, a használók kényelmét szolgáló területek (öltözők, vizes blokkok) fejlesztése;
- azon szabadidősportos létesítményeknél, ahol hiányoznak a sportolni vágyók kényelmét szolgáló kiszolgáló létesítmények, ott azok létrehozása;
- a kisközösségek számára a saját lakóhelyükön (pl. lakótelepek) állandóan használható sportterek létrehozása;
- a természetes, sportolásra használható területek (a szokásjog alapján meglévő futóterületek, a turista útvonalak) sportolásra valóban alkalmassá tétele;
- azon szabad területek, amelyek sportcélú használatba vonhatóak (pl. a Tüskecsarnok környéke) feltérképezése;
- a kerékpár utak további fejlesztése;
- az iskolai sportfelületek számának növelése;
- egy Újbudán létrehozandó para sportközpont lehetőségeinek és finanszírozási módozatainak (pl. állami, EU) megvizsgálása;
- a közösségi használatban, egyesületi tulajdonban lévő sportlétesítmények fejlesztéséhez olyan jogi környezet kialakítása való részvétel, hogy ők jogosultak legyenek a TAO-s források felhasználására (pl. Kelen);

- a létező állami, illetve sport szakszövetségi pályázatok felkutatása és az ott elérhető fejlesztési lehetőségek kihasználása (pl. futókörök, közösségi kondi parkok);

A sportinfrastruktúra fejlesztése, bővítése során is elengedhetetlen a koordinált együttműködés a szereplők (önkormányzat, egyetemek, sportegyesületek, magánszféra) között, hogy a különböző sportcélú beruházások összehangoltan, egymásra épülve valósuljanak meg, ne oltsák ki egymást!

4.2 A szakemberek

A sportszakembernek tekintünk ebben a megközelítésben mindenkit, aki a sport területén végez feladatot, tehát a sportvezetőt, a sportszervezőt, az edzőt, a testnevelőt és mindenkit, aki a profi, vagy amatőr versenysportolót, vagy a szabadidős sportolót segíti a tevékenységével, egészen az önkéntes, helyi „szent örültekig”.

A szabadidősport területén az önkormányzat egyik feladata, hogy segíti a megfelelő számú és képzettségű szakember elérését.

Ennek egyik eleme, hogy intézményesített keretek között, rendszeressé tesszük a gyakorló sportszakemberek folyamatos továbbképzését. E továbbképzések, az illetékes és a kerületben, vagy annak közvetlen környezetében is megtalálható felsőoktatási intézményeken, a sportági szakszövetségeken túl, a kerületben működő sportegyesületek és a gyakorló sportszakemberek közös tevékenysége kell, legyen, az önkormányzat szervező munkájának segítségével. Ez az önkormányzati tevékenység a valós lakossági igények ismeretében koordinálható legnagyobb szakmaisággal.

A kerületben működő szabadidő- és/vagy versenysport egyesületek támogatásánál is figyelembe kívánjuk venni az ott dolgozó sportszakemberek képesítési szintjét, azaz érdekeltté akarjuk tenni őket abban, hogy minél kvalifikáltabb kollégákat alkalmazzanak. Mindezt nagyban segítheti egy mindig aktuális, friss adatbázis, amely teljes képet mutathat Újbuda sportéletéről, beleértve ebbe a kerületben dolgozó sportszakembereket (sportvezetőket, edzőket, egyéb sporthoz köthető feladatot ellátó embereket, de akár a testnevelőket is). Az ebben szereplők részére tervezünk egy rendszeresen működő szakmai fórumot létrehozni, amely egyrészt a folyamatos információáramlást segíti, amely hozzájárulhat például a folyamatos tudáscseréhez, a jó gyakorlatok kicseréléséhez is, másrészt erősítheti Újbudán a sportban a transzparenciát és a szakmaiságot is, valamint egyfajta

minőségbiztosítási rendszerként is funkcionálhat. Ezzel indirekt módon a versenysport utánpótlás bázisának fejlesztését ugyanúgy szolgáljuk, mint a szabadidős sporttevékenységek lehetőségeinek bővítését.

Akár projekt szinten önkormányzati feladatnak tekintjük:

- a sportszakemberek szakmai alapú nyilvántartása,
- helyi szintű képzések, továbbképzések szervezésében való közreműködés,
- kerületi állandó sportszakmai fórum létrehozása.

4.3 A szervezeti rendszer

A rendszerváltás egyik legnagyobb vesztese a sport területén az addig kiválóan működő területi sportirányítási rendszer volt. A megyei, városi és kis települési sportigazgatás nagy része azonnal megszűnt, a fennmaradó pedig szépen lassan halt el, részben a benne szereplő szakemberek elöregedése okán, részben az egyre inkább központosítottá vált állami sportirányítás okán.

A helyi önkormányzatok a szervezetük és kapcsolatrendszerük alakításában, valamint a helyi közszolgáltatások körébe tartozó feladataik ellátása terén, sportügyekben lényegében nem rendelkeznek ma központi kapcsolatokkal, így önállóak, vagy legalábbis egyedül vannak. Ugyanakkor fontos volna a közvetlen kapcsolat az állami sportirányítással, Budapest esetében a kerületeknek a fővárossal is.

Jelenleg a törvények (Önkormányzati tv., Sporttv.) a sportot az önkormányzatok kötelező feladatai között jelölik meg, ugyanakkor annak tartalmáról lényegében nem rendelkeznek, tehát nem határozzák meg konkrétan, hogy mi az a feladat a sport területén, amit egy önkormányzatnak, jelen esetben Újbuda önkormányzatának el kell látnia. A sportkoncepcióban – összhangban a gyakorlattal – önkormányzati feladatként elsősorban a létesítmények biztosítását, egy működő és hatékony szervezeti rendszer kialakítását és működtetését, a szakember ellátottság segítését, valamint részben a helyi sportélet finanszírozását jelöljük meg.

Újbuda sport szervezeti rendszerében hagyományosan két féle modell jelent meg. Az egyik, amikor az irányítási, kapcsolattartási, szolgáltatási, pénzelosztási feladatokat is az önkormányzat szerves részeként működő, osztály / szakcsoport végzi el. A másik szerint mindezek a feladatok kiszervezésre kerültek egy önkormányzati tulajdonban lévő non-profit gazdasági társaságba.

A kerület sportirányítási szerve (legyen az önkormányzat szervezetében, vagy önkormányzati cégben) a környező kerületi önkormányzatokkal és a közeli településekkel horizontális együttműködésre kell, törekedjen az erőforrások ésszerű koncentrációja, a meglévő helyi potenciálok egymást erősítő rendszerbe szervezése érdekében, ugyanakkor a helyi szinten jelenlévő országos, vagy helyi sportszervezetekkel kialakított közvetlen kapcsolatokban elsősorban koordinatív szerepet kell, betöltsön! Miután a helyi sport gyakorlati színtereivel (egyesületek, oktatási intézmények, stb.) az önkormányzat áll a legközvetlenebb kapcsolatban. Az önkormányzat szerepe a sport pénzügyi, tárgyi, személyi feltételrendszerének biztosításában meghatározó, ugyanakkor a szolgáltató jelleg további erősítése is célunk kell, legyen a szervezeti rendszer tekintetében.

4.4 A finanszírozás

A Nemzeti Sportstratégia, valamint az Európai Unió dokumentumok is úgy fogalmazzák, hogy a sportban összességében megjelenő források aránya 10-12% állami, ennek nagyjából a duplája, 20-25% önkormányzati, a fennmaradó a szponzori, ha van, illetve leginkább az egyén, a szülő. Magyarországon ez az arány a sport egyes területein 2010. után megváltozott és lényegesen nagyobb lett a direkt, valamint az indirekt állami források aránya. Ez azonban helyi szinten ritkán, a XI. kerületben szinte egyáltalán nem érezheti hatását, maximum a TAO részt kivéve a klasszikus olimpiai csapatsportágakban. Mindezekből következően az önkormányzati finanszírozás célja a kerületi sport működőképességének biztosítása, fenntartása, a szakmai célok támogatása és Újbuda magas szintű képviselője a szabadidősportban és a tömegsportban, a versenysportban és az élsportban, valamint a fogyatékkal élők sportjában!

Függetlenül az önkormányzat által sportra direktben, vagy indirekt módon elköltött pénz mennyiségétől, fontos alapelv, hogy az önkormányzati támogatás hasznosulását az önkormányzat lássa, pontosan követhesse! Ennek érdekében elengedhetetlen, hogy a pénz felhasználóitól a forrásfelhasználóitól és az annak köszönhetően megtörténő szakmai előrelépésről is valós képet kapjunk!

Nem elkerülhető, hogy Újbudán is elvégezzük a versenysportban azt az országosan is elodázott, soha meg nem tett lépést, melynek eredményeképpen ki kell, hogy derüljön, hogy mely sportágnak mi a valós helye, szerepe az adott területen. Ennek megfelelően elengedhetetlen az ún, sportági portfólió kialakítása, egy szűrű megalkotása.

Újbudán a finanszírozási oldalon a csapatsportok között a női és a férfi kosárlabda, a női és a férfi labdarúgás, a jégkorong és a vízilabda van jelen. A kerületben rendkívül színes az egyéni sportágak palettája, valamint a szabadidősport is, ezek finanszírozása a múltban egy önkormányzati tulajdonú non-profit kft-n keresztül történt, pályázati úton. A képviselő testületi döntés alapján ez 2020-tól visszakerült az önkormányzathoz, a pályázati rendszer átdolgozásával.

4.5 A kommunikáció

A sportkoncepcióban általunk megfogalmazott filozófiai és konkrét sportszakmai irányok akkor érvényesülhetnek a kerületben, ha az üzenetek valóban eljutnak az érintettekhez, a lakossághoz. Így fontos, hogy pontos és konkrét üzenetek folyamatos átadása.

- A rendszeres testedzés a legkiválóbb primer prevenció eszköz az egészségmegőrzésére.
- A sport a nevelés egyik leghatékonyabb eszköze.
- Sportoló hőseink felépítése példaképpé a sportra, a sportos életmódra is ráirányítja a figyelmet.
- A sport, erős közösségi kohéziós hatása okán alkalmas a hétköznapi élet, az életminőség döntő átformálására.
- Az egész életen át tartó testedzés és tanulás, kulturálódás a harmonikus személyiség kifejlődése szempontjából a legfontosabb.
- A rendszeres testmozgás fontos a megelőzésben, fontos pozitív kommunikáció révén az attitűd és a gyakorlat kialakítása
- A sportolási tevékenység nem szakadhat el a humán területektől, szervesen kapcsolódnia kell az oktatási, kulturálódási folyamatokhoz!
- A sport minden egyes területére be kell kapcsolni a tudástársadalom és informatikai társadalom, továbbá a sporttudomány eredményeit, a sportegészségügy vizsgálatait és vívmányait, a sport menedzselésének ismereteit.
- A sport alkalmas eszköz a szabadidő-gazdaság fejlesztésének ösztönzésére.

E filozófia és értékrend közvetítése állandó feladat. Ebben az önkormányzat stratégiai partnereinek (pl.: testnevelők, edzők, óvónők, gyógytornászok, pedagógusok, sporthoz kapcsolódó médiaszakemberek) az együttműködése, véleményük felhasználása is kulcsfontosságú számunkra.

Újbuda sportkoncepciójához tartozó gyakorlati projektek megvalósításának sikere is nagyban múlhat azon, hogy a filozófiai és sportszakmai elvek mennyire épülnek be a kerület lakosságának gondolkodásába.

A kommunikációt egy inkább elméleti és egy inkább gyakorlati rész teheti egységes egészzé:

- Újbuda sportkoncepciójának filozófiáját, szemléletváltó elemeit, gyakorlati lépésjavaslatait kívánjuk eljuttatni a kerületi sport területén dolgozókhöz és a lakossághoz.
- Újbuda sportkoncepciójának megvalósítását segítő projekthez külön, önálló kommunikációs kampányokat hozunk létre.

5. Újbuda kitüntetési rendszere a sportban

A kiemelkedő teljesítmény megbecsülése a sportban a pályán és a pályán kívül is fontos. A sport abból a szempontból különleges területe az életnek, hogy valódi, mérhető teljesítmény eredményez győzelmet! Ezért is tartjuk fontosnak, hogy azokat az újbudaiakat, legyenek ők a kerületben lakók, vagy ott sportolók, esetleg a XI. kerületiekért dolgozók, megbecsüljük egy-egy különleges, ünnepi esemény megszervezésével és az arra meghívottak elismerésével. Ez a tapasztalatok szerint a sportolók számára is maradandó élmény, de sokat ad nekünk, vezetőknél is, akik ilyen körülmények között találkozhatunk a helyi hősökkel, valamint a kerület lakói számára is érzékelteti, hogy a valós teljesítménynek van értéke Újbudán.

A XI. kerületben jelenleg az alábbi kitüntetések, elismerések, ösztöndíjak kerülnek átadásra.

- *Újbuda kiváló sportolója*
Az elismerést minden évben 2 fő kaphatja;
- *Újbuda kiváló edzője*
Az elismerést minden évben 2 fő kaphatja;
- *Újbuda Sportjáért életmű díj*
Az díjat minden évben egy sportember veheti át, aki egész életművével a sportot szolgálta. Átadására a Kerület Napján kerül sor;
- *Papp László sportolói ösztöndíj*
Minden tanévben 20 fiatalnak ítéljük oda;
- A diákolimpiai tanévzáró ünnepsége, melyen a kerület 26 intézménye kerül díjazásra az adott tanévben nyújtott sportos teljesítménye alapján. Az ünnepség mindig a tanév végén kerül megrendezésre;

- A testnevelő tanárok elismerése, amely polgármesteri elismerés minden évben 2 fő részére és 2020-tól szintén a tanév végén kerül átadásra.

Az önkormányzat célja, hogy a fogyatékkal élők sportjának képviselői a korábbiaknál jelentősebb mértékben jelenhessenek meg a kerület sportjában e terület is.

A díjak nem feltétlenül kell, hogy pénzzutalommal járjanak, de mindenképpen egy elegáns ünnepség keretében, akár egy Újbuda Sportbálon kerülnek majd átadásra, de érdekesnek gondoljuk megvizsgálni azt a lehetőséget is, hogy melyek azok napok, amelyek megfelelhetnek a célnak (pl. május 6. a Magyar Sport Napja) és akkor egy-egy díjat más és más napon lehet átadni az évben.

A különböző kategóriákban a javaslattételi és a döntési folyamat is többféleképpen meghatározható. Adott esetben egyes díjaknál bevonhatónak tartjuk a kerületi embereket, Budapest Főváros, XI. kerület, Újbuda Önkormányzata sportért felelős bizottságát, Újbuda élő sportlegendáinak csoportját, vagy magát a képviselő-testületet is. A sportban megszokott variáció például, hogy javaslatot minden XI. kerületi lakos tehet, a listákból egy grémium (például az újbudai sportlegendák) kiválasztják kategóriánként az általuk legjobbnak tartott hármat, majd a végső győztest az önkormányzat szakmai bizottsága nevezi meg.

6. Vezetői összefoglaló

Budapest XI. kerület, **Újbuda sportkoncepciójának középpontjában az egészség, az egészség védelme, a sport egészségre gyakorolt pozitív hatása áll**, tehát Újbuda sportkoncepciója **a sportot alapvetően** – természetesen nem kizárólagosan –, **mint** eszközt, elsősorban **az egészség védelmében használható eszközt közelíti meg!** Ez azt jelenti, hogy minden sporttal kapcsolatos, sportot érintő kérdésben úgy szülessen döntés a kerületben, hogy az direkt, vagy indirekt módon szolgálja az itt lakók testi és/vagy lelki egészségét, valamint rábírja őket a rendszeres szabadidősport jellegű tevékenységekre!

Fontosnak tartjuk, hogy a kerületben élő és/vagy dolgozó **sportolók, sportszakemberek kötődését, 'újbudaiságát'** minden eszközzel **erősítse** az önkormányzat! Használjuk és használjuk ki ezzel is, hogy a sport a XXI. században az egyik legerősebb eszköze a valahova való tartozás élményének kialakításában, megerősítésében!

Újbuda sportkoncepciója filozófiájában a fő célunk, a sport és az egészség kapcsolatának erősítése, a valahova való tartozás élményének megteremtése. Ezen túl is **eszköznek tekintjük a sportot a harmonikusan működő helyi társadalom kialakításában, az életminőség javításában, az esélyegyenlőség növelésében és az integráció esélyének megteremtésében, az innovációban, a versenyképesség növelésében, a foglalkoztatottság javításában, a tudástársadalommal való összekapcsolódásban, a tudás közkinccsé tételében és annak transzferálhatóságában.**

Újbuda sportkoncepciója érinti a sport valamennyi területét, így **az iskolai testnevelést és a diáksportot**, valamint viszonyukat a köznevelés rendszerével, **a szabadidősportot és a tömegsportot, a versenysportot és az élsportot, a fogyatékkal élők sportját**, valamint a kerület speciális adottságai okán **a helyi sport és a felsőoktatás kapcsolatát**. Megfelelő egyensúlyt kíván kialakítani a szabadidősport és a versenysport között úgy, hogy azok erősítsék egymást és ne egymással szemben működjenek!

Újbuda sportkoncepciója foglalkozik **az önkormányzat sport területén mutatkozó direkt és indirekt feladataival**. **A szabadidősportban** például a meglévő **szabadidősportos infrastruktúra** folyamatos fejlesztésével, a lehetőségek állandó bővítésével, új sportfelületek létrehozásával. Javasolja **a versenysportban** a támogatási rendszer modernizálását, a támogatási feltételek lehetőség szerinti objektivizálásával. Komoly szakmai feltételeket irányoz elő, annak érdekében, hogy az újbudai emberek pénzét ellenőrzött módon és valóban szakmailag is megfelelő műhelyekbe helyezze ki az önkormányzat. Ehhez elengedhetetlenek

tartja egy rövidtávú (1 éves), középtávú (4 éves) és hosszútávú (8 éves), számon kérhető, azonos és így összehasonlítható struktúrában felépített **sportágfejlesztési terv** elkészítését és betartását. A versenysportban a kerület jól működő elismerési, kitüntetési rendszerét kibővíthetőnek tartja és a az átadási körülményeket térben és időben is javasolja újragondolni. **A sportinfrastruktúra területén** az önkormányzati tulajdonú és/vagy fenntartású létesítmények színvonalának folyamatos emelésében és azok kiadási rendszerének modernizálásában látja a jövőt. A kerületben működő felsőoktatási intézményekkel (elsősorban az ELTE és a BME) **összehangolt gondolkodást** tart hatékonynak legalább a közeljövőben tervezett sportcélú beruházások területén, mind időbeliségük, mind finanszírozásuk, mind későbbi használatuk és fenntartásuk tekintetében.

Hasonló **együttműködési** igény **az élősportban** is felmerül. Egyrészt az azonos sportágban működő egyesületek között, másrészt a valóban Újbuda színeiben pályára lépő csapatok között. Ennek intézményesítésében **az önkormányzatnak** lehet **koordináló szerepe**.

Újbuda sportkoncepciója a kiemelt jelentőséggel bíró csapatokkal rendelkező egyesületek helyét, szerepét is megpróbálja meghatározni a kerület életében. Ugyanakkor egyesével elemzi, az önkormányzat látóterében lévő egyéni sportágakat és munkájukat a XI. kerület életéhez hozzáadott értékük szerint. Javasolja Újbuda több évtizedes tradíciókkal bíró sportklubjainak és/vagy az utóbbi időben eredményessé és újbudaivá lett csapatainak **kiemelt támogatását**. A **BEAC**-nak, mint a hagyomány – érték – minőség hármásában működő egyetemi klubnak; a **Kelen SC**-nek, mint a labdarúgást a közösségépítésben eszközül használó kelenvölgyi sport klubnak; a **MAC-Újbudának**, mint az egyik legrégebben alapított magyarországi és legfiatalabban Újbudán működő, kiemelkedően eredményes jégkorong klubnak; a **MAFC**-nak, mint egyetemi klubnak, amely a kosárlabdán túl a szabadidősportban is jelentős szerepet vállal a kerületben; az **OSC**-nek, amely az élsporton túl a sport szinte valamennyi komplex funkcióját ellátja a kerületben, elsősorban az utánpótlás területén.

Újbuda sportkoncepciója a 2007-ben a Parlamentben teljes politikai konszenzussal elfogadott és ma is érvényben lévő Nemzeti Sportstratégia filozófiáját követve a lehető legtöbb Újbuda sportjában érintett szakember, szereplő bevonásával készült. Így jó esély van arra, hogy **az elkészült anyagot Újbuda sportjának meghatározó alakjai mind a magukénak érzik**, függetlenül attól, hogy a sport mely területén dolgoznak! A koncepció megvalósítása okán kell, legyen egy folyamatosan készülő és bővülő **projekt lista** és az **állandó kommunikáció** is.

1. számú melléklet – Sportegyesületi lista sportágak szerint

	sportág	egyesületek
1.	aerobik	Budai XI. SE, BEAC, ELTE Sport és Szabadidő SE
2.	amerikai foci	Budai XI. SE
3.	asztalitenisz	4 és 5 labda SE, BEAC
4.	autó, motor sport	Zengő Autó és Motorsport SE
5.	baseball	MAFC
6.	birkózás	Bárdosi Küzdősport Akadémia
7.	búvárúszás	Újbuda BHG Búvár és Vízimentő SE
8.	curling	Kamaraerdei Curling Club
9.	cheerleading	BEAC, ELTE Sport és Szabadidő SE
10.	csörgőlabda	BEAC
11.	evezés	Budapesti Erőmű SE
12.	falmászás	BEAC, Emericus KSE, Falmászó és Csapatépítő Egyesület
13.	férfi torna	Balance Akrobatika és Torna Club
14.	floorball	MAFC
15.	futsal	BME, BEAC, Csömontage Futsal Klub, ELTE Sport és Szabadidő SE, Kelen SC
16.	harcművészet	Budai XI. SE, BEAC, Samurai Judo Club
17.	hegymászás	Krea-Túra Hegymászó és Természetjáró Egyesület
18.	jégkorong	Kanadai Magyar Hokiklub SE, MAC-HKB Újbuda
19.	korfball	MAFC
20.	kempo	Beton Kempo SE, Spárta Kempo Klub
21.	kerékpár, MTB	Újbudai Mountainbike SE
22.	kézilabda	Emericus KSE, MAFC
23.	kick-box	BEAC
24.	korcsolya	Bp.i Lawn Tenisz és Korcsolya Egylet, Diego Sport Club
25.	kosárlabda	Basket MHG Kft., Budai XI. SE, 4 és 5 labda SE, BEAC, Budapesti Erőmű SE, Emericus KSE, MAFC
26.	labdarúgás	Kelen SC, Budai XI. SE, 4 és 5 labda SE, BEAC, Budapesti Erőmű SE, ELTE Sport és Szabadidő SE, Emericus KSE, Grosics Kapusiskola, Istenhegy Futball Club, Műanyag SC, Órmező SE, Összefogás XI. SE, Újbudai FC Labdarúgó Kft.
27.	lövészet	Budapesti Mesterlövész SE, Pontlövész SE
28.	ökölvívás	BEAC, Bárdosi Küzdősport Akadémia, Bozai Bokszt Club
29.	repülés	Endresz György Sportrepülő Egyesület
30.	rögby	BEAC, Szentimrevárosi Egyesület
31.	röplabda	Budai XI. SE, 4 és 5 labda SE, BEAC, Castor SE, ELTE Sport és Szabadidő SE, Emericus KSE, MAFC

32.	sárkányhajózás	Lágymányosi Spari
33.	speedbadminton	BEAC, Budai XI. SE,
34.	sport akrobatika	Balance Akrobatika és Torna Club
35.	squash	Khan Squash Academy Fallabda SE, Szabadidős Squash SE
36.	súlyemelés	MAFC
37.	sziklamászás	BEAC
38.	szinkronúszás	Synus Szinkronúszó és úszó Club
39.	thai bokszt	Bárdosi Küzdősport Akadémia, Thong Thai Gym KSE
40.	tájfutás	BEAC
41.	teke	Budapesti Erőmű SE
42.	tenisz	Budapesti Erőmű SE, Bp.i Lawn Tenisz és Korcsolya Egylet, Diego Sport Club, ELTE Sport és Szabadidő SE, GAME Tenniskoncepció Team, Grand Slam Park Tenisz SE, Kelen SC, Labdás Sportok Amatőr Szabadidős Egyesület, MAFC, Műanyag SC, Szent Imre Kórház Tenisz SE
43.	természetjárás	Budapesti Erőmű SE, Caola Alfa SE, ELTE-BEAC Természetjáró Szakosztály, Egi Sportkör, Hegyen-völgyön Egyesület, Kárpátok Vándorai Természetjáró. Egyesület, MAFC, Műanyag SC, Olajipari Természetbarát SE
44.	tollaslabda	4 és 5 labda SE, ELTE Sport és Szabadidő SE
45.	tamburello	Budai Tamburello SE
46.	úszás	Akarat DSE, ELTE Sport és Szabadidő SE, Synus Szinkronúszó és úszó Club, Swim Wars SC. és SE.
47.	vízilabda	BEAC, MAFC, OSC, Rising Star SE, Vidám Vízilovak Club SE

A Sport Stratégiában megemlített sportágak:

1.	atlétika	BEAC, ELTE Sport és Szabadidő SE, Emericus KSE, MAFC
2.	judo	Samurai Judo Club, Újbudai Judo SE, Winner Judo Club
3.	kajak-kenu	Lágymányosi Spari, ELTE Sport és Szabadidő SE, MAFC
4.	karate	Koroibosz Rekreációs és Szabadidős SE, Pest-Budai Shotokan Karate Club, Samurai Judo Club
5.	öttusa	MAFC, Megathlon SE
6.	RG	Budai XI. SE, Passé RG SE
7.	sakk	BEAC, ELTE Sport és Szabadidő SE, MAFC
8.	tánc	ELTE Sport és Szabadidő SE, Rock & Magic SE
9.	triatlón	BEAC, ELTE Sport és Szabadidő SE, Megathlon SE, Spuri SC, Team Újbuda SE

2. számú melléklet – Újbudai sportegyesületek

Újbudai Sportegyesületek, sportpályák, uszodák, egyéb sportterek 2020.

Sportegyesület neve		Sportágai, szakosztályai		Helyszíne, elérhetősége	
1.	Akarat Diáksport Egyesület	terápiás edzések elsősorban légzőszervi beteg és tartáshibás gyermekek számára (úszás, sízés, túra, kerékpár)		1116 Bp. Alabástrom u. 8. +36-1-226-0384 Mobil: 06-30-854-3453 http://www.akarat.hu	
2.	Atlasz Sportegyesület	úszás, asztalitenisz, fallabda, csajfoci, futás, kirándulás, fitness, jóga, tollaslabda		1111 Bp., Budafoki út 22. 06-30-724-2063, 06-20-992-9299 istvan.manheim@gmail.com , urban.gergely@gmail.com	
3.	AVIS SE	vitorlázás		1117 Bp. Kecskeméti J. u. 40. +36 70 335 3337 http://www.avisse.hu	
4.	Balance Akrobatika és Torna Club	sport akrobatika, férfi torna		1116 Budapest, Gyapot u. 9. +36-30-505-1466	
5.	Baráti Bőrlabda Football Club	futball		1119 Budapest Albert u. 15. Cím 1118 Budapest, Előpatak utca 18. +36 30 5101465 +36 30 515 5641 +36 30 868 0138 30/756-6896, 1/319-0631 http://bbfc.hu/ www.facebook.com/borlabda/?hc_ref=ARSfxg-Rz4alckrfeuQ0sSujuiHSotI3DI3YWggGwkFRpSRxpentil	
6.	Barcza Gedeon SC	sakk		1106 Bp. Hárslevelű u. 12/4 +36-30-7739944, +36-70-3882153, 70/7758143 http://www.bgsc.hu	

7.	Bárdosi Küzdősport Akadémia SE	ökölvívás, birkózás, thai-box, barbár training, önvédelem	1111 Bp. Budafoki út 17/a. Cím: Bárdosi Küzdősport Akadémia 1111 Budapest, Bertalan Lajos utca 20 (bejárat a Budafoki út felől) +36 70 415 27 77 http://www.bardosisandor.hu/
8.	Basket MHG Kft.	kosárlabda	1112 Bp. Menyecske u. 1. 06-30/922-9897 www.mafcbasket.hu
9.	Beton Kempo Sportegyesület	kempo	1118 Bp. Pannonthalmi út 3. 1118 Bp. Fehérvári út 10. 30/3976158 http://www.kempo.hu/
10.	Bozai Bokszz Club	box	1117 Bp. Sopron u. 19. +06-70-676-8601, +06-70-408-5460
11.	BME Futsal Club	teqball, futsal	1117 Bp. Szerémi út 7/A +36 30 453 5121 www.bmefutsal.hu www.facebook.com/bmefutsal
12.	Budai Harcművész SE Újbuda csapata	kyokushin karate	1113 Budapest, Laufenauer u. 1. +36-30-931-2580
13.	Budai Squash Egyesület	squash	1113 Bartók B. út 152. +36-30-964-9870 squashakademia@gmail.com
14.	Budai Tamburello SE Non-profit egyesület	tamburelló	1112 Budapest, Baradla köz 6. A ép. 1117 Bogdányfő Ö. u. 10. +06-30-977-6838
15.	Budai XI. Sportegyesület	kosárlabda, karate, amerikai football, labdarúgás, röplabda, speedbadminton, harcművészet, aerobik, ritmikus gimnasztika, triatlón	1119 Bp. Hadak útja 6. +36 30 960-7424 +36 1 788-8163
16.	Budapesti 4 és 5 labda SE	foci, kosár, röpi, tollas, ping-pong	1115 Bp. Barackmag u. 1481/2 hrsz. 06/20 991-1560

17.	Budapesti Egyetemi Atlétikai Club	aerobik és cheerleading, asztalitenisz, atlétika, erőnlét és fitness, falmászás, rögbi, futsal, speedbadminton, sakk, harcművészet, kosárlabda, labdarúgás, röplabda, szabadidősport, tájfutás, tánc, tollaslabda, triatlon, vízilabda ELTE-BEAC Természetjáró Szakosztály	1117 Bp. Bogdánffy Ödön út 10. +36 1 209-0617 06/30 773-7826, eltetura@gmail.com +36 20 950 4835, +36 30 514 6531 https://beac.hu/szakosztalyok/termesztjaro-szakosztaly, www.sarga70.hu Facebook: ELTE-BEAC Természetjárás
18.	Budapesti Erőmű SE	természetjárás, teke labdarúgás vízitúra tenisz, szabadidősport	1117 Bp. Budafoki út 52. +36 20 941 97 80, +36 20 328 13 19 http://users.atw.hu/erose/team2.htm
19.	Budapesti Lawn Tenisz és Korcsolya Egylet	tenisz, korcsolya	1114 Bp. Bartók B. út 15/d. +36-30-5374745
20.	Budapesti Mesterlövész SE.	lövészet	1114 Bp. Kanizsa u. 26. 06/20-555-8156
21.	Budapesti Lufhansa Sportegyesület	bridzs	1117 Bp. Neumann J. u.1/E +36-30-251-8062 +36-30-685-4893
22.	Bulin Sportegyesület	hegy-, sport- és versenymászók	1111 Bp. Lágymányosi u. 14./a bulinsportegyesulet@gmail.com
23.	Caola Alfa SE	természetjárás	1116 Bp. Hunyadi J. u. 9. +36 70 572-0184, 06 1 375-8734, http://www.caola-alfa.hu/
24.	CASTOR Sportegyesület	röplabda	11112 Bp. Neszmélyi út 30. +36-30-5464846
25.	City Taxi SE	tenisz, kirándulás	1119 Bp., Vahot u. 6. Kupás Ferenc/Bósz Péter +36-30-941-4478/+36-70-383-9003, citytaxi.se@gmail.com
26.	Csodaszarvas SE	íjászat	1117 Karinthy F. út 5. Siroki 4. 06-1-279-0295, 06-70-7788-724 info@ijaszat.eu

27.	Cső-Montage Budapest Futsal Club	futsal	1116 Bp. Bodola Lajos u. 15. +36 30 951-4017 http://www.cso-monti.gportal.hu/
28.	Diego Sport Club	tenisz, korcsolya	1118 Budapest, Ramocska utca 13. +36 70 949-2616 diegosportclub@gmail.com
29.	ELTE Sport és Szabadidő SE	aerobik, argentin tangó, asztalitenisz, atlétika, boks, brazil jiu jitsu, cheerleading, csörgőlabda, dinamikus jóga, falmászás, futsal, funkcionális tréning, futás, hajózási ismeretek, hastánc, jazztánc, játékevetői tanfolyam, jóga, kajak-kenu, kerékpár, kettlebell, kick-boks, kondicionálás, kosárlabda, kung-fu (kínai mozgásművészet), lacrosse, labdarúgás, muay-thai boks, női labdarúgás, paraúszás, röplabda, sakk, spinning, squash, swing tánc, sziklamászás, tartásjavító konditorna, tenisz, tollaslabda, triatlon, TRX, úszás, zumba.	1117 Bp. Bogdánffy Ödön út 10. 06/30 773-7826, 36 1 2090 617 https://www.elte.hu/sport
30.	Emericus KSE	atlétika, kosárlabda kézilabda, labdarúgás falmászás, röplabda, torna	1114 Bp. Villányi út 27. +36 30 678-2681 +36 1 466-5088 http://www.emericus.hu
31.	Endresz György Sportrepülő Egyesület	repülés	1112 Bp. Kőrberki út 36. 06/20 932-3203 http://www.endreszrepuloklub.hu/
32.	EGI Sportkör	túrázás	1117 Bp. Irinyi J. u. 4-20/B +36-1-225-6265
33.	Ezüst Rókák Sportegyesület	síelés	1113 Bp. Lankás u. 15. +36-30-982-5252 office@skihungary.hu
34.	Falmászó és Csapatépítő Egyesület	falmászás	1117 Bp. Budafoki út 70. 06-1-211-2912 info@maszobirodalom.hu
35.	GAME TENNIS TEAM	tenisz	1115 Budapest, Bártfai utca 52/B +36 30 360-4370, gametennisteam2016@gmail.com

36.	Grosics Kapuskola	labdarúgás	1119 Bp. Bikszádi út 11-15. +36-20-232-8115 +36-70-930-6071 +36-20-235-8969
37.	Grand Slam Park Tenisz Sportegyesület	tenisz	1112 Bp. Kapolcs u. 2/a +06-30-225-7430
38.	Hegyen-Völgyön Egyesület	túrázás	1114 Bp. Bartók B. út 11-13.II/8a 06/30 396-4043, +36 1 279 0574 http://hegyvolgy.hu/
39.	Híradástechnikai Szövetkezet Rádió Club	rádió amatőr	1116 Bp. Temesvár u. 20. +36-30-954-5740
40.	Istenhegy Futball Club	labdarúgás	1114 Bp. Szabolcska M. u. 5. +36-20-324-0842
41.	Kamaraerdei Curling Club	curling	1112 Bp. Susulyka u. +36-1-249-8160 +36-70-287-5464 office@bpcurlingclub.hu
42.	Kárpátok Vándorai Természetjáró Egyesület	természetjárás	1114 Bp. Ulászló u. 22. +36-30-612-3218
43.	Kelen Sport Club	futsal, labdarúgás, tenisz,	1116 Bp. Hunyadi Mátyás u. 56. +36 1 227 5022 Elnök: +36 30 944-1750 http://kelenc.hu/
44.	Kertészeti Egyetem Atlétikai Club		1118 Bp. Villányi út 29-43. kovacs.peter@gfh.szie.hu 06-30-564-9232
45.	KOROIBOSZ Rekreációs és Szabadidős SE	karate	1113 Bp. Kökörös u. 30. Cím: 1119 Budapest, Andor utca 11. 06/30 9304-222, 06/20 5229-637 Edzőterem: GABÁNYI LÁSZLÓ SPORTTELEP, KARATE TEREM (1116. HAUSZMANN ALAJOS UTCA 5.) http://www.krse.hu/ http://www.koroibosz.hu/

46.	Kanadai Magyar Hokiklub SE, KMH Sport Kft. –felölt csapatok	jégkorong	Budapest, Bogdánffy u. 12, 1117 1116 Budapest, Villányi út 97. +36 20 288 5555 http://kmh.sport.hu/
47.	Krea-túra Hegymászó és Természetjáró Egyesület	hegymászó tanfolyamok	Székhely: 1112 Bp. Kéző u. 4. X/63. Klub: Budapest XI. ker. Vöfely u. 1. +36 30 350 4083, 30 296 8022 http://krea-tura.hu/
48.	KHAN Squash Academy Fallabda Sportegyesület	fallabda	1116 Bp. Budafoki út 111-113. +36-30-535-0707
49.	Kosárlabdát Kedvelők Clubja SE (KOKEC)	kosárlabda	1115 Szentpétery 18. 06-30-922-9897 kokecbasket@gmail.com
50.	Lágymányosi Spári SE	kajak, kenu, sárkányhajó	1117 Bp. Vízpart u. 4. +36 1 204-2883 +36 30 242-1440 lspari@freemail.hu https://lagymanyosispári.hu/
51.	Labdás Sportok Amatőr Szabadidős Egyesület	tenisz	1116 Bp. Kondorosi út 10. +36-70-313-0970
52.	MAC – HKB Újbuda, Jégkorong 2020 Sportszervező Kft.- felnőtt csapatok	jégkorong	1116 Villányi út 97. Jégpálya: 1117 Bp. Bogdánffy u. 12. +36 20-998-0874, +36 20 288 5555 http://kmh.sport.hu/
53.	MAFC Műegyetemi Atlétikai és Football Club	atlétika, baseball, női Röplabda, kajak-kenu, kézilabda, korfball, kosárlabda, női kosárlabda, öttusa, sakk, súlyemelés, szabadidősport, tenisz, vízilabda, természetjárás	1111 Bp. Műegyetem rkp. 3. +36 1 463-2541 06/30 696-0378 http://www.mafc.hu/
54.	Megathlon SE	triathlon, öttusa	1119 Bp. Fehérvári út 63. II/2. +36 30 435-1454, +36 20 258 1064 http://megathlon.hu/
55.	Modern SE	versenytánc, sakk, gombfoci	1112 Menyecske u. 29. +36-30-361-5626

56.	MOM Tömegsport Klub	kirándulások, tömegsport	1112 Bp. Menyecske u. 29. 06/30 361-5626, +36-20-924-23-90 http://www.momtsk.org/
57.	Mozduljunk Együtt SE	labdarúgás	1115 Hadak útja 2., 1116 Hunyadi M. út 56. +36-20-960-7908 mozduljunkegyuttse@gmail.com
58.	Műanyag SC Természetbarát Szakosztály	túrázás	1116 Budapest, Fehérvári út 120. 06/20 510-2086 http://muanyagsc.hu/szakosztaly/termeszettjaro-szakosztaly
59.	Műanyag Sportklub	labdarúgás tenisz	1116 Bp. Fehérvári út 120. +36 30 536-4767 http://muanyagsc.hu/
60.	OSC Vízilabda SE	vízilabda	1113 Bp. Villányi út 76. Nyéki Imre Uszoda 1117 Budapest, Kondorosi út 14. +36 30 555-3524, 06/30 900-1707, http://oswaterpolo.hu
61.	Olajipari Természetbarát Sportegyesület	természetjárás	www.w3.hdsnet.hu/tura19 gajdoseva@gmail.com +36-70-577-3131
62.	Órmező SE	labdarúgás	1112 Bp. Péterhegyi Lejtő 11/b. +36 20 395-2497 attila.legrady@citromail.hu
63.	Összefogás XI. SE	foci	1112 Bp. Oltvány árok 41/b és Regös u. 13. 06-70-323-0404; 06-1-793-0305 Tóth Áron, Szőke Krisztina osszefogaxisportegyesulet@freemail.hu
64.	Passé RG SE	RG	1116 Bp. Híradó u. 17. +36 30 414-3911
65.	Pest-Budai Shotokan karate Club	karate	1119 Bp. Rátz László u. 50. +36 20 353-1944, 36 1 205-5477, http://www.pestbudakarate.hu/

66.	Pontlövész SE	lövészet	1112 Bp. Repülőtéri u. 6. 06/70 637-3403 http://pontlovesz.hu/
67.	Quality Dance Association Tánc SE	tánc	1116 Bp. Bükköny u. 2. +36-20376-9705 +36-30-274-2357
68.	Raion Karate SE	karate	1116 Bp. Fehérvári út 201-205. +36-70-631-8800 raion.karate@gmail.com
69.	Rock & Magic Sportegyesület	tánc	1118 Bp. Sasadi út 71. +36-70-378-5473
70.	Rising Star Sportegyesület	vízilabda	1112 Bp. Tóberek u. 1. +36-30-600-4911
71.	Samurai Judo Club	judo, aikido, karate, kalóz kardpárbaj, ninjutsu	1116 Bp. Karcag u. 54-62. III/9. Edzés: Budai Budo Centrum, 1113 Budapest, Daróczy u.6. +36 30 921-2976 Terembérlés, ált. információk: +36/70-4524597 JUDO: +36/30-9212976, +36/30-9004705, AIKIDO: +36/20-5192886, +36/30-9964393, +36/20-2226402, +36/30-5270102, KARATE: +36/20-5065956 KALÓZ KARDPÁRBAJ: +36/30-8702028 NINJUTSU: +36/70-2088238 www.budaibudo.hu
72.	Spárta Kempo Klub Fővárosi Művelődési Ház	kempo	1119 Bp. Fehérvári út 47. Várjuk a visszajelzést! 30/248-2717 http://spartadojo.hu/ http://zenbukankempo.com/sparta-temi/
73.	Spuri Futó és Triathlon SC	úszás, futás, bringa, (triathlon)	1114 Bp. Eszék u. 6/b. IV/1. +36 30 630-6679, +36 30 346 4200 www.spurisc.com/
74.	Synus Szinkronúszó és Úszó Club	Szinkronúszás	1111 Bp. Budafoki út 37-39. 06/30 953-7197

75.	Swim Wars SC./SE	úszás	1116 Bp. Mezőkövesd út 3. +36-30-995-9747
76.	Szabadidős Squash Sportegyesület	squash	1113 Bp. Bartók B. út 152/F. +36-1-206-4065 +36-70-369-6120 info@griffsquash.hu
77.	Szent Imre Kórház Tenisz SE	tenisz	1119 Bp. Bártfai u. 19. +36 30 960 6773 http://ujbuda.hu/tags/szent-imre-korhaz-se
78.	Szentimrévárosi Egyesület, Szentimrévárosi Darvak érintős rugby és szabadidősport szakosztály	érintős rugby és szabadidősport	1114 Bp. Eszék u. 9-11. +36-20-776-9520 +36-30-327-7622
79.	SZTAKI SE	futball, fallabda, tenisz, evezés, vitorlázás	1111 Kende u. 13-17. 279-6201, ratoti@sztaki.hu , thiry@sztaki.hu
80.	Team Újbuda SE	triathlon	1116 Bp. Kondorosi út 19. +36-30-253-5537
81.	THOR SE	funkcionális edzés	1116 Nándorfejérvári 40/a; 06-30-853-5663 info@thorgym.hu
82.	Tong Thai Gym KSE	Thai box	1117 Bp. Erőmű u. 6. +36-20-911-9315
83.	Újbuda BHG Búvár Vizimentő Technikai és Szabadidő Egyesület	búvárkodás, vízimentés	1114 Bp. Orlay u. 3. +36 20 939-2131 +36 1 206-5215 www.bhgbuvar.hu
84.	Újbudai Judo Sportegyesület	judo	1118 Bp. Nagy Szeben tér 2.2/15 +36 30 434 8060, +36 30 525 7568, +36 20 383 1322, +36 20 340 4742, www.ujbudajudo.hu
85.	Újbudai Mountain Bike SE	Superior MTB és Canicross	1118 Bp. Törökugrató utca 3. 1119 Budapest Tüzkő utca 1. +36-30-297-9248, +36-70-617-1313, +3670 5145-297, +3620 2517-735 https://www.superiormtbteam.com ujbudamtb@gmail.com

86.	Újbudai FC. Labdarúgó K.ft.	labdarúgás	1118 Bp. Frankhegy u. 6. +36-70-770-1701
87.	Vidám Vízilovak Club SE	vízilabda	1114 Bp. Mészöly u. 4. +36-70-313-1993
88.	Winner Judo Club	judo	1118 Bp. Háromszék utca 38. Edzés: 1113 Bp. Hauszmann A. u. 5-10. +36 30 479 9901, +36 70 431-3422 /winnerjudo.hu/
89.	Zengő Autó és Motor Sportegyesület	autósport	1117 Bp. Kondorosi út 2.

3. számú melléklet – Újbudai sportlétesítmények

Sportpálya/Sportcsarnok Sporttelep/Úszoda	Sportágai	Helyszíne, elérhetősége
1. Gabányi Sportcsarnok	kosárlabda, labdarúgás (1 műfüves p.) karate (1 terem), jóga (1 terem), crossfit (1 terem), tenisz (8 pálya)	1117 Budapest Hauszmann Alajos u. 5. Porta: +36 30 480-9985 +36 30 512-9658 csarnok, műfü +36-20/429-3904, +36-30/480-9985 tenisz http://sport.ujbuda.hu http://ujbuda.hu/tags/gabanyi-laszlo-sportcsarnok
2. Nyéki Imre Úszoda és sportcsarnok	Benti: 33 m és tanmedence) Kinti: 33 m és 25m, élménymedencék,pancsoló) úszás, vízilabda, kosárlabda, tollaslabda, röplabda, asztalitenisz, torna, fitness, aquafitness	1116 Budapest, Kondorosi út 14. Pénztár: +36-70-9037714 http://sport.ujbuda.hu, www.facebook.com/nyeki-imre-uszoda-erem-utcai- sportcsarnok
3. Újbuda Sportcentrum (Bikás park)	labdarúgás (2 műfüves pálya) tenisz (4 pálya) fitness, aerobik (1 terem) kondi (1 terem)	1115 Budapest, Bártfai u. 52/b Recepció: +36-70-458-2118 Teniszpálya foglalás: +36 20 915 22 15 Műfüves foci és aerobik terembérlés: +36 30 512-9658 http://sport.ujbuda.hu/sport/ujbudai-sportcentrum www.facebook.com/ujbudaisportcentrum
4. BME Fitness Sportközpont	falmászás, kosárlabda, teremfoci, floorball, röplabda, tollaslabda, squash, speedfitness, aerobik, karate, aikido, gerinctorna, stb.	1111 Budapest, Bertalan Lajos u. 4-6. +36-1-463-1320 http://bmefitness.hu www.facebook.com/BmeSportkozpont
5. Kertészeti Egyetem Tornacsarnok	salakos teniszpálya, salakos kézilabdapálya, aerobic. asztalitenisz, röplabda, kosárlabda, tollaslabda, labdarúgás,	1118 Budapest, Villányi út 29-43. Bejárat: XI. Szüret u. 2-18. +36 (1) 305 7200, +36 (1) 305 7100
6. Tüskecsarnok	jégkorong, úszás, kosárlabda, fitness, squash, kondi	1117 Budapest, Magyar tudósok körútja 7. +36-1-255-2100/Recepció, +36-1-255-2101/Recepció,

Tüske Uszoda		+36-1-255-2110/Titkárság +36-1-255-2130/Uszoda Recepció http://mnsk.hu , http://tuskecsarnok.hu www.facebook.com/pages/T%C3%BCskecsarnok/234418276768571
7. ELTE Sporttelep - Mémők utcai - Bogdánffy Ödön utcai	kosárlabda, tollaslabda, röplabda, asztalitenisz füves labdarúgó pálya, salakos tenispályák, műfüves kispályás labdarúgó pálya, strandröplabda pálya, többfunkciós bitumenes pálya, parkettás sportterem	1119 Budapest, Mémők u. 35. recepció, infó 06-1/206-5390, 06-20/281-4542; pályabérlés 06-1/382-9018, 06-20/262-7960 061/209-0618 Ügyvezető 06-1/382-9018; 06-20/262-7960; irodavez. http://eltesport.hu/memok/
8. Tüskesátor	jégkorong, korcsolya	1117 Bp. Bogdánffy Ödön út 10. +36 1 209-0617 06/30 773-7826, 1117 Budapest, Bogdánffy u. 12. +36-20-288-5555 http://kmh.sport.hu/oldal.php?oldal=tes
9. Sport 11 Sport, Szabadidő és Rendezvényközpont	(1 csarnok 33 m medence, 1 tanmedence, 1-1 műfüves nagy és kispálya) tenisz (4 pálya) squash (4 pálya) kosárlabda, úszás, labdarúgás, floorball, röplabda, tollaslabda, konditerem(1 terem) fitness(2 terem) aerobic (1 terem), küzdősport (1 terem) labdarúgás, tenisz	1112 Budapest, Kánai út 2. +36-1-877-5485/Fitness és Squash, +36-1-877-5989/Uszoda, +36-20-495-3182 http://sport11.hu www.facebook.com/sport11hu
10. Kelen pálya	labdarúgás (1 műfüves nagypálya)	Budapest , XI. kerület Hunyadi Mátyás út 56. +36-70-945-3766 Pályafoglalás +36 30 512-9658
11. Önkormányzati Műfüves Labdarúgópálya	labdarúgás (1 műfüves nagypálya)	1116 Budapest, Kővirág sor bérlés: +36-30-512-9658 (bejárat: Hunyadi M. utca 56.)

12.	Budapesti Bobpálya	bob, minigolf, foci, légvár	1112 Budapest, Balatoni út – Kesrűvíz u. sarok +36-1-310-4122 http://www.bobpalya.hu
13.	Lágymányosi Spari Vízitelep	kajak, kenu	Vízpart u. 4, 1117 (1) 204 2883 https://lagymanyosispari.hu/
14.	Park Tenisz	tenisz	Bp. XI. Fadrusz u. 1. 06-1-279-0930
15.	Poén Tenisz Klub	tenisz	Bp. XI. Hamzsabégi út 52-64. 06-1-381-0070
16.	Flamenco Teniszcsarnok	tenisz	Bp. XI. Villányi út 14. 06-30-381-0060
17.	Grand Slam Park Tenisz Sportegyesület	tenisz	1112 Bp. Kapolcs u. 2/a
18.	Szent Imre Kórház	tenisz	1119 Bp. Bártfai u. 19. +36 30 960 6773 http://ujbuda.hu/tags/szent-imre-korhaz-se
19.	Rupphegyi Teniszcentrum	tenisz	1112 Rupphegyi út
20.	Farkasréti Általános Iskola	tanmedence	1112 Budapest, Érdi út 2. +36-1-319-3269 http://www.farkasret-isi.hu
21.	Szent Margit Gimnázium	tanmedence	1114 Budapest, Villányi út 5-7 Tel: (+36-1)-381-0909 http://www.szmng.hu/
22.	Mányoki úti Uszoda	úszás	1118 Budapest, Mányoki út 9. +36-1-432-9000/20236 http://www.uszodamanyoki.hu www.facebook.com
23.	Gellért Gyógyfürdő és Uszoda	úszás, vízgimnasztika	1118 Budapest, Kelenhegyi út 4. +36-1-466-6166 http://www.gellertfurdo.hu , http://budapestgyogyfurdoi.hu
24.	Kamaraerdei Curling Sportszarnok	curling	1112 Bp. Susulyka u. +36-1-249-8160, +36-70-287-5464 office@bpcurlingclub.hu

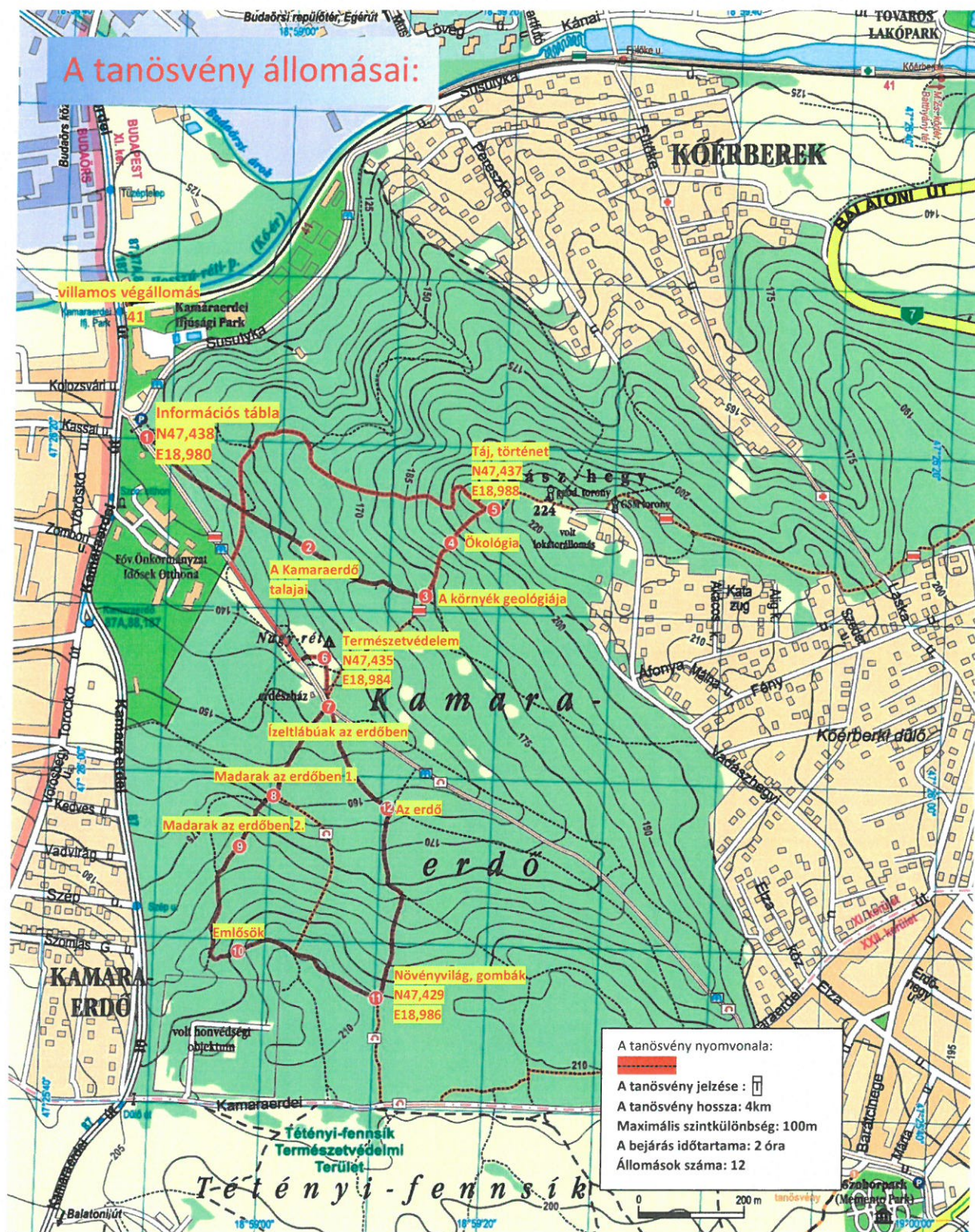
4. számú melléklet – Újbudai sportolásra alkalmas közparkok

Közpark	Sportágai	Helyszíne, elérhetősége
1. Bikás park	futópálya, fitnesspark	Bp. XI. Tétényi út- Bártfai u. – Fraknó u.
2. Feneketlen tó parkja	futópálya, fitnesspark	Bp. XI. Frankfurt sétány 1.
3. Gazdagréti park	futópálya, fitnesspark	Bp. XI. Frankhegy – Torbágy u.
4. Órmező – Költők parkja	futópálya, fitnesspark	Bp. XI. Vőfély u. 3.
5. Lágymányosi öböl	futópálya, fitnesspark	Bp. XI. Vízpart u.
6. Albertfalvi park	futópálya, fitnesspark	Bp. XI. Albert u. 45.
7. Bölcső utcai park	fitnesspark	Bp. XI. Bölcső utca
8. Függetlenségi Park	fitnesspark	Bp. XI. Karolina u. 40.
9. Hamzsabégi park	futópálya	Bp. XI. Budafoki útról megközelíthető
10. Szent Adalbert tér	futópálya, fitnesspark	Bp. XI. Sas-hegy, Szent Adalbert tér
11. Egyetemisták Parkja	fitnesspark, kosár-, kézi-, és kispályás labdarúgó pálya, teqbaal asztal, ping-pong asztal	Bp. XI. Irinyi J. – Goldmann Gy. tér – Pázmány P. sétány – Magyar tudósok körútja

5. számú melléklet – Egyéb sportolásra alkalmas helyek Újbudán

Egyéb	Sportágai	Helyszíne, elérhetősége
1. Mászóbirodalom Kft.	falmászás, és boulder	1117 Budapest, Budafoki út 70. +36-1-211-2912 http://www.maszobirodalom.hu/ www.facebook.com/maszobirodalom/
2. Kamaraerdei Lovarda	lovaglás, póni lovaglás, lovas oktatás, tereplovaglás,	1112 Budapest, Pereszke u. 232. +36-30-837-4736 www.facebook.com/Kamaraerdei-lovarda-1534279306808158
3. Kelenvölgyi Lovarda	lovaglás, lovas oktatás, tereplovaglás	1112 Budapest, Vöröskúti határsor 164. +36-20-467-6147 www.facebook.com/pages/Kelenv%C3%B6lgyi-Lovarda/279219448772661
4. Skate Park	gördeszka	Petőfi híd, budai hídfő
5. Újbudai turistaútvonalak		hossza 19 km
6. Kamaraerdei tanösvény	Kamaraerdő	hossza 4 km, állomások száma 12 db, bejárás időtartama kb. 2 óra
7. Újbudai kerékpárutak		Összesen: 31,6 km 4,7 km kerékpársáv 6,9 km kerékpár út, 7,2 km gyalog és kerékpárút elválasztott 5,3 km gyalog és kerékpárút elválasztás nélküli, 7,5 km kijelölt egyéb

6.számú melléklet – Térkép - Kamaraerdei Tanösvény

7. számú melléklet – Projektlista

Fejezet	Megnevezés	Tervezett Finanszírozás	Határidő
2.2	Receptre mozgásprogram	Önkormányzat	folyamatos
2.6	A helyi sportegyesületek, a helyi sportvállalkozások és a helyi sportszolgáltatók összekötése a kerületi cégekkel, hogy a munkavállalók rendszeresen sportoljanak	-	folyamatos
2.7	A sportszakemberek szakmai alapú nyilvántartása	Önkormányzat	folyamatos
3.1	A testnevelők képzettségének felmérésének kezdeményezése a tankerületnél	Önkormányzat / Tankerület	folyamatos
3.1	A mindennapos testnevelés és a támogatott egyesületek összekapcsolása	Önkormányzat / Tankerület	folyamatos
3.2	A szabadidősport eseményeken szűrések kezdeményezése	Önkormányzat	folyamatos
3.2	Tárt kapus program létrehozásának megvizsgálása	Állam/ EU pályázat	folyamatos
3.3.3	A múlt és a jelen sportolóinak megbecslése (múlt sportolóinak, a Nemzet Sportolóinak és híres aktív sportolóinak megbecslése – pl.: szobrok, táblák... stb.)	Önkormányzat	folyamatos
3.4	Para sportközpont létrehozásának megvizsgálása	Állam/ EU pályázat	folyamatos
4.1	Az eredetileg sportcélú létesítmények revitalizálása,	Állam/ EU pályázat	folyamatos

	a meglévők karbantartása, a kiszolgáló és kényelmi funkciók fejlesztése, létrehozása		
4.1	A kisközösségek számára a saját lakóhelyükön állandóan használható fitnesz- és kondi parkok létrehozása, a természetes, sportolásra alkalmas területek bevonása a szabadidősportba	Állam/ EU pályázat	folyamatos
4.1	Azon szabad területek feltérképezése, amelyek sportcélú használatba vonhatóak	Önkormányzat	folyamatos
4.1	A létező állami, illetve sport szakszövetségi pályázatok felkutatása és az ott elérhető fejlesztési lehetőségek kihasználása (pl. futókörök, közösségi kondi parkok)	Önkormányzat	folyamatos
4.1	Az iskolai sportfelületek számának növelése	Önkormányzat / EU pályázat	folyamatos
4.2	Helyi továbbképzések, szakmai fórumok (a támogatott egyesületek szakembereivel)	Önkormányzat	folyamatos
4.5	Újbuda állandó sportszakmai fórumának létrehozása	Önkormányzat	folyamatos